

Europeiska unionens officiella tidning

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

femtiofemte årgången

11 januari 2012

Informationsnummer

Innehållsförteckning

Sida

I Resolutioner, rekommendationer och yttranden

RESOLUTIONER

Regionkommittén

92:a plenarsessionen den 11 och 12 oktober 2011

2012/C 9/01	Resolution från Regionkommittén om "Vägen till Durban: På väg mot FN:s 17:e konferens om klimatförändringar"	1
-------------	--	---

YTTRANDEN

Regionkommittén

92:a plenarsessionen den 11 och 12 oktober 2011

2012/C 9/02	Yttrande från Regionkommittén om "En europeisk agenda för subventionerade bostäder"	4
2012/C 9/03	Yttrande från Regionkommittén om "Territoriellt samarbete i Medelhavsområdet genom Adriatisk-Joniska makroregionen"	8
2012/C 9/04	Yttrande från Regionkommittén om "Bättre lagstiftning"	14
2012/C 9/05	Yttrande från Regionkommittén om "Översyn av småföretagsakten för Europa"	18

SV

 Pris:
4 EUR

(forts. på nästa sida)

<u>Informationsnummer</u>	Innehållsförteckning (forts.)	Sida
2012/C 9/06	Yttrande från Regionkommittén om "Komplementaritet mellan nationella och europeiska insatser som syftar till att minska skillnaderna i ekonomisk och social tillväxt"	23
2012/C 9/07	Yttrande från Regionkommittén om "En integrerad industripolitik för en globaliserad tid: Med konkurrenskraft och hållbar utveckling i centrum"	29
2012/C 9/08	Yttrande från Regionkommittén om "Ett resurseffektivt Europa – flaggskeppsinitiativ i Europa 2020-strategin"	37
2012/C 9/09	Yttrande från Regionkommittén om "EU:s regler om statligt stöd avseende tjänster av allmänt ekonomiskt intresse" (reviderat yttrande)	45
2012/C 9/10	Yttrande från Regionkommittén om "Lokala och regionala myndigheters roll i arbetet med att uppnå målen i Europa 2020-strategin"	53
2012/C 9/11	Yttrande från Regionkommittén om "Strategin för en konkret tillämpning av stadgan om de grundläggande rättigheterna"	61
2012/C 9/12	Yttrande från Regionkommittén "EU:s handlingsplan för e-förvaltning 2011–2015"	65
2012/C 9/13	Yttrande från Regionkommittén om "Europeisk och internationell rörlighet för tjänstemän och andra anställda vid lokala och regionala myndigheter inom Europeiska unionen"	71
2012/C 9/14	Yttrande från Regionkommittén om "Utveckling av idrottens europeiska dimension"	74

I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

RESOLUTIONER

REGIONKOMMITTÉN

92:A PLENARSESSIONEN DEN 11 OCH 12 OKTOBER 2011

Resolution från Regionkommittén om "Vägen till Durban: På väg mot FN:s 17:e konferens om klimatförändringar"

(2012/C 9/01)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Klimatförändringarna har inte upphört. De lokala och regionala myndigheterna bekräftar sitt engagemang.

1. ReK påpekar att de vetenskapliga bevisen beträffande klimatförändringarna och deras konsekvenser är obestridliga, vilket gör det nödvändigt att snarast möjligt på internationell nivå vidta snabba, samordnade, ambitiösa och bindande åtgärder för att ta itu med denna globala utmaning.

2. Regionkommittén uppmanar europeiska och internationella ledare att även fortsättningsvis lägga fokus på begränsning av och anpassning till klimatförändringarna och att avsätta de resurser som krävs för dessa mål, trots statskuldkrisen. Kommittén betonar i detta sammanhang att investeringar i infrastruktur för att begränsa klimatförändringarna och anpassa samhället till dem, liksom en mer allmän övergång till en grön ekonomi, mycket väl kan vara det enda sättet att övervinna dagens problem.

3. Kommittén bekräftar sitt starka stöd för ambitiösa mål och åtgärder för att begränsa den globala uppvärmningen till högst 2 grader, i enlighet med sin resolution om klimattoppmötet i Cancún och sitt yttrande om den internationella klimatpolitiken från 2010. Vidare hänvisar kommittén till rådets slutsatser.⁽¹⁾

4. Regionkommittén framhåller det akuta behovet av att i överensstämmelse med EU:s insatser nå en internationellt rättsligt bindande överenskommelse i Durban för att ersätta Kyoto-protokollet inom ramen för FN, och att den internationella

överenskommelsen bör grunda sig på de framsteg som gjordes vid Cancúnkonferensen, som erkände de lokala och regionala myndigheternas avgörande roll och uppmuntrade och gav stöd till åtgärder på lokal och regional nivå som grundar sig på en "grön" ekonomi med låga koldioxidutsläpp.

5. Kommittén är övertygad om att de investeringar som krävs inte bara kommer att bidra till att mildra klimatförändringarna utan att de i stor utsträckning också kommer att bidra till att skapa hållbar ekonomisk tillväxt i Europa, arbetstillfällen och välbehövliga inkomster och på så sätt bidra till att minska den offentliga skulden.

6. Kommittén anser därför att rapporten från Europeiska kommissionens gemensamma forskningscentrum⁽²⁾ kommer lägligt. I denna efterlyselse hållbara politiska strategier och långsiktiga program för investeringar i kraftproduktion med låga koldioxidutsläpp i syfte att åstadkomma en kraftig minskning av växthusgasutsläppen.

7. Kommittén uppmanar i detta sammanhang parterna att – i enlighet med vad som överenskommit vid Cancúntoppmötet – göra den gröna klimatfonden och anpassningskommittén operativa och att göra det lätt för det civila samhället och de lokala och regionala myndigheterna att få tillgång till dessa instrument.

8. Kommittén välkomnar ambitionen att öka de klimatrelaterade utgifternas andel till minst 20 % mot bakgrund av EU:s fleråriga budgetram för tiden efter 2013 och uppmuntrar internationella ledare att vidta liknande åtgärder.

⁽¹⁾ Rådets slutsatser av den 14 mars 2011 om uppföljning av Cancúnkonferensen och den särskilda rapporten av den 9 maj 2011 från FN:s mellanstatliga panel för klimatförändringar om förnybara energikällor och begränsning av klimatförändringarna.

⁽²⁾ *Long-Term Trend in Global CO₂ Emissions – 2011* (långsiktiga utvecklingstendenser i de globala koldioxidutsläppen – 2011), gemensam rapport från Europeiska kommissionens gemensamma forskningscentrum och den nederländska miljöutvärderingsbyrån (Planbureau voor de Leefomgeving).

Partnerskapets styrka

9. Kommittén erkänner att globala klimatförändringsmål endast kan uppnås om, å ena sidan, de framtida utsläppsminskningarna fördelas rättvist över hela världssamfundet med vederbörlig hänsyn till de enskilda ländernas och regionernas varierande förmåga och utgångsläge, och om det å andra sidan uppnås internationell enighet om kraftfulla åtgärder som backas upp av gemensamma normer för regelbunden övervakning, rapportering och kontroll. Kommittén välkomnar införandet av Mexico City-pakten och *carbons® Cities Climate Registry* som ett globalt svar från lokala och regionala myndigheter på klimatåtgärder i form av övervakning, rapportering och kontroll.

10. Kommittén ställer sig mycket positiv till att de lokala och regionala myndigheterna vid COP16-mötet i Cancún erkändes som viktiga "aktörer inom den offentliga sektorn" i kampen mot de globala klimatförändringarna och skulle gärna se att efterföljaren till Kyotoprotokollet också innehöll ett sådant erkännande. Kommittén begär därför också att dessa myndigheter ska ges befogenheter, resurser och tillgång till finansiering.

11. Kommittén anser att de klimatpolitiska målen i ett så tidigt skede som möjligt måste integreras i den sociala utvecklingen genom att man tillhandahåller finansiellt stöd, klimatpartnerskap, utveckling av mänskliga resurser och kunskapsutveckling för att generera ekonomisk tillväxt med låga koldioxidutsläpp, bekämpa ökenspridning och utveckla ett hållbart skogsbruk. Kommittén efterlyser i detta sammanhang ytterligare åtgärder för att genomföra programmet Redd+ (för minskade utsläpp från avskogning och skogsförstörelse).

12. Kommittén noterar att stadsområdena producerar 75 % av koldioxidutsläppen och framhåller att effektiva globala åtgärder förutsätter att man utgår ifrån en strategi med flernivåstyre och stämmer av de lokala, regionala, nationella och övernationella myndigheternas åtgärder mot varandra på grundval av subsidiaritetsprincipen. Kommittén framhåller i detta sammanhang att den "territoriella pakt av regionala och lokala myndigheter för Europa 2020-strategin" som EU:s regionkommitté har föreslagit är ett mycket viktigt redskap för att hantera klimatförändringarna.

13. Regionkommittén uppmanar därför världens alla lokala och regionala myndigheter att investera i kampen mot klimatförändringarna, öka allmänhetens medvetenhet om problematiken, mobilisera politiskt stöd hos allmänheten, öka engagemanget för processen, stimulera företagens investeringar och nya företagsmodeller, mobilisera finansieringskällor och förmå producenter och konsumenter att ändra sitt beteende för att skapa ett resurseffektivt samhälle och en mer klimatvänlig ekonomi.

14. Regionkommittén framhåller att det finns städer och regioner över hela Europa som har antagit egna lokala och regionala klimat- och energistrategier med specifika mål för att begränsa klimatförändringarna och som till exempel har anslutit sig till borgmästarförsamlingen i syfte att minska koldioxidutsläppen med minst 20 % senast 2020.

15. Kommittén framhåller även öregionernas ansträngningar. Genom pakten mellan öar finns ett åtagande att utarbeta en handlingsplan på energiområdet i syfte att uppnå och överträffa EU:s mål för hållbar energi och kampen mot klimatförändringar.

16. Kommittén anser att sakkunskaperna hos EU:s lokala och regionala myndigheter bör göras tillgängliga för lokala och regionala myndigheter i andra delar av världen.

17. Kommittén påminner om det samförståndsavtal som har undertecknats med USA:s borgmästarkonferens, bekräftar sin strävan att vidareutveckla denna särskilda form av transatlantiskt samarbete och förklarar sig beredd att överväga liknande former av samarbete med motparter i andra delar av världen.

18. Kommittén anser att det är absolut nödvändigt att göra allmänheten mer medveten om de utmaningar som den globala uppvärmningen ställer oss inför och att involvera medborgarna i program för att främja förnybar energi. För att dessa program ska lyckas måste medborgarna göras både mer medvetna och delaktiga. Det krävs också bred information som mobiliserar den allmänna opinionen i största möjliga utsträckning. Ett bra exempel på detta är att man på ett tidigt stadium involverar medborgarna i programmen för att främja förnybara energikällor.

På väg mot en hållbar värld

19. Kommittén framhåller att strävan efter en resurseffektiv ekonomi med låga koldioxidutsläpp kräver en ny industriell revolution där alla myndighetsnivåer, individer, företag, universitet och forskningscentrum är involverade, och ReK uppmanar dessa aktörer att utbyta idéer och erfarenheter över nationsgränserna för att främja en nedifrån och upp-strategi.

20. Kommittén föreslår att det tas vederbörlig hänsyn till målen inom miljöpolitik och klimatförändringar när åtgärder inom andra politikområden genomförs för att maximera synergieffekterna mellan dem, och att man är medveten om att samma åtgärder kan och bör bidra till att uppfylla olika målsättningar som kompletterar varandra.

21. Kommittén påpekar att vi behöver ett helhetsperspektiv i begränsnings- och anpassningsarbetet, och att detta kräver förändringar inom många sektorer, t.ex. rörlighet, byggnader, livsmedel, avfallshantering, återvinning och återanvändning av produkter, fysisk planering på landsbygden och i städerna, finansiella incitament för investeringar med låga koldioxidutsläpp, en nyfokusering på produkter och tjänsters ekologiska fotavtryck över hela deras livscykel och en integrering av hållbara beteendemönster i utbildningsprogrammen.

22. Kommittén uppmanar parterna att ägna större uppmärksamhet åt klimatrelaterade aktiviteter och program för forskning och innovation och uppmanar medlemsstaterna att se till att alla lokala och regionala myndigheter har tillräckliga finansiella medel för att kunna ta sig an denna utmaning.

23. Kommittén föreslår därför att man skapar lämpliga ramvillkor så att energiinfrastrukturen snabbt ska kunna anpassas och möjliggöra intelligenta nät så att, t.ex. beroende på den lokala situationen, enskilda hushåll, små och medelstora företag, lokala myndigheter och kooperativ kan generera sin egen gröna energi och dela med sig av den med olika regioner. Kommittén uppmanar kommissionen att sammankalla en särskild konferens med lokala och regionala myndigheter och berörda aktörer för att få i gång omvandlingen av energiproduktionen och energidistributionen i Europa och därmed skapa en ram som andra kan följa.

24. Kommittén stöder system för handel med utsläppsrätter som ett sätt att bekämpa klimatförändringarna. Kommittén uppmanar medlemsstaterna att använda alla intäkter från EU-systemet för att stödja forskning om teknik med låga koldioxidutsläpp och gröna investeringar.

ReK i Durban

25. För att EU på ett trovärdigt sätt ska kunna driva på förändringar måste unionen utgöra ett föredöme, bland annat genom att anta och genomföra ambitiösa och bindande mål för att exempelvis minska koldioxidutsläppen, öka andelen förnybar energi och förbättra energieffektiviteten.

26. ReK ser i resultaten från Cancún också ett uppdrag till de lokala och regionala myndigheterna och tar här sitt ansvar.

27. Kommittén erbjuder sig att ställa sin sakkunskap och sitt kunnande till konferensens förfogande vid förhandlingarna i Durban och att aktivt bidra till förhandlingarna.

28. Kommittén skulle regelbundet vilja bli rådfrågad om europeiska och internationella klimatförhandlingar och kommer därför att söka ett nära samarbete med kommissionen, Europaparlamentet och rådet.

29. Kommittén uppmanar de berörda parterna att värna om samstämmigheten mellan de beslut som ska fattas vid klimatkonferensen i Durban respektive vid Rio+ 20-konferensen.

30. Kommittén ger sin ordförande i uppdrag att lägga fram denna resolution för Europeiska rådets ordförande, Europaparlamentet, Europeiska kommissionen, det polska ordförandeskapet för EU:s råd samt för UNFCCC.

Bryssel den 12 oktober 2011

*Regionkommitténs
ordförande*

Mercedes BRESSO

YTTRANDEN

REGIONKOMMITTÉN

92:A PLENARSESSIONEN DEN 11 OCH 12 OKTOBER 2011

Yttrande från Regionkommittén om "En europeisk agenda för subventionerade bostäder"

(2012/C 9/02)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén uppmanar medlemsstaterna att säkerställa att alla medborgare har råd med boende genom att se till att hyreshöjningar är objektivt knutna till prishöjningar, en metod som garanterar att prishöjningarna på bostäder blir måttliga. Medlemsstaterna måste även anpassa sin skattepolitik i syfte att reducera spekulation.
- Kommittén välkomnar att kommissionen den 19 september föreslog en ny satsning på att utvidga tillämpningsområdet för de lokala och sociala tjänster av allmänt ekonomiskt intresse – inbegripet subventionerade bostäder – som undantas från anmälningskravet, något som Regionkommittén tidigare begärt. Vi erinrar i detta sammanhang om att det är medlemsstaternas och de lokala och regionala myndigheternas ansvar att definiera tjänster av allmänt intresse inom den sociala bostadspolitiken och hur dessa ska tillhandahållas. Vi understryker också att kommissionen inte har befogenhet att fastställa villkoren för tilldelning av sociala bostäder och inte heller att fastställa de hushållskategorier vars sociala behov inte kan uppfyllas av marknadskrafterna på egen hand.
- Vi begär därför att reglerna för stöd från EU:s strukturfonder till energireovering av bostäder inom ramen för den sociala sammanhållningen ska omarbetas så att varje region ges större flexibilitet när det gäller de stödbelopp som allokeras till denna verksamhet. Beträffande strukturfonderna måste partnerskapsprincipen utnyttjas effektivt och medlemsstaterna måste uppmantras att samarbeta med lokala och regionala myndigheter för att göra prioriteringar och besluta om hur fondmedel bör användas.
- Regionkommittén betonar att en otillfredsställande boendestandard i hög grad påverkar hälsan. En förbättring av bostadsstandarden kan förebygga de negativa effekter som en överbefolkad, alltför fuktig, kall och dåligt ventilerad bostad har på de boendes hälsa. Bostadsbrist ger upphov till stress och ohälsa som på ett negativt sätt påverkar enskilda individers, familjers och samhällets livskvalitet, hälsa och välmående.

Föredragande Alain HUTCHINSON (BE-PSE), ledamot av huvudstadsregionen Bryssels parlament

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT:

1. Regionkommittén upprepar sitt stöd till Europa 2020-strategin för en smart och hållbar tillväxt för alla.

2. Kommittén noterar med intresse att jämvikten på bostadsmarknaden har erkänts som en potentiell indikator i den makroekonomiska övervakningstabellen i den nya europeiska terminen, på grund av denna marknads betydelse för ökad finansiell och ekonomisk stabilitet i Europa.

3. Vi vill erinra om att tillgång till bostäder till rimlig kostnad och kvalitet är ett grundläggande behov för alla EU-invärnare och att de regionala och lokala myndigheterna ofta är befolkningens viktigaste samtalspartner när det gäller att tillfredsställa detta behov.

4. Vi betonar därför att även om EU inte har något uttalat ansvar för bostadspolitik, är det med tanke på a) boendets betydelse när det gäller att uppnå EU-politikens viktigaste mål (ekonomisk stabilitet, kamp mot klimatförändringarna och social integration), b) den övergripande sociala klausulen i artikel 9 i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt och c) artikel 34 i stadgan om de grundläggande rättigheterna nödvändigt att utreda hur EU:s politik kan påverka boendet.

5. De lokala, regionala och nationella myndigheternas rätt att själva utforma sin bostadspolitik, och i synnerhet sociala bostäder, måste hävdas fullt ut, i enlighet med Lissabonfördragets artikel 14 och dess protokoll 26, så att bostadspolitik, som bör tilldelas så mycket finansiella medel som möjligt, även fortsättningsvis ligger i linje med befolkningens behov, för att på detta sätt ge de lokala och regionala myndigheterna möjlighet att på bästa sätt hantera de stora utmaningar som är gemensamma för hela Europeiska unionen.

6. Vi vill understryka betydelsen av att medlemsstaterna tar ett bostadspolitiskt ansvar och att EU-politiken utgör en ram för att uppnå detta mål.

7. Vi välkomnar därför att EU:s strukturfonder i framtiden ska kunna ge stöd till energirenovering av sociala bostäder och till förbättrade bostadsförhållanden för marginaliserade grupper, och kräver följaktligen att man bör hålla fast vid detta även efter 2014.

8. Kommittén välkomnar att kommissionen den 19 september (1) föreslog en ny satsning på att utvidga tillämpningsområdet för de lokala och sociala tjänster av allmänt

ekonomiskt intresse – inbegripet subventionerade bostäder – som undantas från anmälningskravet, något som Regionkommittén tidigare begärt (2). Vi erinrar i detta sammanhang om att det är medlemsstaternas och de lokala och regionala myndigheternas ansvar att definiera tjänster av allmänt intresse inom den sociala bostadspolitiken och hur dessa ska tillhandahållas. Vi understryker också att kommissionen inte har befogenhet att fastställa villkoren för tilldelning av sociala bostäder och inte heller att fastställa de hushållskategorier vars sociala behov inte kan uppfyllas av marknadskrafterna på egen hand.

Ett utbud av bostäder till rimliga kostnader och tillgängliga för alla är en förutsättning för ekonomisk stabilitet

9. Regionkommittén håller med kommissionen om att man måste undvika bubblor på bostadsmarknaden i framtiden på grund av deras konsekvenser för både den sociala och den finansiella stabiliteten. Av detta skäl måste de nya regler som kommissionen föreslår för en inre marknad för hypotekslån, vilka dels omfattar perioden före undertecknandet av kontraktet, dels syftar till att skapa en anpassad ram för de marknadsaktörer som beviljar krediter, göra det möjligt att på ett bättre sätt skydda konsumenterna, och särskilt de fattiga hushållen, dock utan att utesluta dem från möjligheten att få tillgång till en bostad. Det finns modeller för tillgång till sociala bostäder som är skyddade och under tillsyn. Dessa modeller ingår i den sociala bostadspolitiken, på vilken det nya direktivet inte får ha någon begränsande inverkan (3).

10. Vi understryker att ekonomisk obalans som skapas av alltför höga bostadspriser inte bara påverkar finansområdet utan också får betydande konsekvenser för hushållens konsumtionsbenägenhet. De fattiga hushållen i Europa lägger i genomsnitt 40 % av sina resurser (4) på boende och uppvärmning, och denna andel ökar ständigt.

11. Regionkommittén uppmanar medlemsstaterna att säkerställa att alla medborgare har råd med boende genom att se till att hyreshöjningar är objektivt knutna till prishöjningar, en metod som garanterar att prishöjningarna på bostäder blir måttliga. Medlemsstaterna måste även anpassa sin skattepolitik i syfte att reducera spekulering.

12. Vi menar att investeringarna i sociala bostäder bör främjas och att bedömningarna av risker i samband med investeringar i eget boende därför ska beakta de sociala bostädernas särdrag, eftersom dessa inte karaktäriseras av samma risker som den övriga bostadsmarknaden.

(2) CdR 150/2011.

(3) Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om hypotekslån (2011/0062 (COD)).

(4) EUSILC 2009, Eurostat.

(1) http://ec.europa.eu/competition/index_en.html.

13. Vi anser att EIB (Europeiska investeringsbanken) avsevärt måste öka sina investeringar på detta område, eftersom energieffektiva kvalitetsbostäder till rimliga priser utgör en infrastruktur för lokal ekonomisk utveckling, särskilt i de medlemsstater där det inte finns någon offentlig bostadsbank, och att man samtidigt förbättrar lånevillkoren. Man måste i detta sammanhang beakta att det i några regioner finns ett särskilt behov av att bygga upp ett betydande bestånd av hyresbostäder för att kunna täcka behoven hos de människor som har det sämst ställt och som inte har någon möjlighet att äga sin bostad.

En ambitiös politik för energieffektivitet i bostäder, i syfte att uppnå Europa 2020-strategins mål om minskad energikonsumtion

14. Regionkommittén erinrar om att bostadssektorn står för 40 % av utsläppen av växthusgaser och därför utgör en viktig sektor i kampen mot klimatförändringarna. För att uppnå dessa mål är det också ytterst viktigt att förbättra det bostadsbestånd som är äldre än 30 år, vilket i vissa regioner utgör mer än 70 % av det befintliga bostadsbeståndet. Vi understryker också att en energirenovering av fyra bostäder motsvarar skapandet av ett arbetstillfälle, och vi betonar därför denna sektors betydelse för positiva och strukturerande effekter på sysselsättning, ekonomisk tillväxt och miljö på lokal nivå.

15. Vi begär därför att reglerna för stöd från EU:s strukturfonder till energirenovering av bostäder inom ramen för den sociala sammanhållningen ska omarbetas så att varje region ges större flexibilitet när det gäller de stödbelopp som allokeras till denna verksamhet. Beträffande strukturfonderna måste partnerskapsprincipen utnyttjas effektivt och medlemsstaterna måste uppmanas att samarbeta med lokala och regionala myndigheter för att göra prioriteringar och besluta om hur fondmedel bör användas.

16. Regionkommittén välkomnar EU-kommissionens prioriteringar att spara energi och nyttja energi mer effektivt, och anser att EU-direktivet om energieffektivitet⁽⁵⁾ måste konsolideras med beaktande av subsidiaritetsprincipen. Vi uppmanar Europaparlamentet och rådet att se till att skyldigheterna att minska energikonsumtionen och energifattigdomen får en positiv inverkan på de mest utsatta hushållen och att åtgärder för att främja renovering särskilt bör inriktas på att minska energifattigdomen genom att man inrättar särskilda nationella eller regionala fonder.

17. Vi vill också understryka att programmen för tekniskt stöd, t.ex. Elena (utformning av lokala energieffektivitetsplaner), och olika specialfonder, t.ex. Jessica (fond för integrerad stadsutveckling, kopplad till strukturfonderna), måste fortsätta och förbättras under nästa programperiod. Båda dessa instrument är mycket viktiga för genomförandet av borgmästaravtalet, som ReK var en av initiativtagarna till.

18. Kommittén stöder kommissionens satsning på att minska miljöpåverkan av vårt sätt att leva och organisera ekonomin, i linje med flaggskeppsinitiativet "ett resurseffektivt Europa" (se KOM(2011) 21 slutlig), och vi noterar att

bostadspolitiken och politiken för fysisk planering och förnyelse av städerna måste bedrivas på ett bättre sätt för att uppnå detta mål.

En smart tillväxt för att kunna ta itu med de stora samhällsutmaningarna genom att anpassa dagens städer och bostäder

19. Kommittén välkomnar kommissionens vilja att investera i en modernisering av ekonomin och erbjuda alla medborgare tillgång till informations- och kommunikationsteknik (IKT), som är viktiga verktyg för att aktivt kunna delta i samhällslivet.

20. Regionkommittén vill uppmärksamma den växande efterfrågan på subventionerade bostäder inom alla åldergrupper och demografiska grupper och trycket på de lokala och regionala myndigheterna för att möta behoven hos olika befolkningsgrupper. De tjänster som utformas för att tillgodose behoven hos en åldrande befolkning bör anpassas till behoven hos denna del av befolkningen, samtidigt som man måste undvika att de blir otillgängliga i tekniskt eller ekonomiskt avseende. De äldre blir allt fattigare i samtliga EU-länder, och vi anser därför att det europeiska innovationspartnerskapet för aktivt och hälsosamt åldrande, som samordnar forskningen på detta område, i ett särskilt avsnitt bör fokusera på att finna ekonomiskt överkomliga lösningar som gör det möjligt för äldre människor att bo kvar i sina hem så länge som möjligt. I samband med detta bör man beakta att satsningar på att förbättra tillgängligheten till det befintliga bostadsbeståndet är en rimlig och genomförbar åtgärd för att minska behovet av stöd, eftersom sådana satsningar skulle göra det lättare för äldre människor att bo kvar i sina egna bostäder, vilket i sin tur skulle främja deras återintegrering i det sociala livet genom att de får en högre grad av personligt oberoende.

21. Kommittén framhåller på nytt att medborgarna måste stå i centrum för pilotprogrammen för utveckling av framtidens städer ("smarta städer") genom att man lägger till ett avsnitt om "social integration" och uppmanar användarna att delta i projekten. Därigenom erkänner man deras roll som mycket viktiga aktörer när det gäller att omvandla städerna, som inte kan bli hållbara utan att den sociala sammanhållningen säkerställs.

22. Mer omfattande program som syftar till att involvera användarna bör utvecklas med avseende på den teknik som gör det möjligt att uppföra passiva byggnader. EU-medlen bör stödja inte bara den tekniska forskningen utan även åtgärder för att öka synligheten och involvera användarna/konsumenterna.

23. ReK välkomnar framstegen inom informationsteknik och distansvård som ger stöd till äldre och funktionshindrade i hemmet.

Tillgång för alla till anständiga levnads- och bostadsvillkor för att göra det möjligt för alla att delta fullt ut i samhället och säkerställa alla medborgares grundläggande rättigheter

24. Kommittén stöder EU:s mål om att minska fattigdomen före 2020, vilket kräver ambitiösa genomförandeprogram från medlemsstaternas och de lokala och regionala myndigheternas sida.

⁽⁵⁾ Europeiska kommissionens förslag av den 22 juni 2011.

25. Regionkommittén betonar att en otillfredsställande boendestandard i hög grad påverkar hälsan. En förbättring av bostadsstandarden kan förebygga de negativa effekter som en överbefolkad, alltför fuktig, kall och dåligt ventilerad bostad har på de boendes hälsa. Bostadsbrist ger upphov till stress och ohälsa som på ett negativt sätt påverkar enskilda individers, familjers och samhällets livskvalitet, hälsa och välmående.

26. Bostadsfrågan bör vara en pelare i dessa program och kombineras med investeringar och politik som syftar till att öka utbudet av anständiga bostäder till överkomliga priser. Detta gäller såväl ägda som hyrda bostäder.

27. Eurostats indikatorer när det gäller bostadsdimensionen (pris, kvalitet) med avseende på social integration bör regelbundet offentliggöras i syfte att utvärdera framstegen på detta område. De bör dessutom kompletteras med regional och lokal statistik.

28. Kommittén anser att hemlösheten är en angelägen fråga att lösa ⁽⁶⁾, och att det i detta sammanhang krävs samordnade insatser från alla politikområden som kan påverka hemlösheten. I detta sammanhang välkomnar vi Europaparlamentets resolution om en EU-strategi mot hemlöshet ⁽⁷⁾ och uppmanar kommissionen att genomföra den utan dröjsmål.

29. Den sociala innovationen bör stödjas av såväl plattformen mot fattigdom som ramprogrammet för forskning, i syfte att pröva nya former av politisk styrning för att förbättra tillgången till bostäder och bekämpa hemlöshet ⁽⁸⁾.

30. Kommittén noterar med intresse rekommendationerna från juryn för samförståndskonferensen om hemlöshet, som anordnades under det belgiska ordförandeskapet, och påminner om de lokala och regionala myndigheternas avgörande roll när det gäller att upprätta ett partnerskap med berörda aktörer samt för att öka utbudet av ekonomiskt överkomliga bostäder, vilket är en nödvändig, om än otillräcklig, förutsättning för att effektivt bekämpa hemlösheten.

31. Det är nödvändigt att utveckla differentierade lösningar i fråga om bostäder för att kunna tillgodose allt mer olikartade behov, och det bör finnas ett alternativ mellan hyrda och privatägda bostäder, exempelvis kooperativ, andelsäggande, "land trust communities", osv. Medlemsstaterna uppmanas stödja de

lokala och regionala myndigheterna när det gäller att upprätthålla och öka mångfalden i utbudet, samt att beakta de mekanismer som är nödvändiga för moderniseringen av bostadsbeståndet, utan att främja ägande på bekostnad av tillgång till andra bostadstyper.

32. Kommissionen måste i sitt meddelande om socialt entreprenörskap, som ska offentliggöras i slutet av 2011, kartlägga de möjligheter som företagen inom den sociala ekonomin erbjuder för att öka utbudet av ekonomiskt överkomliga bostäder.

33. Det är viktigt att genom stadsplanering och socialpolitiska åtgärder förebygga och minska den skadliga differentieringen mellan olika bostadsområden.

34. EESK framhåller att utöver möjligheten att använda EU:s strukturfonder för att skaffa bostäder till marginaliserade grupper – en åtgärd som bör förlängas till nästa programperiod, eftersom den tillgodoser behovet av att utrota ovärdiga bostäder – är det också nödvändigt att EU:s strukturfonder (ESF/ERUF) integreras i större utsträckning för att kunna stödja en hållbar utveckling i missgynnade områden ⁽⁹⁾. Upprustningen av nergångna områden får dock inte leda till lyxrenovering, och man bör genomföra program för socialt blandat boende för att säkra social sammanhållning.

Förbättra styrelseformerna för att skapa ett konstruktivt samspel mellan EU:s politikområden och bostadspolitiken.

35. Medlemsstaterna uppmanas säkerställa att bostadsministrarnas informella sammanträden även fortsättningsvis utgör ett forum för utbyte och bättre förståelse av nationell politik och nationella förhållanden, men också för att fastställa ståndpunkter i ämnen som har avsevärd påverkan på den nationella bostadspolitiken, och särskilt finansieringen av den.

36. Med tanke på bostädernas betydelse för EU-medborgarnas vardag föreslår kommittén att Eurostat ska få i uppdrag att utarbeta en särskild Eurobarometer beträffande bostadsvillkor och bostadspriser.

37. Kommittén föreslår att Europaparlamentets arbetsgrupp Urban-Bostäder regelbundet ska anordna sammanträden med Regionkommittén om bostadsdimensionen i EU:s politik, särskilt i stadsområden.

Bryssel den 11 oktober 2011

*Regionkommitténs
ordförande*
Mercedes BRESSO

⁽⁶⁾ CdR 18/2010.

⁽⁷⁾ B7-0475/2011.

⁽⁸⁾ CdR 402/2010.

⁽⁹⁾ CdR 129/2011.

Yttrande från Regionkommittén om "Territoriellt samarbete i Medelhavsområdet genom Adriatisk-Joniska makroregionen"

(2012/C 9/03)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- ReK understryker att den makroregionala strategin inte kan omfatta alla åtgärdsområden, utan den bör framför allt inriktas på att i samband med en gemensam utvärdering från parterna fastställa vilka utmaningar och problem som ska tas upp i den berörda makroregionen. Kommittén erinrar om att makroregionen är ett funktionellt område som inte har några på förhand fastställda gränser. Hur den ser ut beror helt på mängden och arten av de gemensamma utmaningar som ska lösas.
- ReK anser att den makroregionala strategin med denna vision kan ge ett konkret innehåll till målet territoriell sammanhållning.
- Kommittén understryker att mervärdet i den makroregionala strategin för regionen Adriatiska havet – Joniska havet ligger i att EU uppmärksammar länderna på Västra Balkan samt att den utgör en betydelsefull faktor för försoningen mellan områdena och bidrar till den europeiska integrationsprocessen.
- ReK erinrar om att det geografiska område som berörs av strategin består av tre medlemsstater (Italien, Grekland och Slovenien), två kandidatländer (Kroatien och Montenegro) och tre potentiella kandidatländer (Albanien, Bosnien-Hercegovina och Serbien) och framhåller att den makroregionala strategin vid sidan av en marin dimension bör beakta alla större frågor som området idag behöver ta itu med (miljöskydd och bevarande av miljön, energi, klimatförändringar, forskning och innovation m.m.).
- Regionkommittén erinrar om att kommissionens princip om "tre nej" (inga nya bestämmelser, inga nya institutioner och inga extra medel) bör åtföljas av "tre ja": tillämpning och kontroll av befintliga regler i makroregionen – uppbyggande av en plattform, ett nätverk eller en EGTS – samordnad användning av befintliga finansiella resurser.

Föredragande Gian Mario SPACCA (IT-ALDE), Regionpresident i Marche

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Allmänna kommentarer

1. Regionkommittén noterar med tillfredsställelse att när Europeiska rådet i oktober 2009 antog den europeiska strategin för Östersjöregionen inleddes en utveckling som har inneburit att vissa europeiska regioner i makroregionala strategier har funnit eller söker ett instrument som kan bidra till att lösa problemen med en balanserad och hållbar utveckling.

2. Kommittén vill erinra om den roll som den har spelat ända från början i utarbetandet av EU:s makroregionala strategier, eftersom dessa strategier främjar de regionala och lokala myndigheternas deltagande, förutsatt att de uppvisar ett europeiskt mervärde.

3. I samband med det forum som Regionkommittén anordnade den 13 april 2010 om "Europeiska makroregioner: Integration genom territoriell sammanhållning" bekräftade många europeiska regioner sitt intresse för sådana initiativ. Efter debatten och analyserna i anslutning till ReK:s forum kunde man konstatera följande: Makroregionerna kan utgöra ett innovativt sätt att samarbeta territoriellt på interregional och transnationell nivå, vilket skulle kunna stärka enhetligheten och samordningen mellan de politiska åtgärderna inom olika sektorer. Det skulle leda till ett rationellare utnyttjande av de ekonomiska resurserna och lyfta fram de regionala och lokala myndigheternas roll på grundval av principen om flernivåstyre, med stort deltagande från det civila samhällets organisationer.

4. Vad gäller metoder och åtgärdsområden knyter det makroregionala arbetssättet nära an till unionens andra politiska strategier, t.ex. Europa 2020-strategin, sammanhållningspolitiken och den integrerade havspolitikerna.

5. ReK understryker att den makroregionala strategin med tanke på sin natur inte kan omfatta alla åtgärdsområden, utan den bör framför allt inriktas på att i samband med en gemensam utvärdering från parterna fastställa vilka utmaningar och problem som ska tas upp i den berörda makroregionen, på grundval av principerna om samarbete och subsidiaritet.

6. Makroregionen är ett funktionellt område och har inga på förhand fastställda gränser. Hur den ser ut beror helt på mängden och arten av de gemensamma utmaningar som ska lösas. Ramarna bör därför baseras på konkreta kriterier (grundade på geografiska kopplingar) för samarbete om problem som kan lösas. På så sätt borde man skapa bättre kopplingar till andra områden, t.ex. Centraleuropa, och områdena i Alperna och vid Donau.

7. ReK anser att den makroregionala strategin med denna vision kan bli ett viktigt instrument för att ge Lissabonfördragets mål om territoriell sammanhållning ett konkret innehåll och stärka förfarandena i samband med kandidatländer och potentiella kandidatländers inträde i EU genom att bygga på intressen som är gemensamma för regioner i "gamla" och "nya" medlemsstater samt i tredje land. Att detta är möjligt har redan EU:s strategi för Östersjöregionen och Donauregionen visat.

8. Kommittén understryker att mervärdet i den makroregionala strategin för regionen Adriatiska havet – Joniska havet ligger i att den betonar det faktum att EU uppmärksammar länderna på Västra Balkan, på samma sätt som tidigare i samband med de centraleuropeiska ländernas integration.

9. Den makroregionala strategin för regionen Adriatiska havet – Joniska havet utgör en betydelsefull faktor för försoningen mellan områdena öster om Adriatiska havet och Joniska havet. Samtidigt återupptäcks och erkänns tack vare denna strategi de värden som i århundraden har förenat områdena på båda sidor om dessa hav.

10. Ytterligare ett av den makroregionala strategins värden utgörs av möjligheten att i områden som är en del av det större Medelhavsområdet förstärka det regionala samarbetet och att bidra till den europeiska integrationsprocessen.

11. Kommittén understryker att makroregionerna inte utgör ytterligare en institutionell nivå inom Europeiska unionen, utan ett operativt nätverk, eller snarare en gemensam verksamhet som inbegriper olika europeiska, nationella, regionala och lokala aktörer, olika politikområden och skilda finansieringsprogram. Det vore därför önskvärt att alla aktörer, instrument och initiativ kopplades samman på ett flexibelt och obyråkratiskt sätt.

En EU-strategi för regionen Adriatiska havet och Joniska havet: bakgrund

12. ReK konstaterar att regionen Adriatiska havet och Joniska havet är ett internationellt havsområde och en internationell region. Historiskt, geografiskt, ekonomiskt, miljömässigt och socialt har den ömsesidiga påverkan mellan länderna alltid varit ett framträdande drag för denna region. Adriatiska havet och Joniska havet är stora havsregioner av ekologisk betydelse för Europa, som gränsar till och flyter in i det centrala Medelhavet, som är ett halvslutet hav med liten vattenomsättning.

13. Makroregionen Adriatiska havet och Joniska havet omfattar EU-kuststater, kandidatländer och potentiella kandidatländer. När man ser till ekonomi, miljö och kultur är skillnaderna stora i området. När länderna i västra Balkan blir medlemmar i EU – en process som redan pågår – kommer området kring Adriatiska havet och Joniska havet, som redan präglas av ett gemensamt arv, att påverkas i ännu större omfattning av den fria rörligheten för personer, varor och tjänster.

14. ReK erinrar om att det geografiska område som berörs av strategin består av tre medlemsstater (Italien, i synnerhet regionerna vid Adriatiska havet och Joniska havet, Grekland och Slovenien), två kandidatländer (Kroatien och Montenegro) och tre potentiella kandidatländer (Albanien, Bosnien-Hercegovina och Serbien). Området omfattar utöver havsarean nästan 450 000 kvadratkilometer och har cirka 60 miljoner invånare. En region som sträcker sig bortom Adriatiska havet och Joniska havet och som genom sin natur binder samman geografiska områden och fungerar som förbindelselänk för folk och institutioner, lämpar sig väl för en gemensam strategi som kan skapa möjligheter för hållbar utveckling och optimera utbytet av idéer, personer, varor och tjänster.

15. Adriatiska havet och Joniska havet utgör ett "halvslutet hav" och kan i framtiden i allt högre utsträckning bli ett "innanhav" för EU. Det är ett havsområde som har likheter med Östersjön: I båda fallen rör det sig om hav med liknande problem och utmaningar, och båda fungerar som "gångjärn" mellan medlemsstater och tredjeland och utgör ett naturligt utflöde från Donau.

16. Kommittén understryker att alla områden i Europa hänger samman funktionellt och att en önskvärd sammanknytning av Östersjöområdet och Donauområdet med det adriatisk-joniska området utgör ett naturligt komplement och en förstärkning av EU:s politik för territoriell sammanhållning.

17. Regionkommittén konstaterar att det sedan slutet på sjuttioalet finns olika organisationer och initiativ som verkar i regionen Adriatiska havet och Joniska havet, t.ex. följande:

- Forumet för adriatiska och joniska städer, med inriktning på en gemensam förvaltningsmodell för en mer balanserad utveckling i förvaltningsområdena (ca 50).
- Forumet för handelskammare, där de ekonomiska och sociala aspekterna och skyddet av resurser har särskild betydelse (ca 30).
- Forumet för adriatiska och joniska universitet, "Uniadrión", där utgångspunkten är genomförandet av en permanent förbindelse mellan universitet och forskningscentrum i regionen Adriatiska havet och Joniska havet för en gemensam multimediaproduktion (ca 32).
- Adriatisk-joniska initiativet, där staterna Albanien, Bosnien-Hercegovina, Kroatien, Grekland, Italien, Montenegro, Slovenien och Serbien ingår, föddes efter konflikten i f.d. Jugoslavien i maj 2000 i Ancona med det särskilda målet att säkerställa säkerhet och samarbete i regionen Adriatiska havet och Joniska havet.
- Adriatiska euroregionen som i regel samlar institutionerna på nivån omedelbart under den statliga från länderna på

båda sidor om Adriatiska havet i syfte att föra en dialog och koordinera de respektive programprioriteringar.

Till detta kommer ett flertal nätverk på infrastrukturområdet (såsom "North Adriatic Port Association" (N.A.PA) samt på kultur- och utbildningsområdet.

18. Kommittén erinrar om att området dessutom berörs av omfattande EU-insatser som finansieras genom tematiska program (transport, energi, miljö osv.), nationella och regionala program under EU:s sammanhållningspolitik (mål 1 och 2), europeiska territoriella samarbetsprogram såsom det gränsöverskridande samarbetsprogrammet inom ramen för IPA Adriatiska havet, motsvarande program för det gränsöverskridande samarbetet (t.ex. Italien–Slovenien, Grekland–Italien) och för det transnationella samarbetet (programmet för Centraleuropa (CENTRAL EUROPE – CE), programmet för Sydösteuropa (SOUTH EAST EUROPE – SEE), Medelhavsprogrammet (MED), för Alpområdet (ALPINE SPACE) genom regionala utvecklingsfonden (ERUF) och föranslutningsinstrumentet (IPA)). Den stora betydelsen och mervärdet av en EU-strategi för makroregionen ligger i en stark integrering mellan dessa program och de program som genomförs på nationell, regional och lokal nivå, samt investeringarna från Europeiska investeringsbanken, det lokala kreditssystemet och privata aktörer. I detta sammanhang bör det betonas att en sådan process inte kan begränsas till en mellanstatlig strategi. Här krävs en snabb insats på det politisk-institutionella planet och ett omedelbart utnyttjande av EU-institutionernas tekniska expertis.

19. ReK understryker att detta vidsträckta nätverk av förbindelser utgör en viktig referenspunkt och den nödvändiga grundvalen för utvecklingen av den europeiska dimensionen i den lokala och regionala politiken. Det stöd som ges till gränsöverskridande, transnationella och interregionala partnerskapssystem får därigenom på det territoriella planet en strategisk dimension och bidrar till en strukturerad dialog och ett strukturerat samarbete mellan de lokala, regionala och centrala myndigheterna i överensstämmelse med Lissabonfördraget.

20. På grund av sin speciella karaktär och i synnerhet på grund av de deltagande ländernas intresse för de problem som är kopplade till skyddet av havs- och kustområden, kan enligt ReK:s uppfattning det adriatisk-joniska initiativet anta en mer renodlad Medelhavsdimension. Eftersom initiativet riktas mot ett specifikt geografiskt område och de därmed sammanhörande frågorna kan det tillföra ett mervärde till stabiliseringsprocessen i regionen och i synnerhet till integrationsprocessen i det europeiska området utan att det blir fråga om någon överlappning med åtgärder som genomförs av andra institutioner med annan struktur och betydelse.

21. Vid sitt möte den 5 maj 2010 i Ancona antog det adriatisk-joniska rådet, som består av utrikesministrarna i de länder som ingår i initiativet, en deklaration där man med utgångspunkt i ett gemensamt förslag om en makroregional strategi för regionen Adriatiska havet och Joniska havet, uppmanade medlemsstaterna (Italien, Grekland och Slovenien) att verka för att EU-institutionerna antog en sådan strategi.

22. Det adriatisk-joniska rådet antog vid sitt möte i Bryssel den 23 maj 2011 ytterligare ett uttalande i vilket man dels ställer sig bakom rådets uppmaning från den 13 april 2011 till medlemsstaterna om att fortsätta arbetet med framtida makroregionala strategier, dels bekräftar det egna stödet för den makroregionala strategin för det adriatisk-joniska området som ska genomföras i samarbete med kommissionen och med deltagande av de nationella, regionala och lokala myndigheterna.

23. Talmännen för de nationella parlamenten i de länder som deltar i det adriatisk-joniska initiativet antog på den 8:e och 9:e konferensen, som ägde rum i respektive Bari (Italien) den 29 april 2010 och Budva (Montenegro) den 11 april 2011, specifika slutförklaringar i vilka parlamenten förbinder sig att göra en ännu större insats för att bidra till processen för EU-medlemskap för alla de länder på västra Balkan som deltar i initiativet och uppmanade EU-institutionerna att utveckla en makroregional strategi för det adriatisk-joniska havsområdet som ligger i det sydöstliga hörnet av Europa.

24. ReK erinrar om att de områden som omfattas av strategin ligger kring Adriatiska havet eller Joniska havet. Skillnaderna i landskap och miljö mellan de två kuststräckorna och längs Adriatiska havet och inlandet är betydande på grund av de geomorfologiska olikheterna, de stora påfrestningar som stadsutvecklingen innebär och de demografiska skillnaderna. Området har dessutom en stark och ömsesidig anknytning till områden i Österrike och det centrala och östliga Medelhavsområdet som lämnat sina spår.

25. Vissa kustområden är kraftigt urbaniserade, särskilt runt industriproduktionsområdena och turistområdena. Alltför stort utnyttjande av områdena för produktion, lokalt koncentrerad efterfrågan och de därmed åtföljande förändringarna av kustmiljön har orsakat omfattande påfrestningar och en fortlöpande minskning av naturmiljön. Det finns dock fantastiska naturområden, samt nationella och regionala skyddade områden.

26. ReK framhåller att det i vissa kustområden finns en kontinuitet i landskapet och miljöarvet som nu i ökande utsträckning hotas av utvecklingsprocesser. Brist på avlopps- och avfallshanteringssystem, ökad urbanisering längs kusten, fortlöpande luftutsläpp av föroreningar från transporter, industriprocesser och energiproduktion gör avtryck i området.

27. I vidare bemärkelse är tanken att strategin för regionen Adriatiska havet och Joniska havet ska bli en värdefull tillgång inte bara för de berörda områdena, utan även för hela EU. Den ligger helt i linje med EU:s strategiska utveckling, riktlinjerna för smart och hållbar tillväxt för alla samt i synnerhet med Europa 2020-strategin. Strategin ska enligt planerna börja genomföras 2012 eller 2013, vilket ger möjlighet att ge den en god inriktning och se till att den ligger i linje med prioriteringarna i nästa fleråriga budgetram, de därmed sammanhängande gemensamma strategiska ramarna och operativa programmen.

28. ReK anser att om man ska fastställa en uppgift för den adriatisk-joniska strategin kommer det att vara att "sammanbinda och skydda", dvs. förbinda regionerna i makroregionen i syfte att främja hållbar utveckling, och samtidigt skydda den ömtåliga havs-, kust- och inlandsmiljön. EU:s båda makroregionala strategier för Östersjöregionen och Donauregionen tillsammans med EU:s strategi för makroregionen Adriatiska havet och Joniska havet samt EU:s framtida strategier⁽¹⁾ kan skapa de sammankopplingar och synergieffekter som nämns i punkt 18 i slutsatserna från rådet (allmänna frågor) av den 13 april 2011. Dessa bör bilda en idealisk axel från norra till södra Europa, där makroregionen Adriatiska havet och Joniska havet, som även kan omfatta det centrala och östliga Medelhavsområdet genom den förlängning av korridoren Östersjön–Adriatiska havet som anges i kommissionens meddelande KOM(2011) 500 av den 29 juni 2011 och genom dess sammankoppling med intermodala nät, skulle stärka och avlasta Europas sydöstra port mot världen. Inför möjligheten av omfattande territoriella överlappningar mellan strategin för makroregionen Adriatiska havet och Joniska havet och strategin för Donauregionen, borde Europeiska kommissionen föreslå adekvata samordningsmekanismer.

Hav, kust och inland: en makroregion som ska sammankopplas, skyddas och utvecklas

29. Regionkommittén anser att ett havsområde per definition utgör en gemensam resurs som förbinder de länder och regioner som gränsar till det, och en gemensam tillgång att vårda. Havet behöver emellertid också gemensamma åtgärder om det ska kunna generera välstånd och utveckling. Dessutom är havet ett sårbart ekosystem och detta gäller i högsta grad för Adriatiska havet och Joniska havet som är hav med liten vattenomsättning och som är förbundna med Medelhavet som också är ett halvslutet hav. För att bevara den adriatiska och joniska havsmiljön bör man i den adriatisk-joniska strategin även införliva lämpliga havsstrategier.

30. Ur detta perspektiv kan makroregionen Adriatiska havet och Joniska havet betraktas som en maritim gemenskap. Strategin kommer därför inte bara att utmytna i planeringsdokument, utan också konkreta och synliga åtgärder för att kunna lösa problemen i regionen. Staterna, regionerna och andra berörda parter ska ta på sig rollen som ansvariga samordnare för de olika prioriterade områdena och föregångsprojekt som är inspirerade av en integrerad havs-, transport- och hamnpolitik inom ramen för begreppet paneuropeiska korridorer.

31. Kommittén framhåller att den makroregionala strategin vid sidan av en marin dimension bör beakta alla större frågor som idag makroregionen Adriatiska havet och Joniska havet behöver ta itu med, inbegripet miljöskydd och bevarande av miljön, energi, klimatförändringar, forskning och innovation, bevarande av undervattens- och kulturresurser, konkurrenskraft och sysselsättning, handel, logistik och vidareutbildning av ofientliganställda verksamhetsledare.

⁽¹⁾ Några strategier som håller på att utarbetas: strategin för Nordsjön och Engelska kanalen, strategin för den alpina bågen, strategin för Atlanttågen, strategin för Svarta havet osv.

32. Regionkommittén erinrar om kommissionens uppfattning att det just nu är "tre nej" som gäller för utvecklingen av makroregionala strategier: inga nya bestämmelser, inga nya institutioner och inga extra medel. Regionkommittén vill dock upprepa att det samtidigt finns "tre ja" som bör gälla: Man bör komma överens om tillämpning och kontroll av befintliga regler i makroregionen; man bör bygga upp en plattform/ett nätverk/ett territoriellt kluster bestående av lokala och regionala myndigheter och medlemsstater, där berörda parter involveras, under EU-organens ansvar; och man bör samordna användningen av de finansiella EU-resurser som finns för att utveckla och genomföra makroregionala strategier.

33. ReK insisterar på att Europeiska rådet senast 2012–2013 ska ge kommissionen i uppdrag att utarbeta en makroregional strategi för regionen Adriatiska havet och Joniska havet. Om debatten varit tillräckligt omfattande innebär denna strategi på europeisk nivå ett ansvarsfullt beslut från EU-institutionernas sida eftersom man på detta sätt kan uppnå konsensus och samtidigt inta en pragmatisk attityd gentemot de tre grundpelarna i den makroregionala strategin. Därigenom kan man påverka den nya programplaneringsperioden 2014–2020.

34. Med avseende på frågorna om subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna kan man för regionen Adriatiska havet och Joniska havet, precis som för Östersjön och Donauområdet, fastställa en europeisk strategi som använder sig av de många redan befintliga samarbetsnätverken och drar nytta av de många initiativ, program och projekt som redan är i gång, och anpassar och samordnar de befintliga instrumenten hos olika aktörer. Därmed skulle de bidra till befästandet av integrationsprocessen både mellan staterna och inom dem, genom ett större bidrag från det civila samhället i beslutsprocessen och i genomförandet av de konkreta besluten.

35. ReK understryker att dessa förutsättningar gör att makroregionala strategier för regionen Adriatiska havet och Joniska havet framstår som ett utmärkt exempel på flernivåstyre i praktiken, eftersom det skapar möjligheter för samarbete och interaktion mellan alla parter som berörs av de stora utmaningar som kan ses i området.

36. Kommittén erinrar om att i detta skede, där de flesta åtgärder stöder sig på rättsliga grunder som faller inom EU:s och medlemsstaternas behörigheter, bör kommissionen till en början begränsa sig till att föreslå sådana åtgärder som kan utvecklas genom samarbete mellan alla berörda styresnivåer, beroende på deras behörighet och ansvar, för att så småningom åta sig samordning, övervakning, åtgärder för att underlätta genomförandet samt uppföljning av strategin. Kommissionen bör när den fullgör denna uppgift i största möjliga utsträckning utnyttja lämpliga strukturer som redan finns.

Slutsatser

37. Regionkommittén framhåller att med hänsyn till de uttalanden som antagits av det adriatisk-joniska rådet (utrikesministrarna i de länder som ingår i det Adriatisk-joniska initiativet) och mot bakgrund av de angelägna problemen och aktuella utmaningarna finns det skäl att genast börja utarbeta en

europeisk strategi för regionen Adriatiska havet och Joniska havet. ReK uppmanar därför Europeiska rådet att ge kommissionen i uppdrag att utarbeta denna strategi.

38. På grundval av uttalandena som talmännen i de nationella parlamenten i de länder som ingår i det Adriatisk-joniska initiativet antagit på konferenserna och med hänsyn till det strategiska värdet för slutförandet av anslutningsprocessen till EU uppmanar ReK Europaparlamentet att starkt politiskt engagera sig för att lansera en EU-strategi för makroregionen Adriatiska havet och Joniska havet.

39. ReK uppmanar Europaparlamentet, som för närvarande håller på att avfatta viktiga dokument som rör genomförandet av den integrerade havspolitikken, förvaltningen av territorialvattnen och transportpolitiken, att ta hänsyn till den makroregionala dimensionen i regionen Adriatiska havet och Joniska havet.

40. ReK betonar att EU:s strategi för makroregionen Adriatiska havet och Joniska havet är helt förenlig med utvecklingen av Euroregioner, som inriktar sig på samarbetet mellan gränsregioner, eller utvecklingen av europeiska strukturer i samband med gränsöverskridande, transnationella och mellanregionala förfaranden inom ramen för den rättsliga formen "europeisk gruppering för territoriellt samarbete" (EGTS).

41. ReK rekommenderar att EU:s politik och i synnerhet sammanhållningspolitiken för perioden efter 2013 i full utsträckning inbegriper de makroregionala strategierna på de områden av territoriellt samarbete som politiken omfattar (framför allt vad gäller gränsöverskridande och transnationellt samarbete) så att de regionala operativa programmen för den därpå följande programplaneringsperioden (2014–2020) kan bidra till ett effektivt genomförande av makroregionala strategier.

42. I överensstämmelse med punkt 21 i slutsatserna från rådet (allmänna frågor) av den 13 april 2011 och med slutsatserna från Europeiska rådets möte den 23–24 juni 2011, samt med hänsyn till att de nationella och lokala myndigheterna sedan länge arbetar med ett förslag till makroregional strategi, uppmanar ReK kommissionen att snarast genomföra en exakt övervakning av de strategiska projekt som pågår, har antagits och håller på att antas och som berör de adriatisk-joniska områdena. ReK uppmanar Europeiska kommissionen att säga "ja" tre gånger, i enlighet med punkt 32 i detta yttrande.

43. ReK anser att det är nödvändigt och brådskande att man ytterligare granskar och definierar makroregionernas roll och funktion inom ramen för en särskild "Grönbok", något som begärdes redan i kommissionens lagstiftnings- och arbetsprogram för 2010.

44. Regionkommittén betonar att en strategi för området Adriatiska havet och Joniska havet förutsätter att subsidiaritetsprincipen tillämpas. Den kommer att behandla frågor och problemområden som inte kan lösas på enbart lokal, regional och nationell nivå.

45. Regionkommittén framhåller att arbetet med att utforma denna strategi måste gå hand i hand med ett brett offentligt samråd. Det bör grunda sig på erfarenheterna av Östersjöstrategin och strategin för Donauområdet och ske i nära samarbete med de befintliga nätverken och organisationerna i området, och med Regionkommittén, som företrädare för de lokala och regionala myndigheterna, och andra viktiga partner.

46. ReK erinrar om att partnerskapet "Adriatic-Ionian Macrorregion", i överensstämmelse med rekommendationen från rådet (allmänna frågor) av den 13 april 2011 avseende öppenhet, synlighet och utbyte av bästa praxis mellan makroregionala

strategier, under Open Days 2011 presenterade en analys av de makroregionala frågorna med en särskild fördjupning av förslaget om en makroregional strategi för det adriatisk-joniska området, dels genom en debatt med deltagande av företrädare för partnerskapets 13 regioner och städer, dels genom en workshop om offentlig-privata partnerskap med presentation av särskilda projekt som är under genomförande.

47. Regionkommittén ger sin ordförande i uppdrag att överlämna detta initiativyttrande till kommissionen, Europaparlamentet, det innevarande rådsordförandeskapet och dess båda partner inom ordförandeskapstrion.

Bryssel den 11 oktober 2011

*Regionkommitténs
ordförande*

Mercedes BRESSO

Yttrande från Regionkommittén om "Bättre lagstiftning"

(2012/C 9/04)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Kommittén anser att smart lagstiftning bör minska byråkratin och de administrativa bördorna inte bara för medborgarna och intressenter utan även för lokala och regionala myndigheter. ReK tillbakavisar däremot ett rent kvantitativt synsätt när det gäller lagstiftning.
- Kommittén noterar de allt vanligare hänvisningarna till den smarta lagstiftningens lokala och regionala dimension och till ReK:s relaterade verksamhet och kompetens, vilket är ett erkännande av Europas lokala myndigheters och regioners roll vid utformningen av EU:s politiska strategier och lagstiftningens tillämpning.
- Europeiska kommissionen och andra EU-institutioner uppmanas att ta större hänsyn till de lokala och regionala myndigheterna vid utformningen av nya lagar, granskningen av deras konsekvenser och i arbetet med att ta fram förslag på nya sätt att genomföra EU:s politiska strategier och målsättningar.
- Förutom EU:s mål om territoriell sammanhållning (artikel 3 i EU-fördraget) ligger såväl de övergripande klausulerna i Lissabonfördraget om sociala krav (artikel 9 i EUF-fördraget) och miljömässiga krav (artikel 11 i EUF-fördraget) som Europa 2020-strategins tre prioriterade områden till grund för ett krav på konsekvensanalyser som på ett balanserat sätt analyserar de lokala, regionala, ekonomiska, sociala och miljömässiga konsekvenserna av regleringen.
- Kommittén är villig att bistå EU-institutionerna i denna process, om man behöver inhämta uppgifter från lokala och regionala myndigheter, i den mån kommitténs begränsade resurser och centrala uppgifter möjliggör detta.
- Det bör finnas en gemensam strategi för konsekvensbedömningar från EU-institutionernas sida och ReK bör delta i utarbetandet av alla sådana strategier.
- Kommittén stöder planerna på att se över samarbetsavtalet mellan ReK och Europeiska kommissionen, med hänsyn till de institutionella förändringar som Lissabonfördraget medfört, nödvändigheten av att genomföra flernivåstyre samt utvecklingen av ReK:s politiska roll. Man bör förbättra och utveckla samarbetet om konsekvensbedömningar samt inrätta en mekanism för bidrag från ReK till årsrapporten om bättre lagstiftning.

Föredragande	Graham TOPE (UK–ALDE) Fullmäktigeledamot i London Borough of Sutton
Referensdokument	Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén – Smart lagstiftning i Europeiska unionen KOM(2010) 543 slutlig Rapport från kommissionen om subsidiaritet och proportionalitet (17:e rapporten om bättre lagstiftning, 2009) KOM(2010) 547 slutlig

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

A. *Smart lagstiftning*

1. Regionkommittén välkomnar begreppet smart lagstiftning som bekräftar och utvidgar tanken på en politisk cykel inom EU:s politik där lagstiftningen konstant ses över och anpassas till nya utmaningar och omständigheter, med utgångspunkt i noggranna utvärderingar och konkreta erfarenheter av genomförandet.

2. Kommittén anser att smart lagstiftning bör minska byråkratin och de administrativa bördorna inte bara för medborgarna och intressenter utan även för lokala och regionala myndigheter. Vi tillbakavisar däremot ett rent kvantitativt synsätt när det gäller lagstiftning, eftersom politiska prioriteringar inte får underordnas överväganden om den totala mängden lagstiftning. Vi kräver därför att konsekvensanalyserna även ska innehålla överväganden om kostnaderna för avsaknad av EU-lagstiftning.

3. Kommittén beklagar att verktygen för smart lagstiftning inte verkar gälla för delegerade akter och genomförandeakter ("kommittéförfarandet"). När det gäller dessa förfaranden är översikten och öppenheten otillfredsställande.

De lokala och regionala myndigheternas roll

4. Kommittén noterar de allt vanligare hänvisningarna till den smarta lagstiftningens lokala och regionala dimension och till ReK:s relaterade verksamhet och kompetens, vilket är ett erkännande av Europas lokala myndigheters och regioners roll vid utformningen av EU:s politiska strategier och lagstiftningens tillämpning.

Samråd

5. Kommittén uppmärksammar de farhågor som har framställts i de flesta av ReK:s yttranden i fråga om graden av samråd och deltagande från lokala och regionala myndigheters sida i utarbetandet av EU-initiativ. Yttrandena kräver ofta större deltagande från lokala och regionala myndigheter i utarbetandet av ny politik och ny lagstiftning, i utvärderingen av den potentiella effekten av dessa och i deras genomförande.

6. Europeiska kommissionen och andra EU-institutioner uppmanas att ta större hänsyn till de lokala och regionala

myndigheterna vid utformningen av nya lagar, granskningen av deras konsekvenser och i arbetet med att ta fram förslag på nya sätt att genomföra EU:s politiska strategier och målsättningar.

7. Kommittén välkomnar därför avsikten att se över aktuella förfaranden för samråd och att förlänga tidsfristerna för svar.

8. Resultaten av samråden bör offentliggöras och analyseras (t.ex. hur användes bidragen för att utarbeta eller ändra förslagen, vilken input användes inte, etc.).

9. Kommittén upprepar sin farhåga om att öppna samråd främjar välorganiserade samrådspartner med stora resurser eller specialiserade minoritetsintressen. Därför sätter kommittén även fortsättningsvis ett högt värde på såväl svaren från representativa sammanslutningar av lokala och regionala förvaltningar som andra svar.

Administrativa och finansiella kostnader

10. Regionkommittén noterar verksamheten inom högnivågruppen för administrativa bördor ("Stoiber-gruppen").

11. Kommittén upprepar sin farhåga att denna grupp och Europeiska kommissionen nästan uteslutande fokuserar på den direkta börda som EU-lagstiftningen innebär för småföretag. Samtidigt som kommittén medger att detta är ett viktigt hinder för den ekonomiska tillväxten påminner den också om att betungande rapporteringsskyldigheter för nationella/regionala/lokala myndigheter i slutändan yttrar sig i administrativa bördor för medborgare och företag på nationell eller subnationell nivå. Bördan för lokala och regionala organ måste också beaktas och mildras.

12. Kommittén välkomnar högnivågruppens aktuella initiativ för att identifiera god praxis i genomförandet av nya lagar på ett mindre betungande sätt och erinrar i detta sammanhang om ReK:s aktiva bidrag (i form av en rapport i ämnet och kommitténs permanenta observatör i Stoiber-gruppen) till insamlingen av lokala och regionala exempel på bästa praxis. ReK understryker dock att EU:s fokus bör ligga på att förhindra att onödigt tunga administrativa bördor uppkommer över huvud taget.

13. ReK noterar Europeiska kommissionens subsidiaritets- och proportionalitetsrapport för 2010 (18:e rapporten om bättre lagstiftning) och anser att rapporten är en indikation på att kommissionen tar hänsyn till den subsidiaritetsbedömning som ReK utför.

Konsekvensanalys

14. I och med Lissabonfördraget måste varje utkast till EU-rättsakt innehålla en bedömning av aktens potentiella effekt, även med hänsyn till lokala och regionala nivåer.

15. Kommittén upprepar vikten av att det både görs konsekvensbedömningar på förhand och utvärderingar i efterhand i det politiska beslutsfattandet och i lagstiftningen, samtidigt som man välkomnar att utvärderingar i efterhand får en utvidgad roll.

16. ReK erkänner att insatserna för att förenkla och förbättra den europeiska lagstiftningen är en balansgång mellan å ena sidan genomförandet av konsekvensbedömningar på förhand och utvärderingar i efterhand och å andra sidan säkerställandet av att dessa bedömningar och utvärderingar inte medför ytterligare administrativa bördor för den offentliga förvaltningens olika nivåer.

17. ReK uppmärksammar konsekvensbedömningsnämndens (nedan kallad "nämnden") årsrapport för 2010. Kommittén anser att nämnden har en viktig roll att spela men att den skulle må väl av ett större oberoende från Europeiska kommissionen.

18. Detta visar att konsekvensbedömningsprocessen och nämndens roll föranleder och upprätthåller en mer noggrann övervakning av subsidiaritetsprincipen när det gäller Europeiska kommissionens avdelningar. En tydlig indikation på detta är rapportens uppgifter om fall där data som samlats in vid en konsekvensbedömning fått kommissionens generaldirektorat att ändra sig beträffande lagstiftningens nödvändighet och potentiella mervärde.

19. Nämnden identifierar en tendens att genomföra och ofentliggöra konsekvensbedömningar av slutliga lagstiftningsförslag, snarare än politiska meddelanden i ett tidigt skede. Kommittén efterlyser att viktiga och genomgripande politiska initiativ ska åtföljas av en konsekvensbedömning på ett tidigt stadium, särskilt om målet för sådana förslag är att informera beslutsfattare om vilka specifika politiska alternativ som finns på ett senare stadium.

20. Nämndens rapport hänvisar till nödvändigheten av att inkludera en bedömning av sociala effekter och administrativa kostnader i de konsekvensbedömningar som utarbetas av de enskilda generaldirektoraten. Någon hänvisning görs dock inte till bedömningen av specifika territoriella effekter eller till ReK:s potentiella roll i att bistå Europeiska kommissionen med konsekvensbedömningen. Kommittén uppmanar Europeiska kommissionen att åtgärda detta och nämnden att rapportera om de framsteg som gjorts i sin rapport för 2011.

21. Det är önskvärt att GD Regionalpolitik involveras fullt ut i konsekvensbedömningsnämndens arbete, eftersom det är det generaldirektorat som är mest lyhört när det gäller lokala och regionala frågor.

22. Förutom EU:s mål om territoriell sammanhållning (artikel 3 i EU-fördraget) ligger såväl de övergripande klausulerna i Lissabonfördraget om sociala krav (artikel 9 i EUF-fördraget) och miljömässiga krav (artikel 11 i EUF-fördraget) som Europa 2020-strategins tre prioriterade områden till grund för

ett krav på konsekvensanalyser som på ett balanserat sätt analyserar de lokala, regionala, ekonomiska, sociala och miljömässiga konsekvenserna av regleringen.

23. Konsekvensanalyser av hög kvalitet och uppföljning av hur lagstiftningen tillämpas är tidskrävande, och det krävs även betydande personalresurser för att kunna säkerställa både sakkunskap och en global vision.

24. Kommittén är tveksam till tendensen att låta "oberoende organ" genomföra konsekvensanalyser, det vill säga lägga ut denna uppgift på externa konsultfirmor eller tillfälliga kommittéer. Det finns anledning att tvivla på att denna utkontraktering verkligen leder till större öppenhet och oberoende. Det skulle också vara liktydigt med att förneka kommissionens uppgift, nämligen att företråda EU:s gemensamma intressen. Dessutom kan detta tillvägagångssätt leda till en favorisering av dem som har tillräckliga resurser för att genomföra sådana undersökningar, på bekostnad av resurssvagare lokala och regionala myndigheterna, icke-statliga organisationer och företrädare för det civila samhället eller för arbetstagare.

25. Kommittén är villig att bistå EU-institutionerna i denna process, om man behöver inhämta uppgifter från lokala och regionala myndigheter, i den mån kommitténs begränsade resurser och centrala uppgifter möjliggör detta.

Mellaninstitutionella arrangemang

26. Regionkommittén erinrar om att effekten av nya EU-lagar om lokala och regionala organ kan påverkas lika mycket av ändringsförslag från Europaparlamentet och rådet som av det ursprungliga förslaget från Europeiska kommissionen. Kommittén uppmanar de två förstnämnda institutionerna att även ta större hänsyn till de lokala och regionala effekterna av sina beslut i lagstiftningsprocessens alla led, och erbjuder sig att bistå med sakkunskap i frågan. Kommittén anser att de konkreta möjligheterna till ett sådant samarbete med Europaparlamentet och rådet bör prövas när det gäller konsekvensbedömningar, kontroll av subsidiaritetsprincipen och genomförande av EU-lagstiftningen, både i form av förhands- och efterhandsutvärderingar.

27. Kommittén uppmanar sina egna föredragande att bedöma effekten av sina rekommendationer när det gäller finansiella och administrativa bördor, samt effekten på miljön, den sociala strukturen, de små och medelstora företagen och civilsamhället.

28. Det bör finnas en gemensam strategi för konsekvensbedömningar från EU-institutionernas sida och ReK bör delta i utarbetandet av alla sådana strategier.

29. Kommittén välkomnar att Europeiska kommissionen inom ramen för systemet för tidig varning som inrättades genom Lissabonfördraget, lägger adekvat vikt vid de nationella parlamentens motiverade yttranden, även om den nödvändiga tröskeln för "gult kort" ännu inte har uppnåtts. Med tanke på den roll och det ansvar kommittén har för att övervaka att subsidiaritetsprincipen respekteras, begär ReK att kommissionen ska översända de nationella parlamentens motiverade yttranden, översättningarna av dem och det svar som kommissionen har lämnat.

30. Kommittén stöder planerna på att se över samarbetsavtalet mellan ReK och Europeiska kommissionen, med hänsyn till de institutionella förändringar som Lissabonfördraget medfört, nödvändigheten av att genomföra flernivåstyre samt utvecklingen av ReK:s politiska roll. Man bör förbättra och utveckla samarbetet om konsekvensbedömningar samt inrätta en mekanism för bidrag från ReK till årsrapporten om bättre lagstiftning.

Högnivågruppen för EU:s styresskick

31. "Högnivågruppen för EU:s styresskick" tillhandahåller ett värdefullt forum på tjänstemannanivå i medlemsstaterna och inom EU-institutionerna, bland annat Regionkommittén, för debatt om praktiska frågor om europeisk förvaltning och utbyte av god praxis.

32. Kommittén beklagar därför att varken det ungerska eller det polska EU-ordförandeskapet kommer att organisera något fullständigt möte under 2011, och önskar att detta blir något som återupptas 2012.

B. Subsidiaritet

33. Kommittén påminner om att Lissabonfördraget uttryckligen hänvisar till lokalt och regionalt självstyre och till subsidiaritetsprincipens lokala och regionala dimension, som innebär att EU måste respektera lokala och regionala myndigheters befogenheter när man föreslår och antar ny lagstiftning baserad på delade befogenheter. Kommittén påminner också om att Lissabonfördraget ger ReK en framträdande roll i fråga om subsidiaritet, vilket innebär att kommittén inte bara ska värna om respekten för lokala och regionala myndigheters befogenheter utan även verka för att subsidiariteten respekteras med avseende på alla förvaltningsnivåer.

34. ReK upprepar sitt åtagande att fortsätta arbeta tillsammans med Europeiska kommissionen för att integrera flernivåstyret i de viktigaste europeiska strategierna och i den gemensamma politiken, särskilt vad gäller genomförandet av Europa 2020-strategin.

35. Regionkommittén vill uppmärksamma sin årliga subsidiaritetsrapport för 2010, vilken antogs av ReK:s presidium den 4 mars 2011, tillsammans med de teman som kommer att utgöra stommen i arbetsprogrammet för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen. I rapporten fastläs att stärkandet av subsidiaritetsövervakningen och bidraget till införlivandet av en "subsidiaritetskultur" i EU:s beslutsprocess är centrala prioriteringar för ReK.

36. Kommittén ser positivt på det faktum att inget yttrande har slagit fast någon direkt överträdelse av subsidiaritetsprincipen. Detta visar att Europeiska kommissionen på allvar respekterar subsidiaritetsprincipen och det understryker värdet av att ReK har en granskande roll.

37. ReK välkomnar det ökande antalet samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen, som har potential att bidra med praktiska kommentarer från ett brett spektrum av lokala och regionala organ. Kommittén efterfrågar att partnererna i detta nätverk engagerar sig ytterligare i nätverkets verksamhet och samråd, för att göra resultaten av dess rådgivande verksamhet mer representativa.

38. Regionkommittén medger behovet av att EU-lagstiftningen införlivas i rätt tid på ett korrekt och effektivt sätt och att den tillämpas rätt på alla förvaltningsnivåer i medlemsstaterna. Kommittén är också medveten om att överträdelseförfaranden ibland kan komma att krävas för att bestraffa bristande efterlevnad eller fungera som avskräckande åtgärd. Kommittén uttrycker dock sin oro över att Europeiska kommissionen i allt högre grad försöker att föreskriva när och hur medlemsstaternas regeringar ska genomdriva lokala och regionala myndigheters efterlevnad. Utifrån en respekt för subsidiaritetsprincipen bör genomförandet vara ett ansvar för de nationella regeringarna själva – och regionala myndigheter i förekommande fall – under förutsättning att man säkerställer att EU-lagstiftningens övergripande målsättningar uppnås.

Bryssel den 11 oktober 2011

*Regionkommitténs
ordförande*

Mercedes BRESSO

Yttrande från Regionkommittén om "Översyn av småföretagsakten för Europa"

(2012/C 9/05)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Kommittén uppmärksammar de resultat som hittills har uppnåtts i genomförandet av småföretagsakten. För att kommissionen och särskilt medlemsstaterna i ökad utsträckning ska kunna närma sig småföretagsaktens mål hävdar dock kommittén bestämt att den behöver bli mer politiskt bindande, för att säkra ett mer långtgående och harmoniserat genomförande och för att övervinna faktorer som för närvarande hindrar att småföretagsakten antas fullt ut.
- Småföretagsakten kräver politiskt ledarskap och Europa 2020-strategin måste inkludera ett mer uttryckligt erkännande av småföretagsakten för att ge denna politik en mer stabil förvaltningsstruktur. I detta syfte bör det antas en lämplig färdplan där man belyser viktiga milstolpar som behöver uppnås av alla medlemsstater och som bör inkluderas i de nationella reformprogrammen.
- ReK ser större möjligheter för regionala och lokala myndigheter att bidra till småföretagsaktens mål och uppmanar till ett mer uttryckligt erkännande av den lokala och regionala dimensionen för att uppmuntra såväl en nedifrån och upp-strategi som en uppifrån och ned-strategi och öka småföretagsaktens synlighet inom EU. Därför drar kommittén slutsatsen att det krävs mer information om denna akt samt att den prioriteras inom EU på nationell, regional och lokal nivå.
- Tillgång till finansiering är den största utmaningen för små och medelstora företag, och detta fordrar gemensamma insatser i de följande skedena av småföretagsakten. Kommittén understryker också att det är viktigt att underlätta små och medelstora företags marknadsstillgång och att avsevärt minska de administrativa bördorna.
- Kommittén beklagar med eftertryck att man inte har fullgjort åtagandet att införliva småföretagsakten vare sig i Lissabonstrategin eller senare i Europa 2020-strategin. Därigenom har möjligheten att använda de nationella reformprogrammen som ett viktigt genomförandeverktyg för småföretagsakten ännu inte utnyttjats. Därför efterfrågar kommittén än en gång att man omedelbart införlivar principerna och målen i småföretagsakten i genomförandet av Europa 2020-strategin och de nationella reformprogrammen.

Föredragande	Constance HANNIFFY (IE–PPE), Ledamot av Offaly County Council, Midland Regional Authority och Border Midland and Western Regional Assembly
Referensdokument	Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén – Översyn av småföretagsakten för Europa KOM(2011) 78 slutlig

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT

1. Regionkommittén välkomnar kommissionens meddelande om "Översyn av småföretagsakten för Europa" och upprepar att den till fullo stöder det fortsatta arbetet med denna mycket viktiga politiska dagordning för att stödja små och medelstora företags utveckling, tillväxt och hållbarhet inom EU.

2. Kommittén betonar kraftfullt behovet av att ta itu med de viktigaste frågor som står i vägen för småföretagsaktens genomförande på alla förvaltningsnivåer inom EU och uppmanar medlemsstaterna att ge större prioritet åt nyckelfrågorna i småföretagsakten – förlusten av 3,5 miljoner arbetstillfällen⁽¹⁾ i små och medelstora företag i Europa till följd av den finansiella, ekonomiska och sociala krisen utgör ett ovälkommet faktum som ger denna fråga en plats högst upp på den politiska agendan.

3. Kommittén uppmärksammar de resultat som hittills har uppnåtts i genomförandet av småföretagsakten. För att kommissionen och särskilt medlemsstaterna i ökad utsträckning ska kunna närma sig småföretagsaktens mål hävdar dock kommittén bestämt att den behöver bli mer *politiskt bindande*, för att säkra ett mer långtgående och harmoniserat genomförande och för att övervinna faktorer som för närvarande hindrar att småföretagsakten antas fullt ut.

4. Kommittén stöder kommissionens ansatser att stärka småföretagsaktens förvaltningsaspekter, särskilt inrättandet av nationella företrädare för små och medelstora företag i medlemsstaterna, som tillsammans med kommissionens särskilda företrädare för dessa företag måste ansvara för att styra genomförandet av småföretagsakten inom EU.

5. Småföretagsakten kräver politiskt ledarskap och Europa 2020-strategin måste inkludera ett mer uttryckligt erkännande av småföretagsakten för att ge denna politik en mer stabil förvaltningsstruktur. I detta syfte bör det antas en lämplig färdplan där man belyser viktiga milstolpar som behöver uppnås av alla medlemsstater och som bör inkluderas i de nationella reformprogrammen.

6. ReK ser större möjligheter för regionala och lokala myndigheter att bidra till småföretagsaktens mål och uppmanar till ett mer uttryckligt erkännande av den lokala och regionala

dimensionen för att uppmuntra såväl en nedifrån och uppstrategi som en uppifrån och nedstrategi och öka småföretagsaktens synlighet inom EU.

7. Tillgång till finansiering är den största utmaningen för små och medelstora företag, och detta fordrar gemensamma insatser i de följande skedena av småföretagsakten. Kommittén understryker också att det är viktigt att underlätta små och medelstora företags marknadstillgång och att avsevärt minska de administrativa bördorna.

8. ReK framhåller att det är fortsatt viktigt att ge lämpligt stöd till små och medelstora företag som säkrar långsiktig hållbarhet för en varierande uppsättning företag. Utöver fokuseringen på nystartsföretag med stor potential samt nya och exportinriktade små och medelstora företag bör hänsyn också tas till etablerade företag och företag som befinner sig i en utvecklings- eller omstruktureringsfas. Kommittén uppmärksammar samtidigt utmaningarna för lokalt och inhemskt fokuserade små och medelstora företag som när allt kommer omkring är kärnan i de lokala och regionala ekonomierna.

9. På alla nivåer måste den politik som gäller småföretagsakten och små och medelstora företag beakta olika affärsmodeller och arbeta med dessa. Detta innefattar företag inom den sociala ekonomin och den kulturella och kreativa industrin (förkommersiell och kommersiell) samt kooperativ och liknande rättsliga former, för att maximera skapandet av arbetstillfällen och en hållbar ekonomisk tillväxt.

Att värna om en hög genomförandegrad och bättre förvaltning

10. Kommittén beklagar med eftertryck att man inte har fullgjort åtagandet att införliva småföretagsakten vare sig i Lisabonstrategin eller senare i Europa 2020-strategin. Därigenom har möjligheten att använda de nationella reformprogrammen som ett viktigt genomförandeverktyg för småföretagsakten ännu inte utnyttjats. Därför efterfrågar kommittén än en gång att man omedelbart införlivar principerna och målen i småföretagsakten i genomförandet av Europa 2020-strategin och de nationella reformprogrammen.

11. Kommittén är besviken över den varierande graden av genomförande av småföretagsakten i medlemsstaterna. Detta medges i kommissionens meddelande, men de underliggande faktorer som orsakar dessa skillnader har inte utforskats till fullo. Större ansvarsskyldighet krävs av medlemsstaterna för att nå resultat i linje med småföretagsakten. Därför drar kommittén slutsatsen att det krävs mer information om denna akt samt att den prioriteras inom EU på nationell, regional och lokal nivå.

⁽¹⁾ Uppskattning från årsrapporten om europeiska små och medelstora företag 2010, som kommer att offentliggöras inom ramen för resultatgranskningen av småföretag (http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performance-review/index_en.htm).

12. ReK välkomnar nomineringarna av nationella företrädare för små och medelstora företag från medlemsstaternas sida och uppmanar alla företrädare att till fullo ta sitt ansvar för att säkra att administrationerna "tänker i liten skala först" och tar tillräcklig hänsyn till små och medelstora företags utmaningar när det gäller utarbetande av lagar, regleringar och förfaranden som kan ha positiv inverkan på små och medelstora företags villkor.

13. Utnämningen av företrädare för små och medelstora företag kan vara politisk eller administrativ, och vi rekommenderar att fler medlemsstater gör politiska utnämningar för att ge en starkare signal om att det är en prioritet att genomföra småföretagsakten och ta itu med de utmaningar som de små och medelstora företagen står inför.

14. ReK anser att det är en grundläggande svaghet att förlita sig på redan befintliga program och finansieringsinstrument för att uppnå småföretagsaktens mål utan att utnyttja några kompletterande eller öronmärkta finansieringsinstrument.

15. ReK noterar utnämningen av en ny företrädare för små och medelstora företag, men betonar än en gång att meddelandet inte i tillräcklig grad tar upp denna företrädarens roll. Kommissionen uppmanas att se till att företrädaren för små och medelstora företag får tillräckliga finansiella resurser och tillräckligt stöd på politisk nivå för att möjliggöra att småföretagsaktens mål genomförs framgångsrikt och för att öka medvetenheten om den politik som gäller små och medelstora företag.

16. Vi välkomnar avsikten att inrätta en rådgivande grupp för småföretagsakten som består av medlemsstater, företrädare för små och medelstora företag och företrädare för sammanlutningar för sådana företag. Regionkommittén bör inkluderas som medlem i denna rådgivande grupp med tanke på ambitionen att småföretagsakten ska få genomslag på alla förvaltningsnivåer och inte bara på EU-nivå och nationell nivå.

17. Kommittén föreslår att lokala och regionala myndigheter inom medlemsstaterna ska uppmanas att ta ansvar för småföretagsaktens principer och anpassa dess åtgärder till lokala eller regionala omständigheter. Kommittén anser att programmet för en europeisk entreprenörsregion skulle kunna fungera som inspiration i detta avseende.

18. ReK noterar att de flesta lagstiftningsförslagen i småföretagsakten har antagits, och vi stöder medlemsstaternas antagande av Europabolagsordningen, som i slutändan kommer att leda till att inre marknaden används mer, eftersom den innebär sänkta kostnaderna för nyetableringar och ett förenklat regelverk i syfte att underlätta den gränsöverskridande handeln.

19. Kommittén vill uppmana medlemsstaterna att anta och fullt ut genomföra direktivet om sena betalningar, och framhåller att efterlevnaden av detta direktiv förblir den centrala frågan och att medlemsstaterna måste sträva efter att förbättra betalningskulturen bland företag och offentliga förvaltningar.

20. Regionkommittén understryker att förslaget om att införa undantag i lagstiftningen för vissa typer av företag, nyetablerade företag och mikroföretag i förekommande fall bör genomföras på ett sådant sätt att det inte resulterar i andra klassens företag och skapar förvirring på marknaden.

21. Vi efterlyser en striktare tillämpning av resultatgranskningen i syfte att övervaka, utvärdera och jämföra medlemsstaternas prestationer när det gäller småföretagsaktens genomförande, och vi vill se att all information avseende resultatgranskningen offentliggörs för att fungera både som ett kommunikationsverktyg och ett incitament till medlemsstaterna att anstränga sig mer.

Förbättrad tillgång till finansiering

22. Kommittén vill rikta uppmärksamheten på de utmaningar som små och medelstora företag står inför till följd av kredit- och finansinstitutens (2) hårdare villkor, vilka i sin tur beror på den pågående lågkonjunkturen och den internationella finanskrisen. Vidare vill vi peka på de orimligt stora följderna för de små och medelstora företagen på grund av att deras kreditrisker uppfattas som större, något som i slutändan allvarligt äventyrar deras möjligheter att överleva och bedriva verksamhet på kort och medellång sikt.

23. Vi vill uppmana kommissionen och medlemsstaterna att bygga vidare på slutsatserna från det andra sammanträdet i finansieringsforumet för små och medelstora företag som hölls i mars 2011, och vi välkomnar varmt kommissionens initiativ att ta itu med frågan om tillgång till kreditmöjligheter, t.ex. Progress-instrumentet för mikrokrediter och åtagandet att införa en handlingsplan för att förbättra de små och medelstora företagens tillgång till finansiering på en sund kommersiell grund.

24. Kommittén ställer sig bakom småföretagsaktens handlingsplan som bör fokusera på de svåra verksamhetsvillkoren för små och medelstora företag som söker tillgång till finansiering. Viktiga frågor är bland annat i) ökad öppenhet i kontakterna mellan banker och andra finansinstitut å ena sidan, och små och medelstora företag å den andra, ii) en kombination av skuld och eget kapital, iii) ökad utlåningsvolym med värdepapperisering, iv) lättare investeringar i riskkapital över gränserna, och v) bättre lagstiftning om mikrokrediter.

25. Kommittén anser att den centrala kontaktpunkt för finansiering av små och medelstora företag som har föreslagits har vissa förtjänster, men anser att frågan behövs övervägas ytterligare, och som ett första steg rekommenderar vi att det på nationell eller regional nivå görs en kartläggning över allt stöd som finns tillgängligt för små och medelstora företag (i syfte att inkludera stödprogram och stödorgan inom EU, nationellt, regionalt och lokalt). Kommittén anser vidare att kommissionen bör ta hänsyn till andra framgångsrika modeller som erbjuder ett mervärde för små och medelstora företag genom att de erbjuder ett integrerat hänvisningssystem för företagsstöd och främja dessa mer på lokal och regional nivå.

26. Kommittén välkomnar kommissionens förslag om att ta med det faktiska genomförandet av småföretagsakten som ett förhandskrav för EU-medel i den gemensamma strategiska ram som föreslås och små och medelstora företags investeringar som en tematisk prioritering i utkastet till ERUF-förordning. Detta borde bidra till att omsätta målsättningarna i småföretagsakten i praktiken på lokal och regional nivå i varje medlemsstat.

(2) I Irland minskade exempelvis de kreditansökningar från företag som fick positiv respons från 90 % år 2007 till 50 % år 2010. Källa: Central Statistics Office (2011). Access to Finance 2007 and 2010.

27. Det faktum att de EU-program som är öppna för små och medelstora företag är av mycket olika art och har vitt skilda krav innebär en svaghet när det gäller tillgången till finansiering, och kommittén föreslår en bättre gruppering av gemenskaps-instrumenten och stöden till små och medelstora företag i EU:s budget. Kommittén begär även ett utökat stöd i nästa fleråriga budgetram till alla program och instrument som syftar till att främja små och medelstora företag och ställer sig i detta sammanhang positiv till de förslag i fråga om små och medelstora företag som läggs fram i kommissionens förslag för 2014–2020. Kommittén skjuter dock upp sitt avgörande tills man har kommit överens om de slutliga budgetarna, de specifika stödvolymerna för de små och medelstora företagen och de konkreta genomförandeaspekterna.

28. Kommittén är oroad över att konkurrenskraft- och innovationsprogrammet – efter 2013 och som en del av den gemensamma strategiska ramen för forskning och innovation – inte kommer att uppfylla de små och medelstora företagens krav, och vi förespråkar därför en särskild pelare för små och medelstora företag i detta program. Kommittén efterlyser vidare ökad tillgång till finansieringsinstrument och anpassning av dessa till de små och medelstora företagens behov, bland annat genom att man lägger större vikt vid instrument för mikro- och mezzaninfinansiering och genom en utvidgning och expansion av garantiinstrumenten i programmet för konkurrenskraft och innovation samt av finansieringsfaciliteten för riskdelning under ramprogrammet för forskning. Slutligen bör man på ett klokt sätt utnyttja Europeiska investeringsbankens produkter, t.ex. Jasmine och Jeremie.

29. Kommittén stöder kommissionens beslut att förlänga de tillfälliga rambestämmelserna för statligt stöd, som gör det möjligt för företagen att få ytterligare stöd fram till slutet av 2011, och vi anser att kommissionen bör förlänga detta system efter 2011 efter en prövning av rambestämmelsernas kapacitet att uppfylla målsättningarna.

30. ReK föreslår att medlemsstaternas regeringar överväger skatteincitament för innovativa nyetablerade småföretag under deras första verksamhetsår.

31. Kommittén ser positivt på kommissionens förslag att se över möjligheten att hjälpa ett större antal stödmottagande företag genom stärkta lånegarantiordningar som stödjer investeringar, tillväxt, innovation och forskning, och vi stöder förslagen att införa lagstiftning för att se till att riskkapitalmarknaderna fungerar bättre.

Skapa en bättre lagstiftning till förmån för de små och medelstora företagen

32. Kommittén vill understryka betydelsen av förenklade, tydligare och konsekventa administrativa villkor för de små och medelstora företagen, och vi anser att en striktare tillämpning av testet för små och medelstora företag är av avgörande betydelse i sammanhanget.

33. Vi efterlyser en mer systematisk användning av testet för små och medelstora företag i samband med konsekvensbedömningar i syfte att inkludera såväl politiska meddelanden i ett tidigt skede som lagstiftningsförslag. Vidare anser vi att detta förfarande skulle stärkas om konsekvensbedömningsnämnden i högre grad var oberoende av kommissionen.

34. Vi är starka förespråkare av att samtliga medlemsstater använder sig av testet för små och medelstora företag liksom av "tänk småskaligt först"-principen, inte bara när det gäller nationell lagstiftning utan även politiska ramar och administrativa förfaranden som påverkar de små och medelstora företagen, och vi föreslår att kommissionen som ett led i resultatgranskningen av småföretagen utvärderar hur testet används i medlemsstaterna.

35. Vi välkomnar kommissionens beredskap att bistå medlemsstaterna i syfte att undvika en överdriven tillämpning (gold plating) av EU:s lagstiftning, något som kommittén förespråkade i sitt förra yttrande om *Small Business Act*, där kommittén underströk att ett överdrivet genomförande av EU-lagstiftningen är ett stort hinder för grundande och utvidgning av företag på mikronivå.

36. Vi stärker till fullo tillämpningen av engångsprincipen, och vill uppmantra de lokala och regionala myndigheterna att använda sig av denna när det gäller samtliga framställningar från små och medelstora företag om information som rör administration och lagstiftning. Det finns dock vissa fall där de offentliga myndigheterna har försökt att tillämpa engångsprincipen och dela uppgifter och där de stött på problem till följd av dataskyddet och lagringen av uppgifter.

37. Kommittén stöder kommissionens strävan att lägga fram ett antal politiska rekommendationer 2011 i syfte att åstadkomma förenkling och tackla de utmaningar som finns när det gäller att avlägsna hinder för företagsöverlåtelser. Vi vill än en gång påpeka att denna fråga är särskilt relevant när det gäller överlåtelser av företag mellan familjemedlemmar på grund av den tilltagande åldern hos ett stort antal ägare av små eller medelstora företag som kommer att dra sig tillbaka från sina företag inom den närmaste tioårsperioden. Vi vill även påpeka att egenföretagare står inför liknande problem.

38. Vi beklagar att det hittills har gjorts få framsteg med avseende på förenklingen av konkursförfaranden, och därför vill vi uppmana medlemsstaterna och kommissionen att prioritera denna fråga. Vi vill dessutom än en gång uppmana kommissionen att ta itu med de utmaningar – likartade men ändå inte identiska – som företagare som misslyckats men som inte formellt försatts i konkurs står inför.

39. Kommittén vill lyfta fram de svårigheter som företagare som misslyckats – i motsats till anställda – stöter på när det gäller tillgång till nationella socialskyddssystem då företaget måste avvecklas.

Underlätta tillträdet till marknaderna

40. Vi stöder att Sepa (det gemensamma eurobetalningsområdet) utvidgas till att omfatta samtliga företag i hela Europa, och vi ställer oss helt bakom uttalandet av Sepas styrelse i maj 2011⁽³⁾, där man efterlyser ett omedelbart antagande av en förordning i syfte att fastställa slutdatum för övergången av kreditöverföringar och direktdebiteringar till Sepa. När detta väl gjorts kommer det att ersätta medlemsstaternas befintliga kreditöverföringar och direktdebiteringar i euro, vilket i slutändan kommer att leda till att Sepa genomförs snabbare och effektivare.

⁽³⁾ http://www.ecb.int/paym/sepa/pdf/SEPA_Council_statement_3rd_meeting.pdf

41. Vi välkomnar kommissionens åtagande att fullt ut införa den europeiska koden för bästa praxis för att underlätta de små och medelstora företagens tillträde till offentlig upphandling. Vi efterlyser större respons från kommissionen och medlemsstaterna när det gäller kommitténs tidigare framförda önskemål om att främja innovativa åtgärder vad gäller kontrakt för att öka de små och medelstora företagens deltagande i offentlig upphandling, t.ex. att dela upp fler anbud i olika delar eller att låta anbudsförfarandena innehålla möjligheter till samarbete när så är lämpligt.

42. Kommittén begär att kommissionen ska verka för att anbudsgivarna på nationell nivå ska kunna ansöka om så kallade "upphandlingspass" (ett system för elektronisk registrering), som ett bevis på att en företagare innehar de deklarerade och intyg som ofta efterfrågas av upphandlande myndigheter vid upphandlingar. Genom att endast behöva ansöka om ett sådant pass en gång behöver en småföretagare inte lämna in samma deklarerade och intyg varje gång. Detta innebär en betydande tids- och resursbesparing för småföretagare som ofta deltar i upphandlingsförfaranden. Upphandlingspasset skulle vara giltigt under en begränsad period, eftersom de certifikat som ligger till grund för det har begränsad giltighet. Här och var finns det redan sådana system och man har goda erfarenheter av dem.

43. Vi uppmärksammar på nytt e-upphandlingens kraftigt outnyttjade potential och stöder uppmaningen till kommissionen och medlemsstaterna att garantera ett ömsesidigt erkännande av elektroniska identifierings- och autentiseringssystem över hela EU senast 2012. I sammanhanget vill ReK uppmantra kommissionen att se över framstegen avseende denna åtgärd under 2011 i syfte att säkerställa att lämpliga steg tas samt kartlägga frågor som bör uppmärksammas vid genomförandet.

44. ReK anser att de kostnadsfördelar som IKT-lösningarna innebär bör undersökas närmare med tanke på att endast en tredjedel av de avtal om offentlig upphandling som ingås inom EU för närvarande godkänns i elektroniskt format. Vi kräver därför att denna fråga beaktas i högre grad i småföretagsakten och i kommissionens och medlemsstaternas praktiska tillämpning.

45. Vi vill åter uppmärksamma det ständigt ökande hot som den svarta marknaden utgör för legitima små och medelstora företag, och vi uppmanar kommissionen att angripa de problem som detta innebär i form av orättvis konkurrens och oreglerad handel. Framför allt bör det införas åtgärder för att förbättra skyddet av immaterialrättigheter och bekämpa förfalskningar.

Företagarfrämjande åtgärder

46. Kommittén är medveten om betydelsen av att främja och utveckla en företagarkultur. Vi uppmanar medlemsstaterna att fästa större vikt vid att främja entreprenörutbildning och entreprenörstänkande bland studenter och inom ramen för lärarutbildningen.

47. Kommittén stöder konsolideringen av systemet för europeiska entreprenörregioner (EER) som en del av genomförandet av småföretagsakten (SBA) i arbetet med att gynna entreprenörskap samt att sammanföra regioner i nätverk och sprida bästa lokala och regionala metoder för stödande av små och medelstora företag.

48. Vi välkomnar utvärderingen av Erasmusprogrammet för unga företagare och anser att många av målsättningarna har förverkligats under programmets pilotfas och gett ett genuint EU-mervärde. Vi stöder en utvidgning av programmet under förutsättning att man finner en lösning avseende de största tillkortakommandena under pilotfasen. Till de viktigaste punkterna hör a) bättre kommunikation om initiativet i allmänhet och mer information om fördelarna för deltagarna och organisationerna, b) inrättande av lokala/nationella kontaktpunkter i syfte att lösa kommunikations- och informationsproblem, c) en större geografisk balans med avseende på deltagandet, d) tillhandahållande av "efterbehandlingsprogram" för deltagarna i syfte att konsolidera de vunna erfarenheterna, och e) en starkare ekonomisk grund för programmet.

49. Vi noterar och stöder införandet av mentorssystem för kvinnliga entreprenörer, och vi vill åter uppmärksamma behovet hos företagare med invandrarbakgrund – faktum är att de vanligtvis är mer företagsamma och mer beredda att ta risker. Vi vill också rekommendera att man tar hänsyn till unga människors, minoriteternas och äldre företagares behov, och att man skiljer på de olika behov som företagare i EU och invandrarföretagare från tredjeland har och de problem de möter.

50. ReK välkomnar flaggskeppsinitiativet i Europa 2020-strategin "En agenda för ny kompetens och nya arbetstillfällen" som tar hänsyn till vissa av de små och medelstora företagens specifika särdrag och utmaningar, och vi vill uppmantra kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa att en policy för kompetens och sysselsättning utvecklas i anslutning till småföretagsakten i syfte att maximera potentialen att skapa nya arbetstillfällen och utveckla kompetensen inom små och medelstora företag.

Bryssel den 12 oktober 2011

Regionkommitténs
ordförande

Mercedes BRESSO

Yttrande från Regionkommittén om ”Komplementaritet mellan nationella och europeiska insatser som syftar till att minska skillnaderna i ekonomisk och social tillväxt”

(2012/C 9/06)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Kommittén efterlyser indikatorer som kompletterar BNP och bättre åskådliggör de framsteg som gjorts för att minska de befintliga klyftorna inom och mellan regionerna i EU.
- Kommittén anser att det krävs ett närmare samarbete mellan de olika berörda styresnivåerna så att man undviker onödiga överlappningar i de situationer där det finns olika strukturer som ska genomföra de nationella och europeiska åtgärderna. I detta syfte vore det lämpligt att intensifiera dialogen och det åtföljande samarbetet mellan olika styresnivåer för att skapa bättre enhetlighet och komplementaritet mellan de olika åtgärderna.
- ReK anser därför att det måste finnas ett ägarskap bland de behöriga lokala och regionala beslutsfattande församlingarna för att de nationella och europeiska åtgärderna ska lyckas.
- Kommittén stöder idén om ett tillvägagångssätt som ökar effektiviteten i sammanhållningspolitiken genom att man i högre grad betonar resultaten. ReK ställer sig inte avvisande till principen om att införa förhandsvillkor men understryker att dessa inte får vara av ett sådant slag att de kan försena genomförandet av programmen. Kommittén ställer sig inte bakom villkor som är knutna till tillväxt- och stabilitetspakten.
- Det är viktigt att kontrollera additionaliteten för att se till att medlen används för att faktiskt komplettera de nationella utgiftsprogrammen så att EU:s insatser tillförs ett reellt mervärde.
- Kommittén stöder förslaget om att utarbeta en gemensam, strategisk ram och anser att partnerskapsavtalen för utveckling och investeringar måste kunna bli ett redskap som skapar komplementaritet mellan åtgärderna på nationell nivå och EU-nivå. Kommittén vill betona att dessa kontrakt måste utformas under fullt deltagande av de lokala och regionala myndigheterna.

Föredragande Francesco MUSOTTO (IT–AE), ledamot av Siciliens regionfullmäktige

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

Allmänna kommentarer

1. Regionkommittén understryker att det i artikel 174 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (före detta artikel 158 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen) anges att EU, för att främja en harmonisk utveckling inom hela unionen, ska utveckla och fullfölja sin verksamhet för att **stärka sin ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållning**. Unionen ska särskilt sträva efter att minska skillnaderna mellan de olika regionernas utvecklingsnivåer och efterläpningen i de minst gynnade regionerna.

2. ReK framhåller att särskild hänsyn ska tas till **landsbygdsområden, områden som påverkas av strukturomvandlingar och regioner med allvarliga och permanenta, naturbetingade eller demografiska nackdelar**, såsom de nordligaste regionerna med mycket låg befolkningstäthet, öregioner, gränsregioner och bergsregioner. Även de övriga regionerna i Europa måste få stöd för att säkra och stärka sin konkurrenskraft.

3. Kommittén betonar den centrala roll som stadsområdena och regionerna – liksom också huvudstäderna och huvudstadsregionerna – har som tillväxtmotor för att de ekonomiska, miljömässiga och sociala målen i Europa 2020-strategin ska uppnås. Det måste även i framtiden vara möjligt med åtgärder för en social och ekonomisk stabilisering av städer och problemområden i städerna inom ramen för integrerade strategier – med hänsyn tagen till att regionerna måste ha ett rimligt handlingsutrymme. I samband med detta måste man utgå ifrån att den urbana dimensionen i sig ligger i linje med Europa 2020-strategin. Också samarbetet mellan städerna och kringliggande områden borde underlättas inom ramen för funktionella områden inom en medlemsstat, genom att nödvändiga förberedelser görs i de framtida strukturfondsförordningarna.

4. Kommittén stöder kommissionens förslag i meddelandet om "En budget för Europa 2020" ⁽¹⁾ om att införa en kategori "övergångsregioner". Samtidigt vill kommittén framhålla att de regioner vilkas BNP per invånare under den innevarande budgetplanen överstigit 75 % av EU:s genomsnitt också bör ha möjlighet att använda medel för infrastrukturinvesteringar. Detta skulle göra det möjligt för dem att konsolidera det mervärde som har uppnåtts under den innevarande programplaneringsperioden. På samma sätt bör målet "energieffektivitet" också omfatta effektiva transportmedel, bland annat järnvägstransporter och deras infrastruktur.

5. Kommittén erinrar om att de yttersta randområdenas särart erkänns i artikel 349 i EUF-fördraget och detta motiverar

behovet av att anpassa tillämpningen av EU-rätten till dessa regioner och i förekommande fall besluta om specifika åtgärder, i synnerhet på sammanhållningspolitikens område.

6. Kommittén står bakom den princip som kommissionen ställer upp i sin femte rapport om den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen ⁽²⁾, nämligen att **sammanhållning** även i framtiden ska **betraktas som en utvecklingspolitik för hela EU** och därmed också för alla dess regioner.

7. ReK anser därför att EU:s sammanhållningspolitik, som genomförs via offentliga insatser på olika geografiska nivåer, även i fortsättningen bör spela en avgörande roll för att främja en harmonisk utveckling i EU som helhet. Största delen av resurserna bör således utnyttjas för att **skynda på utvecklingen i regioner som ligger förhållandevis långt efter i utvecklingen** samtidigt som **konkurrenskraften i alla de mer utvecklade regionerna främjas och stärks**.

Betydelsen av komplementaritet mellan nationella och europeiska insatser för att minska skillnaderna i ekonomisk, social och territoriell tillväxt

8. Regionkommittén framhåller att de ekonomiska, sociala och territoriella skillnaderna i EU endast kan övervinnas genom **integration, synergi och komplementaritet mellan nationella och europeiska insatser** som bygger på en verklig solidaritet.

9. ReK anser att dessa principer i flera avseenden kan visa sig vara helt avgörande, i synnerhet för att

— stimulera medlemsstaterna till att **stärka sin egen institutionella och administrativa kapacitet**,

— **undvika ineffektiva överlappningar** mellan de olika insatserna i ett och samma område,

— **skapa överensstämmelse mellan mål och prioriteringar** på varje myndighetsnivå,

— **förbättra kvaliteten på de offentliga insatserna** på alla nivåer,

— **effektivisera sammanhållningspolitiken**.

⁽¹⁾ KOM(2011) 500 slutlig, Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om "En budget för Europa 2020".

⁽²⁾ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska sociala och ekonomiska kommittén, Regionkommittén och Europeiska investeringsbanken *Slutsatserna i den femte rapporten om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning: sammanhållningspolitikens framtid* – KOM(2010) 642 slutlig.

10. ReK anser att den europeiska sammanhållningspolitiken, som genomförs via offentliga insatser på olika geografiska nivåer, är det mest framgångsrika instrumentet för att solidariskt stödja de svagare regionerna och samtidigt skapa tillväxt och välbefinnande i hela Europa. Kommittén framhåller att sammanhållningspolitiken har främjat EU:s samlade **BNP-tillväxt**, gjort det lättare **bygga ny infrastruktur** och på så sätt ökat **tillgängligheten** till de europeiska regionerna och förbättrat **miljöskyddet**. Genom investeringar i hållbara sysselsättningsstrategier och genom hänsyn till arbetsmarknadens krav har helt nya yrken uppstått, gamla yrken förändrats och traditionella yrken försvunnit. Bra arbetstillfällen innebär att människor är nöjda, att de får lön efter prestation, att det finns företagshälsovård och att arbetslivet är utformat på ett familjevänligt sätt. Genom denna kvalitetsökning på arbetsplatsen blir också arbetstillfallet mer attraktivt, och detta kan också inverka positivt på företagets lokaliseringsort och på så sätt bidra till att öka **konkurrenskraften** i EU:s regioner.

11. Trots betydande framgångar i arbetet med att minska skillnaderna i utvecklingen, kan den aktuella **ekonomiska och finansiella krisen** få till följd att obalanserna mellan och inom europeiska regioner ökar. Regionkommittén framhåller att denna situation ytterligare förvärras i länder som stöds ekonomiskt via europeiska finansiella stabiliseringsmekanismen (EFSM) för euroländer och mekanismen för betalningsbalansen för länder utanför euroområdet, och i vilka de regionala skillnaderna i själva verket är sekundära i strävandena efter villkor och krav som har strikt nationella intressen i fokus.

12. ReK vill fästa uppmärksamheten på kapaciteten att utnyttja egna resurser är mindre i missgynnade regioner än i mer välmående regioner. Detta gör de missgynnade regionerna mer sårbara för **yttre påfrestningar** och, i den kris som vi nu upplever och som ingen vet när den slutar, äventyrar de framsteg som uppnåtts. I dessa områden är finansieringen från EU som komplement till de nationella åtgärderna en av de viktigaste faktorerna för att skapa en viss stabilitet i de offentliga investeringarna och är därför helt avgörande för den ekonomiska återhämtningen.

13. ReK påpekar att sammanhållningspolitiken, som ju kännetecknas av en **bred vision** som omfattar ekonomisk utveckling i regioner som släpar efter, stöd till socialt utsatta grupper, en socialt och miljömässigt hållbar utveckling och respekt för geografiska och kulturella särdrag, också är vägledande för de nationella åtgärder som kan hänföras till dessa sammanhållningsmål.

14. ReK framhåller därför att EU:s nya sammanhållningspolitik bör ges de **resurser som krävs** för att den ska skapa en verklig ekonomisk och social balans mellan Europas regioner och stärka de insatser som genomförs på nationell, regional och lokal nivå. Även i framtiden bör man avsätta en tillräckligt stor del av EU:s budgetmedel för att finansiera lämpliga åtgärder för stöd till områden som ligger förhållandevis långt efter i utvecklingen.

15. Kommittén framhåller att man i den nya sammanhållningspolitiken bör beakta det gränsöverskridande samarbetet. I EU-ländernas gränsområden bör man skapa former för att stödja utvecklingen av samarbetet med grannarna över EU:s yttre gräns, framför allt med stater och regioner med stora skillnader i den ekonomiska utvecklingen. Kommittén anser desutom att skapandet av gemensamma territoriella områden i gränsområdena kräver ett systematiskt och selektivt stöd på EU-nivå, både för att stärka politiken för fysisk planering och för att genomföra gemensamma utvecklingsprojekt.

16. Kommittén är medveten om betydelsen av BNP per invånare på regional nivå som mått på ekonomisk tillväxt. Men vi anser att det i samverkan med lokal och regional nivå bör utarbetas **kompletterande indikatorer** som fastlägger respektive regions utgångsläge (*baseline*) och som därigenom bättre åskådliggör de framsteg som gjorts för att minska de befintliga klyftorna inom och mellan regionerna i EU⁽³⁾ och således också bättre återspeglar graden av utveckling i varje region och de specifika problemen med social och territoriell sammanhållning.

En komplementaritet som beror på de institutionella och administrativa förhållandena

17. Kommittén framhåller att den referensperiod som förväntas bli fastställd som bas för att avgöra om en region kan ingå i EU:s nya sammanhållningspolitik från 2014 och framåt (troligen BNP per capita på regional nivå för perioden 2007–2009) inte kommer att återspegla den ekonomiska krisens fulla återverkningar och efterföljande åtstramningsåtgärder i regioner över hela Europa. Därför anser kommittén att det behövs ytterligare ansträngningar för att ta fram aktualiserade uppgifter om BNP och BNP-prognoser, att användas vid tilldelningen av resurser. Dessutom behövs en mer framåtblickande översynsmekanism under programperioden.

18. ReK anser att både den europeiska sammanhållningspolitiken och den nationella regionala utvecklingspolitiken måste kunna dra nytta av **lämpliga institutionella ramar**, en **effektiv offentlig förvaltning** och ett **effektivt partnerskap mellan de olika myndighetsnivåerna** så att man kan utforma sammanhängande och integrerade strategier för utvecklingen på medellång och lång sikt och fleråriga ramprogram som dessa strategier kan baseras på.

19. Kommittén anser att sammanhållningspolitiken, som genomförs via offentliga insatser på olika nivåer och i överensstämmelse med den nationella lagstiftningen, kan stimulera medlemsstaterna till att **stärka sin egen institutionella och administrativa kapacitet**. Denna krävs för att skapa en bättre och effektivare användning av de finansiella resurserna och för att investeringarna i att minska skillnaderna i tillväxt ska få största möjliga verkan.

⁽³⁾ Slutsatser från det seminarium som anordnades av regionen Umbrien och Regionkommitténs utskott för territoriell sammanhållningspolitik (COTER) i Perugia (Italien) den 29 april 2011 på ämnet: *Nya indikatorer: att mäta framstegen med sammanhållningspolitiken*.

20. ReK framhåller att systemen för genomförande av EU:s sammanhållningspolitik och den nationella politiken för regional utveckling är beroende av situationen i varje enskild medlemsstat och på de **institutionella arrangemangen** och **kompetensfördelningen** och mer specifikt på graden av decentralisering, i hur hög grad principerna om flernivåstyrelse tillämpas, de regionala och lokala erfarenheterna av territoriell utveckling samt på programmets karaktär och geografiska räckvidd⁽⁴⁾.

21. Kommittén anser att det är nödvändigt med ett närmare samarbete mellan de olika berörda styresnivåerna så att man undviker onödiga överlappningar i situationer där det finns olika strukturer som ska genomföra de nationella och europeiska åtgärderna. I själva verket anser kommittén att man med en integrerad programplanering av alla utvecklingsåtgärder som genomförs i en region och med en nära samordnad förvaltning gradvis kan uppnå en optimal synergieffekt. I detta syfte borde man intensifiera dialogen och det åtföljande samarbetet mellan olika styresnivåer för att skapa bättre enhetlighet och komplementaritet mellan de olika nationella och europeiska åtgärderna.

På väg mot en bättre integrerad territoriell utveckling

22. För att kunna uppnå största möjliga effekt på sammanhållningen och konkurrenskraften på lokal och regional nivå bör enligt Regionkommitténs uppfattning de insatser som syftar till att minska de ekonomiska, sociala och territoriella obalanserna bygga på **samordnade insatser** som är mer resultatinkrävande och utformade med hänsyn till problemens lokala och regionala karaktär.

23. ReK understryker att territoriell sammanhållning i och med Lissabonfördraget har blivit ett nytt politiskt mål och därmed en prioritering på samma sätt som ekonomisk och social sammanhållning, och därför bör den territoriella dimensionen integreras bättre i all politik som har betydande territoriell verkan, bland annat genom att man systematiskt utvärderar de **territoriella konsekvenserna** av denna politik. Kommittén anser därför att det skulle vara lämpligt att införa **övervaknings-system** som kontinuerligt kan kontrollera hur de offentliga utgifterna för sammanhållningsmålen fördelar sig i EU.

24. ReK framhåller att de offentliga myndigheternas deltagande på nivåer i den strategiska planeringen och genomförandet av åtgärder för att minska skillnaderna i ekonomisk och social utveckling garanterar att man med dessa åtgärder tar hänsyn till de lokala eller regionala förhållandena och den kunskap som är nödvändig för att **utnyttja den territoriella potentialen, samla resurserna och se till att myndigheternas insats får största möjliga verkan**.

25. Utmaningar såsom kampen mot klimatförändringarna, energiförsörjningen, globaliseringen, förhållandet mellan stads- och landsbygdsområden, de demografiska förändringarna och

migrationen påverkar de olika områdena på mycket olika sätt och kräver därför **lösningar som utformas och genomförs på lokal och regional nivå** i enlighet med subsidiaritetsprincipen.

26. ReK anser därför att de nationella och europeiska åtgärderna endast kan lyckas om det finns en känsla av ägarskap bland de enligt den nationella lagstiftningen behöriga lokala och regionala beslutsfattande församlingarna och en förmåga att **i enlighet med partnerskapsprincipen** involvera arbetsmarknadens parter i planeringen, programmeringen och genomförandet av åtgärderna.

Ett tillvägagångssätt som ökar effektiviteten i sammanhållningspolitiken

27. Kommittén erkänner att utvecklingen i Europas regioner på grund av situationen för de offentliga finanserna bör ske inom strikta ramar. Därför bör man eftersträva största möjliga effektivitet och verkan, och vi stöder kommissionens förslag om att **i högre grad betona resultaten** genom införande av klara och kvantifierbara mål och mätbara resultatindikatorer med tillräcklig flexibilitet som är förenliga med de planerade åtgärderna, så att en utvärdering kan genomföras under programperioden.

28. Kommittén ställer sig inte avvisande till principen om att införa sådana **förhandsvillkor** för utnyttjandet av strukturfondsmedlen som har en nära och direkt koppling till att göra EU:s sammanhållningspolitik mer verksam, påverka programmets genomförbarhet och funktion i positiv riktning och skapa en bättre samordning av utvecklingsinsatserna.

29. ReK understryker dock att dessa **villkor** inte får vara av ett sådant slag att de kan försena genomförandet av strukturfondsprogrammen och därmed kraftigt försvaga de resultat som förväntas uppnås i kraft av de nationella medel som utnyttjas för att komplettera EU:s insatser.

30. Kommittén kommer att lägga fram en mer uttömmande redogörelse för sin syn på detta när kommissionens förslag föreligger.

31. Kommittén ställer sig däremot inte bakom kommissionens förslag om att införa **villkor som är knutna till tillväxt- och stabilitetspakten**, eftersom det finns en risk för att det kommer att drabba lokala och regionala myndigheter som inte är ansvariga för medlemsstaternas bristande efterlevnad av sina förpliktelser⁽⁵⁾ då utvecklingen stoppas upp eller försenas och de redan uppnådda resultaten försvagas.

⁽⁴⁾ Undersökning genomförd av Rona Michie och John Bachtler *Managing Structural Funds – Institutionalising Good practice*, European Policies Research Centre – University of Strathclyde – 1996.

⁽⁵⁾ Se ReKs yttrande *Femte sammanhållningsrapporten* – CdR 369/2010 fin (föredragande: Michel Delebarre, FR/PSE).

32. ReK konstaterar att det finns olika faktorer som kan stå i vägen för den optimala användningen av EU-medel i de områden och sektorer där utsikterna till tillväxt är som störst, vilket kan innebära att den samlade effekten i ett givet område blir mindre⁽⁶⁾. I detta sammanhang är det viktigt att kontrollera **additionaliteten** för att se till att medlen faktiskt används för att komplettera de nationella utgiftsprogrammen så att EU:s insatser tillförs ett reellt mervärde.

33. ReK understryker därför att man på ett mer effektivt sätt bör övervaka strukturfondernas kompletterande funktion genom att garantera att EU:s insatser backas upp av ytterligare och kompletterande åtgärder som inte normalt eller i tillräckligt hög grad omfattas av den nationella lagstiftningen.

34. Kommittén anser också att effektiviteten i EU:s sammanhållningspolitik är beroende av **enklare förfaranden** för att man i största möjliga mån ska minska de rättsliga och administrativa bördorna för stödmottagarna. Enklare förfaranden är en viktig förutsättning för en mer effektiv användning av resurserna. Kommittén uppmanar därför kommissionen att på detta område rekommendera medlemsstaterna att tillsammans med de regionala och lokala myndigheterna granska och lägga fram förslag som syftar till att skapa större överensstämmelse mellan EU:s regler (principer, tidsfrister och förfaranden) och de nationella reglerna, så att prioritet ges åt resultat och effekter och så att man samtidigt ser till att det inte skapas olika villkor för olika medlemsstaters användning av medlen.

Större samordning och komplementaritet mellan insatserna efter 2013

35. Kommittén erkänner att **Europa 2020-strategin** är viktig för en intelligent, hållbar tillväxt för alla och välkomnar analyserna i kommissionens meddelande "Regionpolitikens bidrag till Europa 2020-strategins mål för hållbar tillväxt⁽⁷⁾", där det konstateras att genomförandet av strategins målsättningar i hög grad är beroende av de beslut som fattas på regional och lokal nivå.

36. **Sammanhållningspolitiken** kan vara ett viktigt bidrag till Europa 2020-strategin, men **den bör inte integreras med själva strategin** med tanke på att syftet med denna politik är att främja en harmonisk utveckling i Europeiska unionen genom att minska de ekonomiska och sociala skillnaderna mellan olika regioner i Europa i enlighet med artikel 174 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. De båda genomförandeprocesserna bör därför även i framtiden vara oberoende av varandra, med var sitt specifikt mål. De kan inte fullständigt

ersätta varandra, men de interagerar inom en ram där de kan påverka varandra, eftersom de är samordnade och komplementära.

37. Kommittén stöder det förslag som läggs fram i den femte rapporten om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning om att utarbeta en **gemensam, strategisk ram** som skulle omfatta strukturfonderna och övriga EU-fonder för territoriell utveckling, det vill säga Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), Europeiska socialfonden (ESF), Sammanhållningsfonden, Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ) och Europeiska fiskerifonden (EFF). Alla ska dock behålla sina egna specifika medel och bestämmelser. Det är positivt att de EU-fonder som är avsedda för strukturpolitiken integreras i en enda strategisk ram för utveckling, eftersom det bör möjliggöra en bättre samordning.

38. I den pågående diskussionen om de framtida förordningarna om strukturfonderna måste **partnerskapsavtalen för utveckling och investeringar**, som grundar sig på den gemensamma strategiska ramen, kunna bli ett redskap som skapar reell komplementaritet mellan åtgärderna på nationell nivå och EU-nivå med samma mål om att minska de ekonomiska, sociala och territoriella skillnaderna. Detta kan ske genom att man fastställer investeringsprioriteringar och fördelningen mellan nationella medel och EU-medel, samt enas om villkor och de mål som ska uppnås.

39. Kommittén vill emellertid betona att dessa kontrakt i enlighet med principerna om flernivåstyre bör utformas under **fullt deltagande av de lokala och regionala myndigheterna**, dvs. de institutioner som har ansvaret för att genomföra och förvalta åtgärderna regionalt och lokalt, och alltså inte bara mellan medlemsstaterna och kommissionen. Detta kommer att skapa en effektivare samordning, synkronisering av de olika politiska dagordningarna samt en starkt förvaltning, inte bara rent praktiskt utan även strategiskt.

40. Kommittén anser att partnerskapsavtalen för utveckling och investeringar, beroende på de konkreta förhållandena i medlemsstaterna i fråga, kan innebära att de **territoriella pakter** som Regionkommittén lanserade i förbindelse med de nationella reformprogrammen på lämpligt sätt omsätts i praktiken.

41. Kommittén vill påpeka att en sådan samordning av den nationella politiken för regional utveckling och den europeiska sammanhållningspolitiken innebär att **principen om en koncentration av åtgärder** förverkligas och att man maximalt utnyttjar samverkans effekterna mellan de olika instrument som används inom ett och samma område och drar nytta av det ömsesidiga beroende som finns mellan dem. Det skulle på så vis vara möjligt att skapa största möjliga samordning inte bara mellan tillämpningsområdena för Eruf, ESF, Sammanhållningsfonden, EJFLU och EFF utan även mellan de nationella insatserna och utvecklingsmålen.

⁽⁶⁾ Undersökning utförd av Chiara Del Bo, Massimo Florio, Emanuela Sirtori och Silvia Vignetti, *Additionality and regional development: are EU structural funds complements or substitutes of National public finance?*, CISL – Centre for Industrial Studies, utarbetad i 2009 på begäran av kommissionen, Generaldirektoratet för regionalpolitik.

⁽⁷⁾ Kommissions meddelande 'Regionpolitikens bidrag till Europa 2020-strategins mål för hållbar tillväxt', KOM(2011) 17 slutlig.

42. Kommittén anser för övrigt att det ur strategisk synpunkt är viktigt att den nationella politiken för regional utveckling och den europeiska sammanhållningspolitiken inte utformas oberoende av sektorspolitiken, eftersom vi måste skapa bättre samstämmighet och större kopplingar och samverkans effekter mellan insatserna med tanke på att den offentliga politiken tenderar att ge upphov till **inbördes sammanhängande effekter** och den globala effekten kan öka om genomförandet är bättre samordnat ⁽⁸⁾,

43. Kommittén framhåller att man på så sätt kan främja en **samordning** av programmen med en inriktning på fastställda mål och fokusera på fungerande politiska instrument och befintliga ekonomiska resurser i syfte att uppnå dessa mål genom att fastställa prioriteringar i fråga om stödområden och investeringar och tillgången till EU-medel på basis av en analys av de enskilda regionernas resurser. Sådana åtgärder skulle också göra det möjligt att på bästa sätt utnyttja den potential som varje område har och dess kännedom om de specifika prioriteringarna.

Bryssel den 11 oktober 2011

Regionkommitténs
ordförande
Mercedes BRESSO

⁽⁸⁾ Studie utförd av Laura Polverari och Rona Michie, *Complementarity or conflict? The (in)coherence of Cohesion Policy*, forskningscentrumet för EU-politik vid universitetet i Strathclyde, 2011.

Yttrande från Regionkommittén om "En integrerad industripolitik för en globaliserad tid: Med konkurrenskraft och hållbar utveckling i centrum"

(2012/C 9/07)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- För att den nya europeiska industripolitiken ska vara framgångsrik krävs en effektiv politik i fråga om ekonomiska villkor och ekonomiskt styre, konkurrenskraft, investeringar och uppbyggnaden av finanssektorn, innovation och forskning, energi och resurser, den digitala agendan, nya kvalifikationer och arbetstillfällen osv.
- Kommittén framhåller att man vid omvandlingen av EU:s industri bör säkerställa att företagen kan ta fram anställningsstrategier med större flexibilitet i utbyte mot ett adekvat skydd som ger inkomstrygghet till anställda inom de sektorer som kan komma att beröras. De anställda ska även erbjudas möjligheter till omplacering, omskolning och stöd för att bli egenföretagare. Livslångt lärande under anställningstiden är avgörande för att säkra en hög nivå på arbetstagarnas anställbarhet och för att se till att arbetslösa kan återintegreras på arbetsmarknaden så fort som möjligt samtidigt som företagen får tillgång till en ny kompetensreserv så att de snabbt kan anpassa sig till förändringarna på marknaden. Lokala och regionala myndigheter har en viktig roll att spela när det gäller att samordna dessa åtgärder. Dessutom bör man i detta sammanhang i högre grad utnyttja Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter.
- De lokala och regionala myndigheterna i EU måste tilldelas en viktigare roll i utformningen och genomförandet av Europa 2020-strategin och när det gäller att uppnå målen i meddelandet. De lokala och regionala myndigheterna i EU har en central roll i främjandet av industripolitiken och den ekonomiska utvecklingen utifrån sitt närhetsperspektiv och sin lokala kännedom om industristrukturen och de problem som påverkar företagen.
- ReK uppmanar medlemsstaterna samt de lokala och regionala myndigheterna att sluta regionala pakter på nationell nivå för att gemensamt utarbeta och genomföra nationella reformprogram och tillsammans utvärdera resultaten i syfte att samordna och förena ansträngningarna inom politiken för målen i Europa 2020-strategin. Detta kan utan tvekan vara avgörande för uppnåendet av dessa mål.

Föredragande	Patxi LÓPEZ (ES–PSE), regionpresident i Baskien
Referensdokument	Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: En integrerad industripolitik för en globaliserad tid – Med konkurrenskraft och hållbar utveckling i centrum KOM(2010) 614 slutlig

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

1. Regionkommittén ser mycket positivt på att kommissionen i sitt meddelande "En integrerad industripolitik för en globaliserad tid – Med konkurrenskraft och hållbar utveckling i centrum" ⁽¹⁾ föresätter sig att som ett led i den ekonomiska återhämtningen skapa en europeisk industri som är stark, konkurrenskraftig och orienterad mot hållbar tillväxt. Detta är ett av de sju huvudinitiativen i Europa 2020-strategin.

2. För att den nya europeiska industripolitiken ska vara framgångsrik krävs en effektiv politik i fråga om ekonomiska villkor och ekonomiskt styre, konkurrenskraft, investeringar och uppbyggnaden av finanssektorn, innovation och forskning, energi och resurser, den digitala agendan, nya kvalifikationer och arbetstillfällen osv.

3. Därför vill kommittén se en bättre integrering och samordning av huvudinitiativ som ingår i Europa 2020-strategin.

4. Det är beklagligt att dessa sju huvudinitiativ har föreslagits utan att beakta kostnaderna och behoven i genomförandeskedet.

5. Det vore viktigt att dra nytta av mervärdet i anslutning till europeiska insatser för att möta globala utmaningar och ta itu med ambitionerna i Europa 2020-strategin genom större ansträngningar och samverkans effekter inom ramen för ett samordnat angreppssätt avseende olika politikområden.

6. De strukturförändringar som pågår i världen har visat att det finns globala problem och utmaningar som sprider sig snabbt och påverkar stater, regioner och lokala myndigheter på grund av större öppenhet och ökat inbördes beroende. Det är mot denna bakgrund nödvändigt att införa tekniskt och strategiskt framåtblickande instrument för en snabb och samordnad respons.

7. De nya metoderna för mätning av konkurrenskraft har lett till ifrågasättande av den roll som spelas av Europeiska unionens ekonomi i världen, och Europa 2020-strategin bör därför

stödjas kraftigare för att den europeiska ekonomin ska kunna återta sin ställning. I denna process bör industrin spela en nyckelroll i egenskap av tillväxtmotor.

8. ReK stöder en fullständig hållbarhet som på ett väl avvägt sätt innefattar ekonomiska, sociala och miljömässiga variabler. Miljöskydd och miljöåterhämtning, energi, effektiv resursförvaltning och sociala behov kopplade till åldrande och vård av närs-tående rymmer en stor ekonomisk utvecklingspotential. Främjandet av en industri som är konkurrenskraftig på global nivå måste gå hand i hand med en ekonomisk, social och miljövänlig utveckling.

9. Kommissionen uppmanas att fästa större vikt vid de olika utvecklingsnivåerna och justeringen av de obalanser som fortfarande existerar i EU, och industripolitiken är ett av de instrument som bör användas för att uppnå detta. Medlemsländernas och de lokala och regionala myndigheternas ståndpunkter med avseende på de fem målen i Europa 2020-strategin varierar avsevärt, och effekterna av krisen påverkar dem i olika hög grad.

10. Kommittén framhåller att man vid omvandlingen av EU:s industri bör säkerställa att företagen kan ta fram anställningsstrategier med större flexibilitet i utbyte mot ett adekvat skydd som ger inkomsttrygghet till anställda inom de sektorer som kan komma att beröras. De anställda ska även erbjudas möjligheter till omplacering, omskolning och stöd för att bli egenföretagare. Livslångt lärande under anställningstiden är avgörande för att säkra en hög nivå på arbetstagarnas anställbarhet och för att se till att arbetslösa kan återintegreras på arbetsmarknaden så fort som möjligt samtidigt som företagen får tillgång till en ny kompetensreserv så att de snabbt kan anpassa sig till förändringarna på marknaden. Lokala och regionala myndigheter har en viktig roll att spela när det gäller att samordna dessa åtgärder. Dessutom bör man i detta sammanhang i högre grad utnyttja Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter.

11. De lokala och regionala myndigheterna i EU måste tilldelas en viktigare roll i utformningen och genomförandet av Europa 2020-strategin och när det gäller att uppnå målen i meddelandet. Vissa lokala och regionala myndigheter har hög kompetens och stor erfarenhet på området ekonomisk och industriell utveckling, samt när det gäller andra politikområden med direkt anknytning till konkurrenskraften. Det faktum att de befinner sig nära näringslivets beslutsfattare och aktörer innebär att de kan förvalta den offentliga politiken mer effektivt.

⁽¹⁾ KOM(2010) 614 slutlig.

12. Kommittén vill i detta sammanhang stödja att regioner och medlemsstater sluter territoriella pakter med åtaganden att genomföra målen i Europa 2020-strategin. Samordning av mål, gemensamma strategier och finansiering i industripolitiska frågor kan på ett positivt sätt bidra till en starkare ekonomisk tillväxt.

13. ReK vill ge erkänsla för den roll som spelas av motorer för lokal ekonomisk tillväxt⁽²⁾ som finns i regioner och städer och som gör industrin mer dynamisk. Deras insatser är väsentliga för att bättre knyta företag, sociala aktörer och medborgare till EU:s industripolitik.

14. Kommittén uppmanar Europeiska kommissionen att utarbeta en särskild tidtabell för var och en av prioriteringarna i meddelandet i syfte att underlätta övervakningen av hur den nya industripolitiken tillämpas.

15. Europeiska kommissionen bör i samarbete med Regionkommittén regelbundet göra en uppföljning och utvärdering av uppnådda framsteg i genomförandet av industripolitiken i syfte att skapa samverkan och fördela resurser som anslagits för samma mål. Kommittén vill därför att man tar fram kvalitativa och kvantitativa mått för bedömning av industripolitikens utveckling. Måtten bör innehålla aspekter som skapande av nya arbetstillfällen, konkurrenskraft, hållbar utveckling och framsteg i fråga om innovation.

Den europeiska industrin och de nya konkurrensutmaningarna. Ett nytt ekonomiskt scenario som innebär strukturella förändringar.

16. Regionkommittén välkomnar den nyckelroll som initiativet tillerkänner industrin i den nya modellen för tillväxt i EU, både när det gäller industrins avgörande roll inom ekonomin och dess betydelse som drivkraft för övrig ekonomisk verksamhet.

17. Själva begreppet industri har utvecklats mot en mer ekonomisk innebörd där industrin allt oftare betecknas som "otydlig" eller kallas "den nya industrin" vars utveckling kräver tjänster med högt mervärde.

18. Industripolitiken bör gå ut över sina sektorsgränser och ombildas till en konkurrenspolitik med bredare målsättningar att aktivt stödja företag, något som krävs i den nya situationen av industriell omvandling.

19. EU bör göra satsningar på dessa områden som har en betydande samhällsekonomisk potential. Kommittén vill se en tydligare inriktning på smart utveckling av ekonomin i EU grundad på kunskaps- och strategiska investeringar i FoU, utbildning med sikte på vetenskap och teknik eller icke-tekniska innovationer m.m.

⁽²⁾ Motorer för lokal ekonomisk tillväxt är regionala och lokala utvecklingsbyråer, centrum för teknik och forskning, utbildningscentrum, universitet, arbetskraftstjänster.

20. Kommittén konstaterar att industrin i EU i hög grad är beroende av råmaterial och energiresurser som blir allt dyrare och allt svårare att få tag på, och som dessutom är beroende av internationella politiska konjunkturen.

21. Ett av de viktigaste målen bör vara att undvika ytterligare utnyttjande av resurser samtidigt som man strävar efter ekonomisk tillväxt.

22. Det bör dock vara ett strategiskt mål för EU:s industripolitik att utveckla processer för att förvalta dessa resurser på ett mer effektivt sätt, samt att ersätta råmaterial och att fortsätta arbetet med att stärka de förnybara energislagens ställning och främja deras användning.

23. Kommittén framhåller sambandet mellan demografiska förändringar och nya konsumtionsmodeller. Det faktum att befolkningen åldras i utvecklade länder kommer att ställa nya krav på sociala tjänster, men det kommer samtidigt också att vara en källa till nya möjligheter för industrin och tjänstesektorn. Den växande medelklassen i tillväxtländerna kommer också att potentiellt erbjuda möjligheter till utveckling och innovation.

24. Kommittén noterar tillväxtländernas roll på framtidens geoeconomiska karta. Tillväxtländerna kommer att spela en ny central roll eftersom de har attraktiva marknader med stark tillväxt, men också eftersom de står i centrum som aktörer för de nya flödena av direktinvesteringar och ökad efterfrågan på teknik och FoU.

25. ReK instämmer därför i att man med tanke på de radikala förändringar som påverkar näringslivet snarast måste genomföra strukturella reformer i form av ett nytt konkurrensparadigm på global nivå, där nya tillväxtländer, teknik och kompetens på området för informations- och kommunikationsteknik (IKT) samt övergången till en koldioxidneutral ekonomi kommer att få avgörande betydelse.

26. Man bör undanröja de hinder som begränsar företagens tillväxt, och ta fram samarbetsformer och uppmuntra partnerskap mellan olika företag. Utmaningar i samband med internationalisering, innovation och hållbarhet kan inte hanteras på ett isolerat och fristående sätt.

27. Man bör skapa gynnsamma förutsättningar för företagen så att de kan nå en effektiv nivå inom specifika branscher. Därmed vore det möjligt för EU att hysa sektorsspecifika internationella små och medelstora företag. Specialisering är i själva verket en strategisk och avgörande aspekt i företagets konkurrenskraft. Företagen måste oundgängligen utveckla mer utarbetade produkter och tjänster som riktas till särskilda marknadsnischer och som besitter ett stort mervärde.

28. Med tanke på problemet att finna arbetskraft i strategiska framtidssektorer är det angeläget att utbilda och höja kapaciteten hos arbetstagare och att skapa gynnsamma och attraktiva förhållanden för arbete inom kunskapsindustrin. Sektorer som drabbats av detta problem är bl.a. forskning och utveckling, ingenjörbranschen, hälsosektorn och matematikbranschen. Arbetstagarnas kompetens, yrkesskicklighet och kunnande bör även ses över regelbundet med sikte på efterfrågan i nya sektorer och i anslutning till nya tekniker. Detta skulle inte bara gynna industrin, utan även hjälpa de arbetstagare som förlorar arbetet att snabbt anpassa sig till nya sektorer och tekniker.

29. Dessutom är det viktigt att i ännu större utsträckning fokusera på mångsidighet och tvärvetenskaplighet, samt på personliga färdigheter såsom samarbetsförmåga och förmåga att anpassa sig till förändringar och därmed uppnå bättre anpassning till behoven i industrisektorn.

30. Det är oundgängligt att vår industri utvecklar en "globaliseringsreflex" med anpassning till den nya konkurrenssituationen som redan nu är global och dessutom är föränderlig till sin karaktär. Globaliseringen har intensifierat konkurrensen genom att öppna marknaden för nya konkurrenter som kan utnyttja nya möjligheter till rörlighet och information.

31. Globaliseringen är en utmaning för hela samhället och inte bara för företagen. För att de europeiska företagen kraftfullt ska kunna satsa på internationalisering och bli konkurrenskraftiga på världsnivå måste även enskilda personer, högskolor, utbildningscentrum samt miljöer för vetenskap och teknik ha en internationell utblick och införliva denna kultur i sina strategier.

32. Splittringen i värdekedjan aktualiserar fördelarna med specifik utplacering i varje område av olika delmoment som krävs för framställningen eller tillverkningen av en given produkt eller tjänst.

33. Det behövs bättre tillgång till lån och bättre utbud av krediter. Utvidgningen av verksamheten vid finansieringsforumet för små och medelstora företag bör stödjas. Dessutom är det viktigt att banker och finansinstitut i egenskap av mellanhänder agerar på ett ansvarsfullt och tydligt sätt, vilket möjliggör en bättre samstämmighet mellan finansiell ekonomi och realekonomi.

34. ReK anser vidare att finansmarknadernas funktionsförmåga måste förbättras genom att man vidtar effektiva åtgärder och fortsätter det arbete som har påbörjats inom EU när det gäller att reglera finansmarknaderna på ett adekvat sätt och därmed kunna motverka spekulation och komma till rätta med banksystemens sårbarhet så att man klarar av att hantera de risker som är förknippade med systemen. Samtidigt kan man uppnå bättre balans och stabilitet samt säkerställa ett större förtroende för sund handel.

35. ReK förespråkar ett ökat samarbete mellan Europeiska investeringsbanken och de lokala och regionala myndigheterna i EU för att förbättra stödet till FoU-investeringar och innovation på lokal och regional nivå.

Vägen till smart och hållbar tillväxt för alla. En ambitiös industripolitik för att ta ledningen inom framtidens ekonomi.

36. Regionkommittén föreslår att man tar fram och lanserar en plan för konkurrenskraft på EU-nivå. I denna plan bör man fastställa EU:s industripolitiska ramvillkor.

37. Konkurrenskraften är inte bara en utmaning för företagsvärlden, utan även för samhället i stort och för system som samverkar till förmån för ekonomisk utveckling. Konkurrenskraften har återverkningar på enskilda personer, högskolor, teknikcentrum, hälsotjänster osv., samt på samtliga produktionssektorer och produktionsverksamheter.

38. Kommittén ställer sig positiv till ett nytt övergripande synsätt på industripolitiken så att olika politikområden som kan påverka konkurrenskraften integreras, vilket även bör återspeglas på nationell, regional och lokal nivå. För att det europeiska näringslivet ska bli effektivare och produktivare är det viktigt att EU:s förutsättningar i fråga om transporter, socialskydd, konsumentskydd, finansieringsmöjligheter, energi, miljö, inre marknaden och handelspolitiken förbättras och förs samman på ett samordnat sätt i en "konkurrenskraftskedja".

39. Den nya industripolitiken bör därför gynna ett sektorsövergripande angreppssätt. Sedan några år tillbaka ser vi en uppgång när det gäller företagssamarbete via projekt i kluster eller mellan kluster bl.a. med målet att gruppera och foga samman alla funktioner inom värdekedjan i en och samma typ av initiativ. Dessa initiativ bör utgöra en effektiv ram i alla värdekedjans led och får inte komma i vägen för företagets beslut. Med tanke på det direkta sambandet mellan kluster och de territorier där de är belägna är det dessutom viktigt att ta hänsyn till klustrens framträdande regionala dimension då man utformar den nya industripolitiken.

40. En ekonomisk återhämtning och ökad sysselsättning kommer i hög grad att bero på förbättrad produktivitet såväl inom tillverkningssektorn som – i synnerhet – inom den företagsrelaterade tjänstesektorn.

41. Kommittén understryker den viktiga roll som spelas av små och medelstora företag i EU, som står för 2/3 av arbetstillfällena inom industrin. Därför bör EU:s offentliga politik utgå från principen "tänk småskaligt först" (*think small first*) för att uttryckligen tillgodose behoven inom små och medelstora företag eftersom de spelar en avgörande roll för ökad sysselsättning och ekonomisk tillväxt. Vi kan endast bli konkurrenskraftiga om våra små och medelstora företag är det.

42. Man måste därför i meddelandet ta större hänsyn till den nyckelroll som spelas av de motorer för ekonomisk tillväxt som är kopplade till lokala och regionala myndigheter som på ett avgörande sätt tillhandahåller bastjänster som gör små och medelstora företag konkurrenskraftiga på ett framgångsrikt sätt.

43. Nödvändiga åtgärder bör vidtas för att säkerställa en effektiv tillämpning av Small Business Act. Genom den senaste översynen av denna ställdes fokus lägligt på prioritering av smart lagstiftning samt av små och medelstora företags tillgång till finansiering.

44. Det är nödvändigt att skapa villkor som ger företagen tillgång till bästa möjliga tjänster, vilket i hög grad påverkar kvaliteten på deras produkter och tjänster och därmed även deras konkurrenskraft. Man bör stödja åtgärder som bidrar till förstärkt kapacitet och skärpt konkurrens mellan företagens tjänsteleverantörer.

45. Regionkommittén ställer sig positiv till åtgärder som avser att underlätta framväxten av innovation och som förenklar styrningen av företag, i synnerhet små och medelstora sådana, genom minskade administrativa och lagstiftningsrelaterade börddor som återverkar på företagets konkurrenskraft. Åtgärderna bör tvärtom bidra till att industripolitiken inlemmas i kvalitets-testerna av hur lämpliga bestämmelserna är (*fitness checks*) och till att sprida tillämpningen av denna metod till angränsande verksamhetsområden.

46. Mot bakgrund av återverkningarna av EU:s industripolitik och dess territoriella dimension vill ReK understryka vikten av att anpassa målen för detta politikområde till olika utgångslägen, vilket är nödvändigt för att man ska uppnå en balanserad och sammanbindande utveckling. Man bör säkerställa den behövliga samstämmigheten mellan det meddelande som föreliggande yttrande gäller och de riktlinjer som ingår i de två meddelandena "Hur regionalpolitiken kan bidra till smart tillväxt i Europa 2020" ⁽³⁾ och "Regionalpolitikens bidrag till Europa 2020-strategins mål för hållbar tillväxt" ⁽⁴⁾.

47. Kommittén instämmer i att man måste utveckla smart specialisering för att främja industrins konkurrenskraft, och uppmanar regionala och lokala myndigheter att utveckla sina egna innovationsnischer. Smart specialisering utgör beröringspunkten mellan meddelandet om industripolitiken och flaggskeppsinitiativet "Innovationsunionen".

48. ReK bedömer att det är nödvändigt att gynna sammankopplingen av instrument som syftar till främjande av kluster i EU genom ett helhetsgrepp på tillväxt och konkurrenskraft, vilket utöver utbytet av erfarenheter kan uppmuntra till konkreta gemensamma samarbetsprojekt. Kopplingen till EU är i detta sammanhang ett nyckelelement för förstärkt samarbete över statsgränserna som underlättar utvecklingen av kluster på världsnivå.

49. Det är nödvändigt att fortsätta att ta fram strategiska projekt på EU-nivå. Projekten bör vara konkreta och ge stora fördelar i form av tekniköverföring och samverkans effekter. Exempel på sådana är industriell utveckling av "ekologiska fordon", "energisnåla byggnader" och "framtidens fabriker". Det är värdefullt att fullfölja och fördjupa denna typ av initiativ på längre sikt och att klarlägga EU:s mervärde.

⁽³⁾ KOM(2010) 553 slutlig.

⁽⁴⁾ KOM(2011) 17 slutlig.

50. De offentliga myndigheterna kan även ha en gynnsam effekt på företagets konkurrenskraft genom innovativ offentlig upphandling. Därigenom kan kriterierna för offentlig upphandling främja innovation inom kontraktsföretagen genom en prioritering av innovativa och hållbara produkter eller tjänster, vilket även förbättrar de offentliga tjänsternas kvalitet och tillgänglighet. I detta sammanhang måste man emellertid undvika ytterligare administrativa kostnader eftersom det annars inte längre skulle vara attraktivt för små och medelstora företag att delta i offentlig upphandling.

51. Medlemsstaterna och de behöriga regionala och lokala myndigheterna bör fortsätta att främja företagskulturen i det europeiska samhället, i synnerhet bland unga. Utbildningssystemen bör utforma fortbildningsprogram som inkluderar främjande av företagsandan, risktagande, ledarskap och kreativitet, vilket bör utgöra en del av alla människors nyckelkompetens.

52. Främjandet av kunskapsutveckling relaterad till globaliseringen är ytterst viktig i dag. Språkkunskaperna spelar en mycket stor roll, liksom även viljan till internationell arbetskraftsrörlighet eller utveckling av förmågan att skapa kontakter med människor från olika kulturer.

53. Strategier för teknik och internationalisering bör i högre grad ingå i meddelandet. Innovation, teknik och globalisering är tre aspekter som främjar varandra i växelverkan och som står i ömsesidig relation till varandra. Därför behövs ansträngningar för att ta fram en gemensam politik.

54. Vid utarbetandet av nästa stödstrategi för internationalisering av små och medelstora företag behövs det större ambitioner och konkretare former. Strategin bör fästa särskild uppmärksamhet vid främjandet av samarbete mellan företagen och utvecklingen av ömsesidiga förbindelser, liksom även nya kontakter över sektorsgränserna.

55. Europeiska kommissionen bör se till att de åtgärder som anges i meddelandet "Handel, tillväxt och världspolitik. Handelspolitiken – en hörnsten i Europa 2020-strategin" ⁽⁵⁾ får en effektiv tillämpning, särskilt när det gäller agendan för förhandlingar inom internationella organ. Även det strategiska samarbetet bör fördjupas. I detta sammanhang är det ytterst viktigt att agera på EU-nivå för att öka den europeiska industrins position i världen.

56. Europeiska kommissionen har rätt i att konkurrenspolitiken har stor strategisk betydelse för EU-industrins konkurrenskraft och för en konkurrens utan snedvridningar på inre marknaden. Företagen kan uppmuntras att vidta förbättringar för ökad konkurrenskraft och ta privata initiativ om konkurrensförhållandena är balanserade och villkoren rättvisa. Det är ytterst viktigt att stater samt lokala och regionala myndigheter åtar sig att övervaka hur politiken fungerar och genomförs.

⁽⁵⁾ KOM(2010) 612

57. Den offentliga sektorn har dock fått ny betydelse när det gäller att ta fram former för offentlig-privat samarbete för att finansiera strategisk infrastruktur och produktionsinvesteringar i stor skala. Offentlig-privat samarbete bör tillgripas även inom utvecklingen av industripolitiken, med målet att samordna intressen och starta konkreta projekt med en europeisk dimension, vilket innebär bättre använda offentliga medel. Dessutom kan olika former av offentlig-offentligt samarbete mellan olika myndigheter och offentliga institutioner bidra till bättre samordning av politiken och minska ineffektiviteten.

Vårt näringslivs framtid formas genom övergången till en industri som bygger på innovation och kunskande.

58. Synen på innovation som ett centralt tema i Europa 2020-strategin är välkommen, liksom även innovationens strategiska roll i flaggskeppsinitiativet "Innovationsunionen". Prioriteringen av smart tillväxt är en förnuftig fokusering på tillväxt utgående från kunskap och innovation som en av tre grundpelare för ekonomisk tillväxt i framtidens EU.

59. Det är dock viktigt att utvidga och fördjupa begreppet innovation genom att understryka industrins roll att knyta samman innovation som bygger på egna erfarenheter, dvs. metoden "Doing, Using and Interacting", med vetenskaplig och teknisk sakkunskap ("Science, Technology and Innovation").

60. Det är beklagligt att meddelandet inte i högre grad fokuserar på icke-teknisk innovation som källa till konkurrensfördelar. De djupgående förändringar som företag kan genomgå härstammar ofta från innovation avseende styrning och organisation när det gäller strategier, processer, marknadsföring, industriell organisation eller förbindelser till leverantörerna. Tack vare icke-teknisk innovation har ett stort antal regioner och områden kunnat ta ett stort kliv framåt i fråga om konkurrenskraft.

61. Därför föreslår ReK att utvärderingen av konkurrenspolitiken ska innehålla indikatorer för icke-teknisk innovation.

62. Kunskap och nyskapande utgör basen för innovation. Därför bör företagen systematiskt inlemma och hantera kunskap och kreativitet i all verksamhet.

63. ReK beklagar att meddelandet inte nämner individernas avgörande betydelse i den nya industripolitiken, om man verkligen syftar till att den ska lägga grunden till en effektiv och långsiktig balanserad tillväxt. I en kunskapsbaserad industri är det individerna som är drivande bakom företagets förändringar och konkurrensfördelar.

64. Forskningen vid högskolor, teknik- och forskningscentrum bör inte bara tillägna sig ett teoretiskt angreppssätt, utan även i högre grad inriktas på marknadens behov och se till att forskningsresultaten har ett praktiskt värde.

65. Det vore värdefullt med en bättre samordning mellan forskning och industri för att nå framsteg avseende smart specialisering i regionerna på området för "viktig möjliggörande teknik" såsom nanoteknik samt mikro- och nanoelektronik, industriell bioteknik, fotonik, avancerade material och avancerade tillverkningsstekniker. Dessutom bör man gynna uppkomsten av nätverk över gränserna och stärka samarbetet på regional, nationell och internationell nivå.

66. Utvecklingen av en europeisk industri som bygger på innovation och kunskap måste oundgängligen återspeglas i ett större antal patentansökningar från de europeiska företagen. I detta sammanhang är det särskilt viktigt att företagen och uppfinnarna har tillgång till ett effektivt system för skydd av immaterialrättigheter till minskade kostnader samtidigt som man garanterar ett rättsligt skydd mot förfalskningar och piratkopior. Därför är det ytterst viktigt att förenkla patentförfarandena och minska kostnaderna i samband med dessa, samtidigt som man harmoniserar ett automatiskt erkännande av patent i samtliga medlemsstater i enlighet med förslaget till ett enda EU-patent.

67. IKT har blivit en avgörande faktor för högre produktivitet i företagen, och därför måste IKT oundvikligen tas i bruk i de små och medelstora företagen. Anpassningen och integrationen av IKT kan påverka de europeiska företagens bärkraft gentemot konkurrenter från tredjeländer. Dessa tekniker gynnar samarbete, behandling och utbyte av information och idéer samt utgör en genväg till marknaden och kunderna.

68. Det är av yttersta vikt att förbättra de ömsesidiga relationerna mellan olika aktörer och att införa ett slags "ekosystem för regional innovation" i regionala utvecklingsstrategier. "Ekosystemen för regional innovation" förutsätter utbyggnaden av nätverk och kanaler för utbyte av kunskap, förvaltningar som är väl förankrade på sitt område samt flexibla organisationsmodeller.

69. ReK rekommenderar att man utvecklar en metod som i högre grad beaktar små och medelstora företags behov i utformningen av riktlinjer som ska vägleda EU:s nästa ramprogram för forskning och teknisk utveckling. Företagen bör uppmuntras att delta i gemensamma europeiska projekt.

70. Kommittén uppmanar Europeiska kommissionen att fästa större uppmärksamhet vid den regionala dimensionen vid utarbetandet av den gemensamma strategiska ramen för FoU som omfattar ramprogrammet och ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation, samt att ge en fortsättning åt pilotprojektet "Kunskapsregioner" i syfte att förstärka forskningspotentialen i EU:s regioner via kluster som överskrider statsgränserna.

71. Det är nödvändigt att skapa gynnsamma förutsättningar för en ökad andel privat kapital i produktionsinvesteringar kopplade till FoU. Detta kräver att man tar fram finansieringsmodeller som omfattar riskkapital eller s.k. affärsänglar.

72. Det krävs dock ett mer exakt system med indikatorer och mål som inte bara mäter företagets procentuella FoU-utgifter utan också aspekter som berör ökad konkurrenskraft och produktivitet, det vill säga resultaten av FoU.

Låt oss utnyttja EU:s starka sidor och nya möjligheter för att bygga upp en mer ansvarsfull modell och gå mot en hållbar utveckling.

73. Regionkommittén anser att EU bör lyfta fram de framsteg som gjorts i unionen för att förbättra den europeiska industrins konkurrenskraft. Vi har en betydande teknisk och vetenskaplig bas, högskolor på hög nivå samt kvalificerad och specialiserad arbetskraft. Vi har byggt upp en inre marknad där hinder för handel och arbetstagarnas fria rörlighet har undanröjts. Dessutom har vi ett stort antal kluster och samarbetsnätverk, och EU har varit en pionjär när det gäller genomförandet av miljövänliga lösningar.

74. Trots de framsteg som uppnåtts sedan inre marknaden infördes har man inte ännu dragit full nytta av alla möjligheter till hållbar tillväxt för alla. Inre marknaden utgör EU:s ekonomiska motor, och en full utbyggnad av denna är ett avgörande bidrag till tillväxt och konkurrenskraft inom vår industri.

75. Europeiska kommissionen och medlemsstaterna bör undanröja de hinder och brister som bromsar den potentiella tillväxten på inre marknaden. I detta sammanhang har tjänstedirektivet på ett framgångsrikt sätt bidragit till att undanröja kvarvarande hinder på den inre marknaden när det gäller tillhandahållande av tjänster och etablering i en annan medlemsstat. Europeiska kommissionen bör fortsätta att arbeta i denna riktning och involvera de lokala och regionala myndigheterna, som är centrala aktörer på tjänstemarknaden.

76. Åldrande befolkning, klimatförändringar och miljöskydd är tre av de viktigaste utmaningarna för EU under de närmaste åren.

77. Hållbarheten bör följaktligen betraktas som en avgörande möjlighet för den europeiska industrins framtid, som tveklöst kommer att bidra till att skapa fler och nya arbetstillfällen och företag med en utpräglad innovativ och konkurrensinriktad karaktär.

78. ReK välkomnar Europeiska kommissionens strävan att uppnå en bättre koppling och konsekvens mellan miljömålen och de industripolitiska målen vid övergången till effektivare resursförvaltning inom industrin i sin helhet. Industrin måste rationalisera sin användning av strategiska energiresurser och

råvaror, som blir allt knappare och dyrare, genom en effektivare konsumtion, återvinning och användning av alternativa material.

79. ReK upprepar att man måste stärka den gröna ekonomin genom en effektivare energianvändning och framför allt genom en ökad medvetenhet om att vägen går via ytterligare eko-innovation. Det krävs därför fler innovativa ekonomiska aktiviteter, från förnybara energikällor till nya material, för att bidra till en koldioxidsnål ekonomi.

80. Det är samtidigt nödvändigt att medlemsstaterna samt behöriga regionala och lokala myndigheter sprider information om konsumentansvaret så att användarna kan gå in för en etisk och selektiv konsumtion som innebär högre krav på företagen i fråga om kvalitet, information och insyn. Konsumenterna kan därmed spela en viktig roll för att stimulera företagets konkurrenspotential och verka för en ansvarsfull politik.

81. ReK välkomnar att meddelandet lyfter fram företagets sociala ansvar som en faktor som också stärker industrins konkurrenskraft och ledande roll på internationell nivå.

82. Kommittén understryker att de lokala och regionala myndigheterna känner till de särskilda förhållandena i varje område och har kompetens att sprida nya värderingar och främja företagets sociala ansvar. Kommissionen bör fortsätta främja detta koncept och stödja sig på de lokala och regionala myndigheterna eftersom de har till uppgift att främja företagets sociala ansvar på fältet. Därför är det av grundläggande betydelse att tillämpa subsidiaritetsprincipen och förvalta de politiska åtgärderna från den styresnivå som är mest effektiv och närmast medborgarna.

83. Kommittén förespråkar nya ledningsmodeller i företagen. Dessa modeller bör stärka personalens delaktighet i en strävan att effektivisera alla industriprocesser och därmed öka konkurrenskraften och se till att arbetsvillkoren inte blir otrygga i samband med industriell omvandling.

84. Det är dock viktigt att samtidigt öka industrins interna flexibilitet. De olika intressegrupperna måste reagera och anpassa sig till en föränderlig ekonomisk miljö, vilket innebär att produktionen måste anpassas till variationer i efterfrågan och till förändrad teknik.

85. I detta sammanhang vill ReK se större flexibilitet på medlemsstaternas arbetsmarknader. Utgångspunkten ska vara en dialog mellan arbetsmarknadens parter, åtföljd av stabila socialskyddssystem. Detta kan bidra till ekonomisk tillväxt och social sammanhållning samtidigt som arbetstillfällena ökar och arbetsförhållandena blir bättre. Regleringen av arbetsmarknaden måste säkerställa övergången från perioder av arbetslöshet till perioder av anställning genom att garantera ekonomisk säkerhet samt möjligheter till fortbildning och yrkesvägledning i syfte att höja anställbarheten.

De lokala och regionala myndigheterna som strategiska partner i främjandet av den europeiska industrin.

86. De lokala och regionala myndigheterna i EU har en central roll i främjandet av industripolitiken och den ekonomiska utvecklingen utifrån sitt närhetsperspektiv och sin lokala kännedom om industristrukturen och de problem som påverkar företagen.

87. Kommittén ber kommissionen och medlemsstaterna att tillsammans med de lokala och regionala myndigheterna öka samordningen och anlägga en helhetssyn vid utformningen av en ambitiös industripolitik som bygger på konkurrenskraft och utnyttjar samverkans effekterna med resten av huvudinitiativen i Europa 2020-strategin.

88. ReK uppmanar kommissionen att förbättra förutsättningarna för och styrningen av industripolitiken och stärka de lokala och regionala myndigheternas roll i utformningen och genomförandet av industripolitiken. Dessa myndigheters kännedom om företagets villkor och det faktum att de innehar vissa

befogenheter när det gäller industripolitik, ibland t.o.m. lagstiftningsmässiga, gör att dessa myndigheter har en nyckelroll i den ekonomiska utvecklingen i ett sammanhang som är idealt för att i högre grad tillämpa ett politiskt angreppssätt nedifrån-och-upp.

89. ReK uppmanar medlemsstaterna samt de lokala och regionala myndigheterna att sluta regionala pakter på nationell nivå för att gemensamt utarbeta och genomföra nationella reformprogram och tillsammans utvärdera resultaten i syfte att samordna och förena ansträngningarna inom politiken för målen i Europa 2020-strategin. Detta kan utan tvekan vara avgörande för uppnåendet av dessa mål.

90. Regionkommittén vill lyfta fram de lokala och regionala myndigheternas roll när det gäller att uppnå större regional sammanhållning och minska de ekonomiska och sociala klyftorna. Dessa myndigheter är centrala i utvecklingen av ett gräsrotsperspektiv som bidrar till att industripolitiken är fast förankrad på lokal och regional nivå i EU.

Bryssel den 11 oktober 2011

*Regionkommitténs
ordförande*

Mercedes BRESSO

Yttrande från Regionkommittén om "Ett resurseffektivt Europa – flaggskeppsinitiativ i Europa 2020-strategin"

(2012/C 9/08)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén anser att tidsplanen för Europeiska kommissionens färdplan för ett resurseffektivt Europa bör vara ännu stramare och att indikatorerna bör kunna antas redan under 2012. Kommittén anser dessutom att det är viktigt att de berörda lokala och regionala institutionerna hörs i syfte att säkerställa att indikatorerna är realistiska och genomförbara både ur kapacitets- och kostnadssynpunkt.
- Kommittén uppmanar kommissionen att överväga antagandet av en "korg" med fyra indikatorer för resursanvändning: effekterna på marken, råvaruanvändningen (biologisk mångfald, biologiska resurser och mineraler), effekterna på vattenresurserna och växthusgaspåverkan. ReK vill även betona att kommissionen bör se till att indikatorerna utgör ett integrerat led i systemet med nationella rapporter för Europa 2020 och dess flaggskeppsinitiativ, så att de fungerar som underlag för de nationella reformprogrammen och budgetberäkningarna.
- Kommittén beklagar att färdplanen inte innehåller en möjlighet att låta borgmästarförsamlingen delta i arbetet med att öka resurseffektiviteten. ReK föreslår att man i samarbete med Europeiska kommissionen undersöker konkreta sätt att utöka pakten till att omfatta områden som är av stor betydelse för flaggskeppsinitiativet "Ett resurseffektivt Europa", t.ex. biologisk mångfald och markanvändning, avfallshantering, vattenförvaltning och luftföroreningar.
- Kommittén rekommenderar att man vidtar specifika åtgärder som i synnerhet syftar till att stimulera unionens övergång till resurseffektiva transport- och energisystem med låga koldioxidutsläpp, främja miljöanpassad offentlig upphandling, åstadkomma ett avfallsfritt samhälle genom att optimera förebyggandet av avfall och genom att se avfallet som en resurs inom ramen för en materialbaserad kretsloppsekonomi, främja ersättning av råvaror och förbättra resurseffektiviteten i värdekedjan för råvaror, effektivt använda, skydda och återupprätta ekosystemtjänster samt minska den bebyggda markytan överallt där detta är nödvändigt.

Föredragande	Michel LEBRUN (BE-PPE), ledamot av den franskspråkiga gemenskapens parlament
Referensdokument	Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Ett resurseffektivt Europa – flaggskeppsinitiativ i Europa 2020-strategin KOM(2011) 21 slutlig Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: Färdplan för ett resurseffektivt Europa KOM(2011) 571 slutlig

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. En framtidsinriktad miljö-, klimat- och energipolitik måste grunda sig på förvaltarskapsprincipen. Med denna princip menar Regionkommittén att människan har ett ansvar att förvalta och utnyttja naturresurserna på ett sätt och i en takt som garanterar att hållbarheten och mångfalden bevaras. Det övergripande syftet med en sådan politik är att skapa en utveckling som tillgodoser de nuvarande generationernas behov utan att äventyra de framtida generationernas möjlighet att tillgodose sina.

2. Regionkommittén ser det som mycket oroväckande att EU befinner sig i en både farlig och ohållbar situation med hänsyn till unionens utveckling, produktion och konsumtion. Som kommissionen konstaterar i sitt flaggskeppsinitiativ kan vi *"inte fortsätta att använda resurser som vi gör idag"*.

3. Regionkommittén välkomnar lanseringen av flaggskeppsinitiativet "Ett resurseffektivt Europa" som har till syfte att göra resurseffektivitet till en ledande princip för Europeiska unionens politik när det gäller energi och en koldioxidneutral ekonomi, transporter, råvaror och basprodukter, hållbar konsumtion och produktion av varor och tjänster, avfallshantering, markanvändning och ekosystem, jordbruk och fiske. En viktig funktion för detta initiativ är att det skapar samverkans effekter mellan de olika sektorerna och underlättar en balans mellan de olika berörda intressena och inriktningarna samtidigt som de säkerställer ett gemensamt, enhetligt och hållbart koncept för resursutnyttjandet.

4. Regionkommittén välkomnar flaggskeppsinitiativets positiva återverkningar på den europeiska miljöpolitiken. Samtidigt är EU:s miljöpolitik i allmänhet och nuvarande resurseffektivitetspolitik i synnerhet (t.ex. den tematiska strategin för hållbart utnyttjande av naturresurser) inriktad på att minska de negativa miljöeffekterna av den ekonomiska utvecklingen och utnyttjandet av naturresurser. Flaggskeppsinitiativet breddar insatsområdet genom att inkludera de negativa återverkningarna av

ekonomisk utveckling till följd av ineffektivt resursutnyttjande och främjar därmed en större integrering av miljöpolitiken i EU:s ekonomiska politik och produktpolitik.

5. Kommittén gläder sig åt att kommissionen med sitt flaggskeppsinitiativ utökar unionens insatsområde till att omfatta alla naturresurser, dvs. såväl traditionella energikällor som biotiska och abiotiska råvaror som bränslen, biomassa, mineraler, metall och trä, åkermark och fiskebestånd, mark, vatten, luft samt ekosystemtjänster och tjänster kopplade till skyddet av den biologiska mångfalden.

6. Kommittén ställer sig positiv till att kommissionen har uppmanat Regionkommittén att redan innan beslutsprocessen inleds uttala sig om de lokala och regionala myndigheternas roll i genomförandet av detta initiativ, i synnerhet då dessa myndigheter har särskild behörighet i anslutning till initiativet, t.ex. när det gäller utformning av byggnormer eller standarder för avfallshantering. Det ger Regionkommittén möjlighet att framföra sina synpunkter på ett tidigt stadium i utformningen av den framtida politiken.

7. ReK delar fullständigt kommissionens bedömning att tre centrala förutsättningar måste vara uppfyllda för att en koldioxidneutral ekonomi som är skonsam med resurserna ska kunna uppnås, nämligen 1) den politiska viljan till förändringar, 2) en långsiktig planering av politik och investeringar och 3) en långsiktig förändring i attityder och beteenden hos allmänheten när det gäller resurshantering. Dessa principer bör utvecklas och tillämpas genom insatser på flera myndighetsnivåer. Kommittén erinrar i detta sammanhang om de lokala och regionala myndigheternas viktiga roll i utformningen, genomförandet och utvärderingen av politiken ⁽¹⁾, som redan tydligt har erkänts av kommissionen och Europaparlamentet.

Europa 2020-strategin och flaggskeppsinitiativet för ett resurseffektivt Europa

8. Kommittén gläder sig åt att unionen vill skapa nära kopplingar mellan den ekonomiska utvecklingen, samhällenas välmående och ett ansvarsfullt utnyttjande av naturresurserna.

⁽¹⁾ CdR 25/2009 fin och CdR 73/2011 fin.

9. Kommittén bedömer att övergången till en resurseffektiv ekonomi skapar ökad välfärd för nuvarande och kommande generationer. Ett led i detta är de enorma möjligheter som skapas när det gäller ekonomi, handel och innovation. Det bidrar till att stärka unionens konkurrenskraft, bland annat genom att sänka materialkostnader och energiförbrukning och stimulera sysselsättning inom sektorn "grön teknik".

10. I syfte att förbättra miljön och luftkvaliteten betonar kommittén att EU behöver en ambitiös politik för att hantera problemen vid källan. EU:s politik bör även förstärkas när det gäller utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar.

11. Kommittén konstaterar att ett flertal lokala och regionala myndigheter redan har antagit och med framgång genomfört olika strategier och metoder i syfte att främja resurseffektiviteten. Dessa initiativ bör uppmärksammas och erkännas på EU-nivå, så att alla får möjlighet att dra nytta av den sakkunskap som förvärfvas på området och så att de effektivaste och mest framgångsrika initiativen får stöd.

12. Kommittén erinrar om att kommissionen i sitt initiativ inte hänvisar till de olika politiska instrument och strategier som redan finns på EU-nivå med inriktning på resurseffektivitet, till exempel den temainriktade strategin för ett hållbart nyttjande av naturresurser, den temainriktade strategin för förebyggande och återvinning av avfall och handlingsplanen för hållbar konsumtion och produktion samt en hållbar industripolitik. Dessa strategier kan fungera som underlag vid antagandet och genomförandet av kommande strategier om andra frågor som har koppling till förvaltningen av råvaror.

13. Kommittén framhåller EU:s och medlemsstaternas ansvar när det gäller att främja alla initiativ som syftar till att förbättra resurseffektiviteten globalt. I det avseendet stöder Regionkommittén alla de initiativ som kommissionen har lagt fram i samband med förberedelserna inför konferensen Rio+ 20, som kommer att äga rum i juni 2012, i synnerhet åtgärderna för att mobilisera finansiering och investeringar från privata och offentliga källor, samt åtgärderna för att successivt införa ett effektivare globalt och multilateralt styre. ReK anser att strukturen i detta styressätt bör innehålla mekanismer för deltagande och samarbete på flera nivåer, så att man möjliggör samråd och aktivt deltagande från regionernas och städernas sida i de frågor som berör dem.

14. Kommittén ställer sig bakom kommissionens uppmaning att snabbt verkställa OECD:s deklARATION om grön tillväxt, som antogs i juni 2009.

15. Kommittén välkomnar stödet från EU och medlemsstaterna för det arbete för hållbar resursförvaltning som utförts av den internationella arbetsgruppen inom ramen för FN:s miljöprogram (Unep) samt arbetsgruppens initiativ om grön ekonomi.

16. ReK beklagar att den tioåriga programplaneringsramen om hållbar konsumtion och produktion för perioden 2011–2021 inte blev antagen vid det 19:e sammanträdet inom FN:s utskott för hållbar utveckling.

Styret inom ramen för Europa 2020-strategin

17. ReK vill understryka det ömsesidiga beroendet mellan miljö- och socialpolitik. När produktionstoppen nås för olja och gas, vilket enligt vissa redan är fallet, liksom när den nås för övriga material leder det oundvikligen till att priserna på dessa ökar. De första som drabbas av detta är de som har lägst inkomster och de regioner där genomsnittslönerna är lägst.

18. På grund av flaggskeppsinitiativets tvärvetenskapliga och komplexa natur är en effektiv förvaltning och uppföljning av de framsteg som görs inom ramen för 2020-strategin, den europeiska planeringsterminen och den årliga tillväxtanalysen, med utgångspunkt i en årlig kontroll av medlemsstaternas framsteg, en förutsättning för att man ska uppnå ökad resurseffektivitet inom EU.

19. Kommittén understryker behovet av att förtydliga den budgetmässiga dimensionen av flaggskeppsinitiativet inom Europa 2020-strategin (?). Den kommande fleråriga budgetramen bör avspegla ambitionerna i flaggskeppsinitiativet beträffande resurseffektivitet genom att säkerställa att EU:s insatser samordnas inom en gemensam strategisk ram, med tanke på att initiativet har kopplingar till många andra politikområden som finansieras genom EU:s budget.

20. Regionkommittén kräver att kommissionen vid utvärderingen av de nationella reformprogram som medlemsstaterna lämnade in i april 2011 beaktar i vilken utsträckning medlemsstaterna har engagerat sig för att främja resurseffektiviteten.

21. Kommittén påpekar att möjligheterna att på ett framgångsrikt sätt kunna genomföra Europa 2020-strategin i hög grad är beroende av beslut som fattas på lokal och regional nivå. Därför har ReK redan uttryckt sitt stöd för att man i de nationella reformprogrammen omnämner införandet av territoriella pakter för Europa 2020 i form av partnerskap på olika nivåer mellan europeiska, nationella, regionala och lokala myndigheter (?).

22. Därför uppmanar kommittén integrerad lokal utveckling som en framträdande metod för att nå resultat i arbetet med att uppnå flaggskeppsinitiativets målsättningar.

23. ReK anser att det är av största vikt att kommittén genom sin övervakningsplattform för Europa 2020-strategin deltar i genomförandet av flaggskeppsinitiativet "Ett resurseffektivt Europa" och i genomförandet av en integrerad politik för resurseffektivitet.

(?) CdR 73/2011 fin.

(?) CdR 73/2011 fin, CdR 25/2009 fin.

Färdplan mot ett resurseffektivt Europa

24. Kommittén anser att den tidsplan som föreslagits inom ramen för färdplanen med tidsfrister för fastställande och antagande av indikatorer och målsättningar fram till slutet av 2013 bör vara ännu stramare. ReK anser att indikatorerna bör antas redan under 2012. Kommittén anser dessutom att det är viktigt att de berörda lokala och regionala institutionerna hörs när det gäller tidsfristerna för indikatorerna, i syfte att säkerställa att de är realistiska och genomförbara både ur kapacitets- och kostnadssynpunkt.

25. Regionkommittén välkomnar kommissionens förslag i "Färdplan för ett resurseffektivt Europa" om att man ska anta ett begränsat antal indikatorer för att säkerställa synlighet och effektivitet som utgångspunkt vid utformningen av politiken. Urvalet av dessa indikatorer bör göras utifrån hur viktiga, relevanta, tillförlitliga och solida de är och de bör ges ett så brett erkännande som möjligt.

26. Kommittén uppmanar kommissionen att överväga antagandet av en "korg" med fyra indikatorer för resursanvändning: effekterna på marken, råvaruanvändningen (biologisk mångfald, biologiska resurser och mineraler), effekterna på vattenresurserna och växthusgaspåverkan. Dessa indikatorer är förhållandevis enkla att mäta samtidigt som de ger en god indikation på vår resursanvändning och effekterna av denna. De kompletterar indikatorerna för mätning av miljöpåverkan och resurseffektivitet.

27. ReK anser att det är helt nödvändigt att anta en övergripande indikator såsom "ekologiskt fotavtryck" som ett användbart instrument för informationskampanjer och kampanjer för att öka medvetandet. Man bör emellertid klargöra att en sådan indikator, som innehåller ett så stort antal dimensioner, endast har ett begränsat användningsområde vid utformningen av politiken. Uppgifter och metoder bör harmoniseras mellan länderna, något som kommissionen kan bidra till.

28. ReK gläder sig åt kommissionens förslag om ett begränsat antal mål för resurseffektiviteten som är ambitiösa, kvantitativa, tydliga och sammanhängande. Målen bör t.ex. ta sikte på en förbättring av de fyra indikatorer som nämns i punkt 26, bl.a. nolltillväxt när det gäller hårdgörning av mark eller förbättrade nivåer när det gäller förebyggande och återanvändning av avfall.

29. Kommittén uppmanar kommissionen att i sin utvärdering av indikatorer och målsättningar undersöka genomförbarheten av den politik som de lokala och regionala myndigheterna kan föra med dessa indikatorer och mål som utgångspunkt.

30. Kommittén anser att kommissionen absolut bör införa indikatorerna i sin årliga tillväxtrapport som inleder den ekonomiska terminen från år 2012, så att de utgör ett integrerat led i systemet med nationella rapporter för Europa 2020 och fungerar som underlag för diskussionerna om hur reformprogrammen och de nationella budgetberäkningarna bör utformas för att ligga i linje med Europa 2020-strategin.

31. ReK anser att indikatorerna för resursanvändning bör utgöra en integrerad del av kommissionens och medlemsstaternas konsekvensanalyser av politiska förslag. Europeiska kommissionen bör utarbeta riktlinjer och instrument för att ge medlemsstater, lokala och regionala myndigheter, företag och andra aktörer möjligheter att använda indikatorerna på ett enkelt och effektivt sätt.

32. Kommittén konstaterar att de stora antal utmaningar av skiftande karaktär som vi står inför när det gäller bevarandet av resurser kräver att alla tillgängliga redskap tas i bruk på EU-nivå samt på nationell, lokal och regional nivå. Instrumenten på EU-nivå och i medlemsstaterna inbegriper kraftigare integrering av miljöaspekterna i den ekonomiska politiken och produktpolitiken. Borgmästarförsamlingen är ett av dessa lokalt förankrade instrument som har visat sig vara effektivt på energiområdet.

33. ReK uppmanar internationella institutioner och EU-institutionerna samt institutioner på nationell och subnationell nivå att i detta sammanhang beakta den breda erfarenhet och de resultat som redan nåtts av dem som undertecknat borgmästaravtalet (runt 3 000 kommuner och över 100 regioner i mer än 40 länder).

34. ReK uppmanar Europeiska kommissionen och de andra EU-institutionerna att samarbeta för att skapa konkreta mekanismer som gör det möjligt att dela erfarenheterna från borgmästarförsamlingen med våra globala partner, dvs. främja samarbete på lokal och regional nivå om resurseffektivitet mellan kommuner och regioner inom EU och kommuner och regioner i vårt södra och östra grannskap samt i utvecklingsländerna.

35. Kommittén beklagar att färdplanen inte innehåller en möjlighet att låta borgmästarförsamlingen delta i arbetet med att öka resurseffektiviteten. Mot den bakgrunden anser kommittén att kommissionen omedelbart bör inleda arbetet med att utvidga borgmästarförsamlingens behörighet till detta område.

36. ReK föreslår att man i samarbete med Europeiska kommissionen undersöker konkreta sätt att utöka pakten till att omfatta områden som är av stor betydelse för flaggskeppsiniciativet "Ett resurseffektivt Europa", t.ex. biologisk mångfald och markanvändning, avfallshantering, vattenförvaltning och luftföroreningar (CdR 164/2010 fin).

37. Med tanke på utarbetandet av strategin för europeiska vatten (*Blueprint for European Waters*) uppmanas kommissionen i synnerhet att under 2012 utvidga borgmästaravtalet i samarbete med ReK så att det omfattar 20–20–20-målen för en integrerad vattenförvaltning enligt Regionkommitténs yttrande CdR 5/2011 fin.

38. Kommittén ser mycket positivt på inrättandet av en "övergångsplattform för multiaktörer för resurseffektivitet" som "sammanför institutioner, politiska beslutsfattare från olika administrativa nivåer, även den regionala och den lokala" (4). En sådan plattform skulle kunna ägna sig åt samordningen av den berörda politiken och bidra till att identifiera mål och hinder för övergången.

(4) Slutsatserna från Europeiska rådets möte i december 2010.

39. ReK stöder kommissionens ståndpunkt att instanser som förvaltar program för effektivt resursutnyttjande bör arbeta i nätverk och utbyta bästa praxis. Kommittén uppmanar desutom Europeiska unionen att stödja inrättandet av nationella, regionala och lokala kontor för främjande av resurseffektivitet där sådana ännu inte finns. De befintliga kontorens behörighetsområde skulle kunna utökas till alla frågor som rör resursanvändning och bör omfatta information och rådgivning åt offentliga myndigheter, företag och medborgarna om befintliga och tillgängliga åtgärder och lösningar på frågor som rör resurseffektivitet.

Faktorer som bidrar till genomförandet av flaggskeppsinitiativet för ett resurseffektivt Europa

40. Kommittén påpekar att ett resurseffektivt Europa inte enbart är i behov av teknisk innovation utan även av innovativa lösningar inom de socioekonomiska systemen, med nya modeller för produktion och konsumtion, ändrad livsstil och nya styrelseformer samt ett strategiskt forskningsprogram som är inriktat på systeminnovation.

41. Regionkommittén vill i synnerhet se förändringar i infrastrukturen i syfte att möjliggöra smarta nätverk så att små och medelstora företag och kooperativ kan generera egen grön energi och direkt dela denna med andra i regionen. Europeiska kommissionen bör sammankalla till en särskild konferens för lokala och regionala myndigheter och relevanta intressegrupper för att sätta fart på omvandlingen av Europas energiproduktion.

42. Kommittén påpekar att en rad åtgärder måste vidtas om flaggskeppsinitiativets mål ska uppnås, t.ex. krävs förändringar i medlemsstaternas budgetpolitik och ekonomiska politik samt miljövänliga skattereformer som främjar bättre resursanvändning. Man kommer också att behöva anpassa de nationella räkenskaperna med avseende på resurseffektivitet, för att främja internalisering av externa kostnader i syfte att fastställa lämpliga priser och se till att principen "förorenaren betalar" respekteras, samtidigt som man skyddar konsumenterna och successivt fasar ut subventioner som påverkar miljön negativt.

43. Regionkommittén anser att utvecklingen av ett resurseffektivt europeiskt transportsystem med låga koldioxidutsläpp i stor utsträckning kommer att påverka flaggskeppsinitiativets framgång. Inom ramen för detta är det viktigt att se till att minska den kvantitet energi och nya råvaror som krävs för tillverkningen av bilar och stödja industrin på detta område. Det krävs en drastisk reduktion av konsumtionen, och man bör införa transportsystem som globalt sett är mindre resurskrävande.

44. Kommittén välkomnar att man i flaggskeppsinitiativet inkluderar främjandet av en europeisk vattenpolitik i vilken man prioriterar åtgärder som syftar till att spara vatten och effektivisera vattenanvändningen. Kommittén kommer att lägga fram rekommendationer om detta i sitt förberedande yttrande om "De lokala och regionala myndigheternas roll i främjandet av hållbar vattenförvaltning" ⁽⁵⁾.

⁽⁵⁾ CdR 5/2011.

En ekonomi med låga koldioxidutsläpp och ett energisystem med effektiv resursanvändning

45. Regionkommittén beklagar att den nuvarande politiken för energieffektivitet inte gör det möjligt att nå målen i det europeiska klimatpaketet för 2020. Energieffektivitet bör göras till ett obligatoriskt mål och påtagligt bidra till målen om att minska växthusgasutsläppen fram till år 2050.

46. ReK uppmanar kommissionen att fortsättningsvis koncentrera sig på byggnads-, service- och transportsektorerna i de lagstiftnings- och finansieringsinitiativ som kommer att följa på den energieffektivitetsplan 2011 som kommissionen nyligen antog ⁽⁶⁾.

47. Kommittén upprepar att byggnadssektorn skulle behöva stimulansåtgärder på reglerings- och finansieringssidan för att öka antalet renoveringar som syftar till att förbättra energieffektiviteten.

48. Kommittén framhåller behovet av utbildning och stöd för att säkra kompetent och tillgänglig arbetskraft på energieffektivitetsområdet inom alla berörda sektorer, inbegripet byggnadssektorn. Kommittén föreslår att man inför en europeisk strategi för att informera och utbilda denna arbetskraft. I det sammanhanget vill kommittén understryka potentialen i flaggskeppsinitiativet och i de innovativa åtgärder som krävs för att skapa högkvalificerade och långsiktiga arbetsplatser i en rad olika branscher och yrkesområden inom EU.

49. Regionkommittén uppmanar kommissionen att i sitt kommande direktiv om energibesparingar föreslå konkreta åtgärder beträffande byggnadsrenovering, och att i sin fleråriga budgetplan avsätta tillräckliga medel för reparation och renovering som syftar till energieffektivitet i europeiska byggnader efter 2013. Dessa åtgärder bör kombineras med en finansieringsstrategi för byggnader med mycket låg energikonsumtion.

50. ReK uppmanar kommissionen att föreslå ett enhetligt system för mätning av energieffektivitet i EU, baserat på en metod som kan tillämpas på lokal och regional myndighetsnivå.

51. Kommittén välkomnar kommissionens mål att åstadkomma en övergång till en ekonomi med låga växthusgasutsläpp och effektiv resursanvändning ⁽⁷⁾.

52. Kommittén anser att dessa mål bör avspeglas på ett lämpligt sätt i den fleråriga budgetramen, och att detta även bör innebära att ytterligare medel avsätts för den lokala och regionala nivån.

53. Regionkommittén är medveten om att det europeiska systemet för handel med utsläppsrätter utgör ett mycket viktigt instrument när det gäller att styra investeringarna inom de sektorer som omfattas av systemet – elproduktion, energiintensiva industrier och, från och med nästa år, luftfarten – genom att investeringar som främjar låga koldioxidutsläpp blir ekonomiskt lönsamma, och vi hoppas att systemet kommer att bli effektivare efter 2012.

⁽⁶⁾ KOM(2011) 109 slutlig.

⁽⁷⁾ KOM(2011) 112 slutlig.

54. Kommittén anser ändå att det europeiska systemet med utsläppsrätter bör bli ett ännu viktigare instrument i främjandet av teknik med låga koldioxidutsläpp. En förutsättning är emellertid att denna teknik även bidrar till att utveckla resursanvändningsindikatorerna och att miljöriskerna inte ökas.

55. Kommittén stöder därför kommissionens projekt som syftar till att dra bort en del av de nuvarande rättigheterna från marknaden, för att på så sätt stimulera unionens övergång till en ekonomi med låga koldioxidutsläpp.

56. ReK välkomnar att färdplanen omfattar metoder för markförvaltning som bidrar till att koldioxiden binds i jorden, och vi vill erinra om att ett ökat innehåll av organiskt material i marken innebär andra fördelar för miljön och jordbruket samt för markskyddet och jordens bördighet.

57. ReK beklagar emellertid att jordbrukssektorns möjligheter att mildra följderna av klimatförändringarna har delats upp mellan flera olika kategorier i FN:s och Kyotos rapporterings- och redovisningsprotokoll samtidigt som denna sektor ska spela en grundläggande roll när det gäller en effektiv och hållbar resursanvändning.

58. Kommittén betonar att man måste finna en balans mellan användningen av biodrivmedel i en ekonomi med låga koldioxidutsläpp och skyddet av den biologiska mångfalden, vattenförvaltningen och bevarandet av miljön rent allmänt samt den globala livsmedelsförsäljningen.

59. Regionkommittén vill understryka att det är viktigt att energieffektivitetspolitiken åtföljs av sociala åtgärder som gör det möjligt för de mest utsatta befolkningsgrupperna och regionerna att få tillgång till effektiva energitjänster.

Hållbar konsumtion och produktion

60. Regionkommittén uppmanar kommissionen att säkerställa ett effektivt genomförande av EU:s handlingsplan för hållbar konsumtion och produktion samt en hållbar industripolitik, och att anta en mer omfattande strategi.

61. ReK uppmanar också kommissionen att tillämpa en "top runner"-strategi på produktpolitiken genom att införa fler avskräckande instrument för att avlägsna de mest ineffektiva produkterna från marknaden och fler sporrande instrument för att belöna de bästa produkterna och påskynda deras spridning på marknaden.

62. Kommittén uppmanar miljöinnovation för att skapa nya resurseffektiva produkter och tjänster, och framhåller att miljöinnovation är ett mycket viktigt redskap för att nå detta mål och för att skapa konkurrenskraft och sysselsättning. Inom ramen för den kommande handlingsplanen för miljöinnovation bör det inrättas nya partnerskap för innovation som även omfattar de lokala och regionala myndigheterna.

63. Regionkommittén bekräftar sitt åtagande att främja miljövänlig offentlig upphandling bland lokala och regionala myndigheter.

64. Kommittén begär att man fastställer obligatoriska mål för miljövänlig offentlig upphandling för de nationella regeringarna och EU-institutionerna, samt att miljövänliga offentliga upphandlingar inkluderas som en integrerad del i det kommande direktivet om offentliga upphandlingar i syfte att öka den rättsliga klarheten och tillämpningen av denna typ av upphandlingar.

65. ReK efterlyser en djupgående översyn av direktivet om ekodesign och dess genomförandeåtgärder, som syftar till att främja en effektiv resursanvändning genom att utvidga direktivets tillämpningsområde till produkter som inte är energirelaterade och som har stor miljöpåverkan⁽⁸⁾. Vi uppmanar en utveckling av metoder för att analysera livscykeln för olika varor och tjänster och anser att resultaten bör vara lättillgängliga för de lokala och regionala myndigheterna i syfte att hjälpa dem i deras val.

66. Regionkommittén efterlyser åtgärder för att bekämpa att varor och tjänster medvetet eller på ett orimligt sätt "föråldras" i förtid, i syfte att öka produkternas hållbarhet och göra det möjligt att reparera och återanvända dem, och vi anser att man bör stödja ekonomiska och industriella initiativ som kan bidra till detta.

67. Regionkommittén uppmanar framför allt de lokala och regionala myndigheterna att i större utsträckning tillämpa gemenskapens miljöstyrnings- och miljörevisionsordning (EMAS), som ett marknadsbaserat instrument för organisationernas resursförvaltning. Kommittén anser att man skulle kunna öka deltagandet i EMAS genom att avskaffa eller minska kostnaderna och genom att kräva att medlemsstaterna fastställer egna mål för antalet organisationer som officiellt ska delta i EMAS.

68. ReK uppmanar enträget Europeiska kommissionen, medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna att vidta effektivare åtgärder för att informera konsumenterna och företagen om konsumtionens miljömässiga och sociala konsekvenser. Detta skulle bland annat kunna omfatta produktmärkning, integrering av hållbar konsumtion i utbildningssystemen och en ökad kontroll av ekologiska affärsargument.

Att göra Europeiska Unionen till en kretsloppsekonomi

69. Regionkommittén förespråkar målet att åstadkomma ett avfallsfritt samhälle genom att optimera förebyggandet av avfall och genom att se avfallet som en resurs inom ramen för en materialbaserad kretsloppsekonomi.

70. Kommittén beklagar att nedgrävning fortfarande är det vanligaste sättet att göra sig av med kommunalt avfall. Kommittén uppmanar därför kommissionen att fästa särskild uppmärksamhet vid genomförandet och tillämpningen av befintlig EU-avfallsagstiftning, eftersom detta är nödvändigt för att främja en effektivare resursanvändning.

⁽⁸⁾ Artikel 21 i direktiv 2009/125/EG.

71. Regionkommittén uppmanar enträget EU-institutionerna, medlemsstaterna samt de lokala och regionala myndigheterna att vidta effektiva åtgärder för att förhindra att avfall förs till avfallshanteringsanläggningar inom eller utanför unionen som inte motsvarar de fastställda normerna, förbättra de europeiska återvinningsindustriernas konkurrenskraft i hela värdekedjan, främja innovation i fråga om effektiv resursanvändning och utformning av återanvändbara produkter, skapa ekonomiska incitament eller nya marknadsbaserade instrument för återanvändning och främjande av returråvaror samt optimera utarbetandet och användningen av kriterier för när avfall upphör att vara avfall och kvalitetskriterier för återanvändbart material, med beaktande av kommissionens pågående arbete med kriterier för när avfall upphör att vara avfall. ReK anser även att man bör rikta särskild uppmärksamhet på produkter som innehåller råvaror som det är brist på, i synnerhet sällsynta jordartsmetaller.

72. ReK uppmanar medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna att anta ambitiösa program för förebyggande av avfall, i enlighet med vad som krävs i artikel 29 i ramdirektivet om avfall, inklusive tydliga kvantitativa referenströsklar för åtgärder för förebyggande av avfall⁽⁹⁾.

73. Regionkommittén uppmanar kommissionen att framför allt främja förebyggande av biologiskt avfall och en minskning av livsmedelsavfallet samt att även framdeles stödja den europeiska veckan för avfallsminskning, som har rönt stor framgång i många regioner och städer.

74. Kommittén framhåller de lokala och regionala myndigheternas viktiga roll i utvecklingen av marknader för materialåtervinning och återanvändning. I detta sammanhang framhåller kommittén på nytt att man i direktivet om hantering av avfall från elektriska och elektroniska produkter bör införa klara och tydliga mål för återanvändning av elektroniskt avfall, samtidigt som man säkerställer att principen om producentansvar utvecklas fullt ut i lagstiftningen.

75. Kommittén noterar att de lokala och regionala myndigheterna har stora möjligheter att främja återvinning i större utsträckning än vad som krävs i de nuvarande EU-målen. Många välutvecklade städer och regioner har redan vida överskridit de europeiska minimimålen för återvinning och utveckling av alternativ till nedgrävning av avfall, och de strävar nu efter att deponier och anläggningar för avfallsförbränning ska bli helt avfallsfria och att hushållsavfallet ska återvinnas i hög grad. Mot denna bakgrund kan kommittén endast uppmana kommissionen och medlemsstaterna att fortsätta att arbeta för att instrument som främjar återvinning – och som i dag tillämpas av högpresterande städer och regioner – även införs framför allt i de regioner där utvecklingen på detta område har gått långsammast.

76. Enligt ramdirektivet om avfall krävs en utvärdering av fördelarna med att införa bindande europeiska mål för förebyggande av avfall samt med att höja det nuvarande bindande målet för återvinning av fast kommunalt avfall, och ReK uppmanar nu kommissionen att påskynda denna utvärdering. En höjning av målet skulle kunna leda till 500 000 nya arbetsplatser i Europa⁽¹⁰⁾.

⁽⁹⁾ CdR 47/2006 fin.

⁽¹⁰⁾ CEE Bankwatch 2011, BEE & FoEE 2011.

Effektiv användning av råvaror (mineraler, skogar och biomassa)

77. Regionkommittén gläder sig över att meddelandet "Råvaror och marknader för basprodukter: att möta utmaningarna"⁽¹¹⁾, som kommissionen offentliggjorde inom ramen för flaggskeppsinitiativet "Ett resurseffektivt Europa", även omfattar effektiv resursanvändning.

78. ReK uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att fortsätta främja ersättning av råvaror och förbättra resurseffektiviteten i värdekedjan för råvaror, som omfattar prospektering, utvinning, förädling, återvinning, ekodesign, industriell ekologi och resurseffektiv produktion.

79. ReK uppmanar medlemsstaterna och regionerna att, med fortsatt stöd från kommissionen, fastställa en hållbar och resurseffektiv mineralpolitik, att utarbeta en strategi för fysisk planering beträffande mineraler och att införa ett tydligt förfarande för beviljande av gruvsdrift.

80. Kommittén välkomnar kommissionens riktlinjer för utvinning av mineraler som inte är energitillgångar och kraven i Natura 2000⁽¹²⁾, och uppmanar till ett integrerat arbetssätt även vid framtida insatser.

81. Kommittén noterar att rådet har uppmanat kommissionen att föreslå åtgärder för att ta itu med problemen när det gäller att förse industrin med råvaror som härstammar från skogsbruket och sektorn för förnybar energi.

82. Kommittén anser att ett obligatoriskt certifieringssystem bör införas i hela unionen och efterlyser incitament för användning av biomassa till energiproduktion och trä från skogar som brukas på ett hållbart sätt. ReK framhåller att de lokala och regionala myndigheterna kan spela en viktig roll i samband med förvaltningen på detta område.

83. ReK uppmanar på nytt kommissionen att lägga fram förslag till bindande minimikriterier för hållbarhet i fråga om användningen av fast och gasformig biomassa för elproduktion, uppvärmning och kylning⁽¹³⁾.

Biologisk mångfald, ekosystemtjänster och markanvändning

84. Regionkommittén bekräftar att effektiv användning, skydd och återupprättande av ekosystemtjänster, såsom de definieras av medlemsstaterna inom ramen för det nya målet för biologisk mångfald för 2020 och presenteras i dokumentet om en strategi för biologisk mångfald i EU fram till 2020⁽¹⁴⁾, är mycket viktigt med sikte på en effektiv resursanvändning.

⁽¹¹⁾ KOM(2011) 25 slutlig.

⁽¹²⁾ EC guidance on undertaking non-energy extractive activities in accordance with Natura 2000 requirements, http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/nee_n2000_guidance.pdf.

⁽¹³⁾ CdR 312/2010 fin.

⁽¹⁴⁾ KOM(2011) 244 slutlig.

85. Kommittén välkomnar det stöd som EU:s strategi för främjande av den biologiska mångfalden fram till 2020 har inneburit för det fortsatta arbetet med värderingen av mångfalden, bland annat den ekonomiska värderingen av den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna samt när det gäller att uppmuntra strukturfondernas förvaltningsmyndigheter att investera i naturkapital som ett arv till kommande generationer och en källa till ekonomisk utveckling, främja den gemensamma jordbrukspolitikens stöd till den biologiska mångfalden, fastställa delmålet att återställa ekosystemen och främja skapandet av en "grön infrastruktur".

86. ReK beklagar att man inte i tillräckligt hög grad har beaktat de lokala och regionala myndigheternas avgörande roll för strategins eventuella framgång, trots de rekommendationer som kommittén tidigare har framfört.

87. Kommittén uppmanar unionen och medlemsstaterna att lansera lokala och regionala pilotprojekt för att bevara den biologiska mångfalden, särskilt pilotprojekt om ekosystemens och den biologiska mångfaldens ekonomi, som ska stödja de lokala och regionala myndigheterna i antagandet och genomförandet av de instrument som fastställs i den internationella rapporten "TEEB Report for Local and Regional Policy Makers" ⁽¹⁵⁾.

88. Kommittén noterar att minskningen av naturliga och delvis naturliga livsmiljöer, bland annat gräsmarker, kärr, hedar och myrar, som är av avgörande betydelse i kampen mot klimatförändringarna, utgör ett stort orosmoment. ReK uppmanar därför unionen, medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna att utarbeta relevanta program för bevarande och återupprättande av dessa ekosystem.

89. Regionkommittén oroar sig över urbaniseringens och transportnätens allt större inverkan på marken, som medför att hårdgörningen av marken ökar, absorptionsförmågan minskar, översvämningarna och erosionsrisken ökar, livsmiljöerna och djurpopulationerna splittras samt att värmeö-effekterna i städerna förvärras, vilket leder till att städerna blir mer sårbara för värmeböljor och klimatförändringar.

90. ReK uppmanar medlemsstaterna att arbeta tillsammans med de lokala och regionala myndigheterna för att införa

integrerade system för fysisk planering och markanvändning som kan bidra till att skapa hållbara bosättningsmönster, utforma ett antal incitament som syftar till att prioritera vidareutnyttjande av obrukad mark framför utnyttjande av gröna områden och landsbygdsområden, upprätta en databas för områden med obrukad mark och slutligen minska den bebyggda markytan överallt där detta är nödvändigt.

91. Kommittén framhåller än en gång att en gemensam temainriktad strategi för markskydd, som inbegriper målet att anta ett ramdirektiv om mark, bör fortsätta att utgöra en del av EU:s framtida miljöpolitik.

En resurseffektiv gemensam jordbrukspolitik, fiskeripolitik och sammanhållningspolitik

92. Regionkommittén oroar sig över att de uppskattade kommersiella fiskebestånden överskrider de säkra biologiska gränserna. Kommittén upprepar därför sin begäran om att man senast 2015 ska anta målet om maximal hållbar fångst som en grundläggande vägledande princip för den framtida gemensamma fiskeripolitiken ⁽¹⁶⁾.

93. Kommittén stöder den strategi som kommissionen rekommenderar i sitt meddelande "Regionalpolitikens bidrag till Europa 2020-strategins mål för hållbar tillväxt" ⁽¹⁷⁾.

94. Kommittén förespråkar i synnerhet en ökning av strukturfondernas bidrag till genomförandet av flaggskeppsinitiativet, och uppmanar strukturfondernas förvaltningsmyndigheter att i högre grad investera i en ekonomi med låga koldioxidutsläpp, i ekosystemtjänster och biologisk mångfald samt i miljöinnovation.

95. Regionkommittén stöder också en optimering av investeringarna i effektiv resursanvändning.

96. Kommittén är fast övertygad om att en smart och hållbar utveckling för alla inom och utom EU kan uppnås om lokala och regionala myndigheter utgör en drivkraft för förändring och socioekonomisk utveckling.

Bryssel den 11 oktober 2011

*Regionkommitténs
ordförande*

Mercedes BRESSO

⁽¹⁵⁾ <http://www.teebweb.org>.

⁽¹⁶⁾ CdR 218/2009 fin.

⁽¹⁷⁾ KOM(2011) 17 slutlig.

Yttrande från Regionkommittén om "EU:s regler om statligt stöd avseende tjänster av allmänt ekonomiskt intresse" (reviderat yttrande)

(2012/C 9/09)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Kommittén gläder sig åt att kommissionen uttrycker samma åsikt som ReK i sitt förslag, nämligen att man bör skilja mellan 1) situationer där *de minimis*-kompensation för offentliga tjänster inte påverkar handeln mellan medlemsstaterna, 2) lokal kompensation för offentliga tjänster som överskrider *de minimis*-tröskeln, men som på grund av det sätt på vilket de är organiserade och den inre marknadens nuvarande utveckling inte påverkar handeln mellan medlemsstaterna, samt 3) kompensation för övriga offentliga tjänster som har en EU-relevant eller gränsöverskridande dimension och som omfattas av sektorspecifika direktiv eller förordningar.
- Vi upprepar därför vårt krav på att *de minimis*-tröskeln ska höjas till 800 000 euro per år.
- Kommissionen uppmanas att avstå från att införa ett krav på ett visst invånarantal i samband med tillämpningen av den nya *de minimis*-förordningen.
- Kommittén motsätter sig att kommissionen inför en prövning av den ekonomiska effektiviteten i samband med kompensation för tjänster av allmänt ekonomiskt intresse. Enligt kommittén utgör varken artikel 106 eller ett kommissionsbeslut eller ensidigt kommissionsdirektiv med hänvisning till artikel 106.3 en tillräcklig rättslig grund för ett sådant lagstiftningsinitiativ. Kommissionens befogenheter som europeisk konkurrensmyndighet påverkar på intet sätt frågan om hur medlemsstaterna säkerställer en effektiv fördelning av det offentligas resurser.

Huvudföredragande	Karl-Heinz LAMBERTZ (BE-PSE), ministerpresident i Belgiens tyskspråkiga gemenskap
Referensdokument	<ul style="list-style-type: none"> — Förslag till meddelande om tillämpning av Europeiska unionens regler om statligt stöd på ersättning för tillhandahållande av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse — Förslag till förordning om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse som beviljas företag som tillhandahåller tjänster av allmänt ekonomiskt intresse — Förslag till meddelande om EU:s rambestämmelser för statligt stöd i form av ersättning för allmännyttiga tjänster (2011) — Förslag till beslut om tillämpningen av artikel 106.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på statligt stöd i form av ersättning för allmännyttiga tjänster som beviljas vissa företag som fått i uppdrag att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse — Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén – ”Reform av EU:s regler om statligt stöd avseende tjänster av allmänt ekonomiskt intresse” <p>KOM(2011) 146 slutlig</p> <p>Reviderat yttrande från Regionkommittén i anslutning till dokument CdR 150/2011 fin, i enlighet med artikel 52 i arbetsordningen – ECOS-V-016</p>

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Regionkommittén välkomnar kommissionens förslag till lagstiftningspaketet om statligt stöd i form av ersättning för allmännyttiga tjänster.

2. Denna översyn är ett politiskt initiativ som är av stor betydelse för de lokala och regionala myndigheterna och medborgarna, eftersom det syftar till att fastställa nya, tydliga och proportionerliga regler för en finansiering av allmännyttiga tjänster som är förenliga med inre marknaden och på så vis bidra till den rättssäkerhet och förutsebarhet som krävs för att utveckla de allmännyttiga tjänsterna i EU. Kommittén beklagar emellertid att kommissionen inte lyckas nå det självpåtagna målet att skapa större klarhet när det gäller tillämpligheten och tillämpningen och minimera den administrativa bördan i synnerhet för berörda aktörer.

3. Kommittén anser att den allmänna dispositionen när det gäller bestämmelserna för kontroll av statligt stöd som kommissionen föreslår bör ta mer hänsyn till de allmännyttiga tjänsternas lokala, gränsöverskridande och europeiska dimension, de olika sätt på vilka dessa tjänster är organiserade och den reella risken för att handeln mellan medlemsstaterna kan påverkas. Detta avspeglas emellertid endast delvis i förslagen.

4. Kommittén gläder sig åt att kommissionen uttrycker samma åsikt som ReK i sitt förslag⁽¹⁾, nämligen att man bör skilja mellan 1) situationer där *de minimis*-kompensation för offentliga tjänster inte påverkar handeln mellan medlemsstaterna och följaktligen inte bör underkastas samma kontroll som statsstöd, 2) lokal kompensation för offentliga tjänster som överskrider *de minimis*-tröskeln, men som på grund av det sätt på vilket de är organiserade och den inre marknads nuvarande utveckling inte påverkar handeln mellan medlemsstaterna på ett sätt som skadar unionen, samt 3) kompensation för övriga offentliga tjänster som har en EU-relevant eller gränsöverskridande dimension och som omfattas av sektorspecifika direktiv eller förordningar eller där de utvalda företagen har en gränsöverskridande eller internationell företagsstruktur.

Förslag till meddelande om tillämpning av Europeiska unionens regler om statligt stöd på ersättning för tillhandahållande av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse

5. Kommittén välkomnar att förslaget till meddelande klargör och uppdaterar en rad EU-rättsliga begrepp som är tillämpliga på tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, i synnerhet med avseende på utvecklingen av EU-domstolens rättspraxis. Kommittén beklagar emellertid att kommissionen inte utöver EU-domstolens föreskrifter har fastställt tydliga kriterier för fastställandet av ekonomiska aktiviteter, den lokala betydelsen och betydelsen för inre marknaden. Detta lämnar därför mycket stort spelrum för tolkning i samband med kontrollen, och rättsosäkerheten består.

⁽¹⁾ ReK:s yttrande 150/2011, punkt 44.

6. ReK betonar att artikel 14 i EUF-fördraget, som är en del av de allmänna bestämmelserna i fördraget, utgör en ny rättslig grund som ger Europaparlamentet och rådet möjlighet att genom lagstiftning fastställa de principer och villkor som gör att tjänsterna av allmänt ekonomiskt intresse kan genomföra sina specifika uppgifter. Kommittén uppmanar därför kommissionen att formellt klargöra de viktiga begrepp som inte definieras i fördraget, i form av ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning och med utgångspunkt i artikel 14 i EUF-fördraget.

7. ReK anser att föreliggande förslag till meddelande inte befriar kommissionen från åtagandet att lägga fram en högkvalitativ ram när det gäller tjänster av allmänt intresse.

Förslag till förordning om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse som beviljas företag som tillhandahåller tjänster av allmänt ekonomiskt intresse

8. Vi välkomnar kommissionens avsikt att höja gränsen i *de minimis*-förordningen ⁽²⁾, så att statligt stöd under denna gräns inte behöver omfattas av kontrollen av statligt stöd. Förordningen ska inte tillämpas på offentliga närtjänster för bland annat lokal social utveckling, såsom social integration, kampen mot utslagning, äldreomsorg, lokala aktiviteter, kultur, idrott, socialpedagogiska aktiviteter, som har sitt ursprung i lokala föreningar och mycket små lokala sociala företag. Förslaget förutsätter att denna form av offentliga närtjänster inte innebär någon risk för påverkan av handeln mellan medlemsstaterna.

9. Kommittén beklagar emellertid att kommissionen nöjer sig med att föreslå en höjning av gränsen på 200 000 euro för tre år till 150 000 euro per år, vilket endast täcker offentliga närtjänster med mindre än fyra anställda. Vi upprepar därför vårt krav på att denna tröskel ska höjas till 800 000 euro per år i syfte att beloppet ska täcka offentliga närtjänster med mindre än 20 anställda, som inte förfogar över mer resurser än den ersättning de erhåller från de offentliga myndigheterna, eftersom dessa tjänster tillhandahålls gratis inom ett begränsat område.

10. Kommissionen uppmanas att avstå från att införa ett krav på ett visst invånarantal i samband med tillämpningen av den nya *de minimis*-förordningen. Antalet invånare är i själva verket inte på något vis avgörande vid en bedömning av konsekvenserna av det berörda samhällets ekonomiska verksamhet för handeln mellan medlemsstaterna. Argumenteringen får inte grunda sig på kriterier som kan leda till diskriminering mellan olika enheter (kommuner, regioner, staten, osv.). Om invånarantalet är det enda kriteriet kan man inte heller väga in det faktum

att tjänsterna i närområdet kan samfinansieras av flera olika myndigheter av olika storlek och på olika nivåer i enlighet med fördragets principer om frihet att organisera verksamheten och genomföra de allmännyttiga tjänsterna. Det kan heller inte komma i fråga att bestraffa ett gemensamt utnyttjande av tjänsterna, exempelvis inom ramen för interkommunal verksamhet. En granskning av tjänstens lokala och begränsade karaktär bör grundas på en rad olika faktorer, bland annat det berörda samhällets geografiska läge och de presumtiva användarna av ifrågavarande allmännyttiga tjänster. Denna granskning bör, i linje med artikel 174 i EUF-fördraget, beakta situationen i regioner med allvarliga och permanenta, naturbetingade eller demografiska nackdelar, och föreskriva åtföljande differentiering i stödåtgärderna. Begränsningen av omsättningen till 5 miljoner euro bör tas bort.

11. Kommittén ser positivt på att kommissionen tar öppenheten på största allvar och att man från förordningens tillämpningsområde utesluter alla former av icke överblickbart stöd som inte kan beräknas med precision.

Förslag till beslut om tillämpningen av artikel 106.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på statligt stöd i form av ersättning för allmännyttiga tjänster som beviljas vissa företag som fått i uppdrag att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse

12. Kommittén stöder i enlighet med fördragets proportionalitetsprincip kommissionens metod när det gäller att ta hänsyn till vissa allmännyttiga tjänsters rent lokala karaktär, liksom förslaget att utvidga beslutet om förenlighet med den inre marknaden till andra sociala tjänster än enbart sjukhus och allmännyttiga bostadsföretag.

13. Kommittén anser att införandet av det nya begreppet "grundläggande sociala behov" är mycket förvirrande för de lokala och regionala myndigheterna och deras partner, eftersom det överlappar de befintliga begreppen om sociala tjänster av allmänt intresse och sociala tjänster som enligt artikel 2.2 j i tjänstedirektivet inte omfattas av bestämmelserna i detta direktiv. ReK uppmanar därför kommissionen att prioritera begreppet sociala tjänster i enlighet med artikel 2.2 j i tjänstedirektivet, som i linje med subsidiaritetsprincipen låter medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna själva fastställa vilka tjänster som ska omfattas. Kommissionen bör även klargöra att förteckningen över exempel på tjänster i förslaget till beslut om tillämpningen av artikel 106.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt varken är begränsande eller uttömmande.

14. Kommissionen uppmanas avstå från att minska det årliga tröskelvärdet för ersättningen med 50 %, vilket är förutsättningen för att tillämpa detta beslut, och att bibehålla gränsen på 30 miljoner euro per år.

⁽²⁾ Kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 av den 15 december 2006 om stöd av mindre betydelse.

15. Kommissionen uppmanas att, i enlighet med principen om de offentliga myndigheternas frihet vad gäller administration och tillhandahållande av allmännyttiga tjänster i medlemsstaterna, inte uppställa som villkor att perioden för tillhandahållande av tjänsten är tidsbegränsad för att den ska undantas från anmälningsplikten.

16. Kommissionen uppmanas att se till att inte enbart de företag som fått i uppdrag att tillhandahålla tjänster av allmänt intresse har rätt att undantas från anmälningsplikten, eftersom bestämmelserna i direktivet om insyn i förbindelserna mellan företagen och de offentliga myndigheterna (hänvisningar) är tillämpliga, samt att de berörda företagen genomför en kostnadsbokföring.

17. Då de lokala och regionala myndigheterna genomför en offentlig upphandling i enlighet med det fjärde kriteriet i Altmark-målet beträffande ersättning för uppdraget att tillhandahålla tjänster av offentligt intresse bör de kunna fastställa kvalitetskriterier i syfte att kunna bedöma vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga snarare än att använda sig av kriteriet "lägsta pris".

18. Kommittén anser att den nya definition som föreslås för "rimlig vinst" utifrån avkastning på eget kapital och vinstnivå-indikatorer är så komplicerad att den kommer att vara omöjlig att tillämpa för ett stort antal lokala och regionala myndigheter.

19. ReK uppmanar kommissionen att i sina slutliga förslag om översyn beakta alla de former som kompensation för offentliga tjänster, på grund av de lokala och regionala myndigheternas stora beslutsbefogenheter när det gäller finansieringen av de offentliga tjänsterna, kan anta, bland annat som kompensation i form av stöd till de långsiktiga investeringar som krävs för att finansiera den lokala offentliga infrastrukturen. Kommittén uppmanar kommissionen att inte enbart begränsa övervägandena till att omfatta förenligheten i de årliga driftstöden, utan att fastställa de specifika förutsättningarna för att bedöma när det i fall av långsiktigt investeringsstöd, i synnerhet när det gäller infrastruktur i form av fast egendom och jord, rör sig om överkompensation.

20. Kommittén erinrar om att man även bör ta hänsyn till andra objektiva kriterier som på förhand uppväger risken för påverkan på handeln mellan medlemsstaterna, snedvridning av konkurrensen eller korssubventionering, t.ex. de begränsade lokala och regionala befogenheterna hos vissa operatörer som omfattas av lokala tillståndsförordningar, vissa offentliga eller privata operatörers begränsade befogenheter, som beror på att de inrättats inkom i syfte att tillhandahålla en speciell tjänst i ett givet område varvid de inte utövar någon affärsverksamhet på marknaden, samt den ideella karaktären hos vissa sociala företag, som återinvesterar eventuella vinster i finansieringen av de offentliga tjänster som de har i uppdrag att utföra, med avdrag för framtida ersättning.

21. ReK föreslår att kommissionen i överensstämmelse med fördragets principer om subsidiaritet och proportionalitet i sitt

slutliga beslut ålägger de offentliga myndigheter som beviljar kompensationen att vidta alla nödvändiga åtgärder för att förebygga, kontrollera och motverka alla eventuella former av överkompensation, eftersom kommittén anser att detta ligger i de lokala och regionala myndigheternas eget intresse. I gengäld bör möjligheterna för överklagande i fall av påvisbar överkompensation förenklas för de företag som direkt bestraffats.

22. Regionkommittén föreslår kommissionen att tillämpningen av dessa bestämmelser görs avhängig av

— att det föreligger ett "avtal om allmänna tjänster" ⁽³⁾, dvs. en officiell handling som 1) erkänner att den uppgift som utförs av operatören är av allmänt intresse och omfattas av artikel 14 och artikel 106.2 i EUF-fördraget, samt av artikel 2 i protokoll nr. 26, 2) preciserar vilka skyldigheter som följer av detta och vilket lokalområde det rör sig om och 3) fastställer de faktorer som ingår i beräkningen av den kompensation som beviljats för den överlåtna tjänsten,

— samt i övrigt att detta "avtal om allmänna tjänster" offentliggörs i EUT och i ett för detta ändamål särskilt upprättat register.

Förslag till meddelande om EU:s rambestämmelser för statligt stöd i form av ersättning för allmännyttiga tjänster (2011)

23. Kommittén motsätter sig att kommissionen inför en prövning av den ekonomiska effektiviteten i samband med kompensation för tjänster av allmänt ekonomiskt intresse. Enligt kommittén utgör varken artikel 106 eller ett kommissionsbeslut eller ensidigt kommissionsdirektiv med hänvisning till artikel 106.3 en tillräcklig rättslig grund för ett sådant lagstiftningsinitiativ. Kommissionens befogenheter som europeisk konkurrensmyndighet påverkar på intet sätt frågan om hur medlemsstaterna säkerställer en effektiv fördelning av det offentligas resurser. Kommissionens exklusiva behörighet på området utövas under EU-domstolens kontroll och begränsas till att säkerställa att kompensation för allmännyttiga tjänster som inte uppfyller de krav som fastställdes av EU-domstolen i Altmark-målet, sker i överensstämmelse med reglerna och därmed omfattas av förbudet mot och kontrollen av statligt stöd.

24. ReK ställer sig negativ till att medlemsstaterna genom marknadsundersökning ska påvisa behovet av allmännyttiga tjänster, eftersom det utgör en inskränkning av medlemsstaternas ensamrätt att organisera och utforma tjänster i allmänhetens intresse.

II. ÄNDRINGSREKOMMENDATIONER

Förslag till förordning om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse som beviljas företag som tillhandahåller tjänster av allmänt ekonomiskt intresse

⁽³⁾ Enligt den tidigare nämnda förordningen (EG) nr 1370/2007.

Ändringsförslag 1

Skäl 4

Kommissionens text	ReK:s ändringsförslag
(4) Mot bakgrund av kommissionens erfarenheter bör det anses att ersättning för tillhandahållande av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse inte påverkar handeln mellan medlemsstaterna och/eller inte snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen, under förutsättning att det beviljas av en lokal myndighet som representerar en befolkning på mindre än 10 000 invånare, att det ges till ett företag med en årlig omsättning på mindre än 5 miljoner euro under de föregående två räkenskapsåren och att den sammanlagda ersättningen för tjänster av allmänt ekonomiskt intresse till det mottagande företaget inte överstiger 150 000 euro per räkenskapsår.	(4) Mot bakgrund av kommissionens erfarenheter bör det anses att ersättning för tillhandahållande av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse inte påverkar handeln mellan medlemsstaterna och/eller inte snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen, under förutsättning att det beviljas av en <u>lokal offentlig</u> myndighet som representerar en befolkning på mindre än 10 000 invånare, att det ges till ett företag med en årlig omsättning på mindre än 5 miljoner euro under de föregående två räkenskapsåren och att den sammanlagda ersättningen för tjänster av allmänt ekonomiskt intresse till det mottagande företaget inte överstiger 150 000 <u>800 000</u> euro per räkenskapsår.

Motivering

Se punkterna 9 och 10 i yttrandet.

Ändringsförslag 2

Skäl 16

Kommissionens text	ReK:s ändringsförslag
Det är kommissionens skyldighet att se till att reglerna om statligt stöd efterlevs och särskilt att stöd som beviljas enligt reglerna om stöd av mindre betydelse uppfyller villkoren i de reglerna. I enlighet med den samarbetsprincip som fastställts i artikel 4.3 i EUF-fördraget bör medlemsstaterna underlätta utförandet av denna uppgift genom att införa de verktyg som krävs för att säkerställa att det sammanlagda stöd av mindre betydelse som beviljas ett och samma företag för tillhandahållande av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse inte överstiger det årliga taket på 150 000 euro. Därför bör medlemsstaterna, när de beviljar stöd av mindre betydelse på grundval av denna förordning, underrätta det berörda företaget om stödbeloppet och om att det är fråga om stöd av mindre betydelse genom att hänvisa till denna förordning. Dessutom bör den berörda medlemsstaten, innan den beviljar sådant stöd, få en redogörelse från företaget om annat stöd av mindre betydelse som företaget fått för att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse och som bekräftar att taket för stöd av mindre betydelse enligt denna förordning inte kommer att överskridas genom det nya stödet. Alternativt bör det vara möjligt att se till att utgiftstaket respekteras med hjälp av ett centralt register.	Det är kommissionens skyldighet att se till att reglerna om statligt stöd efterlevs och särskilt att stöd som beviljas enligt reglerna om stöd av mindre betydelse uppfyller villkoren i de reglerna. I enlighet med den samarbetsprincip som fastställts i artikel 4.3 i EUF-fördraget bör medlemsstaterna underlätta utförandet av denna uppgift genom att införa de verktyg som krävs för att säkerställa att det sammanlagda stöd av mindre betydelse som beviljas ett och samma företag för tillhandahållande av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse inte överstiger det årliga taket på 150 000 <u>800 000</u> euro. Därför bör medlemsstaterna, när de beviljar stöd av mindre betydelse på grundval av denna förordning, underrätta det berörda företaget om stödbeloppet och om att det är fråga om stöd av mindre betydelse genom att hänvisa till denna förordning. Dessutom bör den berörda medlemsstaten, innan den beviljar sådant stöd, få en redogörelse från företaget om annat stöd av mindre betydelse som företaget fått för att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse och som bekräftar att taket för stöd av mindre betydelse enligt denna förordning inte kommer att överskridas genom det nya stödet. Alternativt bör det vara möjligt att se till att utgiftstaket respekteras med hjälp av ett centralt register.

Motivering

Se punkt 9 i yttrandet.

Ändringsförslag 3

Artikel 1.2 – Tillämpningsområde

Kommissionens text	ReK:s ändringsförslag
2. Denna förordning gäller endast stöd som beviljas av lokala myndigheter som företräder en befolkning på mindre än 10 000 invånare.	2. Denna förordning gäller endast <u>lokalt</u> stöd som beviljas av lokala offentliga myndigheter som företräder en befolkning på mindre än 10 000 invånare inom ett begränsat geografiskt område.

Motivering

Se punkt 10 i yttrandet.

Ändringsförslag 4

Artikel 2.2

Kommissionens text	ReK:s ändringsförslag
2. Stöd kan endast omfattas av denna förordning om i) det totala stöd som beviljas ett företag som tillhandahåller tjänster av allmänt ekonomiskt intresse inte överstiger 150 000 euro per budgetår, och ii) om företaget har en genomsnittlig årsomsättning före skatt, all verksamhet medräknad, på mindre än 5 miljoner euro under de två räkenskapsår som föregick det år då stödet beviljades.	2. Stöd kan endast omfattas av denna förordning om i) det totala stöd som beviljas ett företag som tillhandahåller tjänster av allmänt ekonomiskt intresse inte överstiger 150 000 800 000 euro per budgetår, och ii) om företaget har en genomsnittlig årsomsättning före skatt, all verksamhet medräknad, på mindre än 5 miljoner euro under de två räkenskapsår som föregick det år då stödet beviljades.

Motivering

Se punkt 9 i yttrandet.

Förslag till beslut om tillämpningen av artikel 106.2 i fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt på statligt stöd i form av ersättning för allmännyttiga tjänster som beviljas vissa företag som fått i uppdrag att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse

Ändringsförslag 5

Skäl 9

Kommissionens text	ReK:s ändringsförslag
Under förutsättning att vissa villkor är uppfyllda påverkar små ersättningsbelopp som ges till företag som gets i uppdrag att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse inte utvecklingen av handel och konkurrens i en omfattning som strider mot unionens intresse. Därför bör individuell anmälan av statligt stöd inte krävas om den årliga ersättningen är mindre än 15 miljoner euro, förutsatt att kraven i det här beslutet är uppfyllda.	Under förutsättning att vissa villkor är uppfyllda påverkar små ersättningsbelopp som ges till företag som gets i uppdrag att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse inte utvecklingen av handel och konkurrens i en omfattning som strider mot unionens intresse. Därför bör individuell anmälan av statligt stöd inte krävas om den årliga ersättningen är mindre än 15 30 miljoner euro, förutsatt att kraven i det här beslutet är uppfyllda.

Motivering

Se punkt 12 i yttrandet.

Ändringsförslag 6

Artikel 1 punkt 1 a)

Kommissionens text	ReK:s ändringsförslag
Den rimliga vinsten bör fastställas som en räntabilitet där hänsyn tas till graden av risk eller frånvaron av risk. Vinst som inte överstiger den tillämpliga swap-räntan plus 100 räntepunkter bör inte betraktas som oskälig. I detta sammanhang ses den relevanta swap-räntan som en lämplig avkastning på en riskfri investering. Premien på 100 räntepunkter tjänar bl.a. till att kompensera för likviditetsrisker som avser det faktum att ett företag som tillhandahåller tjänster av allmänt ekonomiskt intresse som investerar kapital i ett avtal om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse ställer detta kapital till förfogande för hela den period som omfattas av beslutet om tilldelning och inte kommer att kunna sälja sin andel så snabbt och billigt som är fallet med en utbredd och i likviditetshänseende riskfri tillgång.	Den rimliga vinsten bör fastställas som en räntabilitet där hänsyn tas till graden av risk eller frånvaron av risk. Vinst som inte överstiger den tillämpliga swap-räntan plus 100 räntepunkter bör inte betraktas som oskälig. I detta sammanhang ses den relevanta swap-räntan som en lämplig avkastning på en riskfri investering. Premien på 100 räntepunkter tjänar bl.a. till att kompensera för likviditetsrisker som avser det faktum att ett företag som tillhandahåller tjänster av allmänt ekonomiskt intresse som investerar kapital i ett avtal om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse ställer detta kapital till förfogande för hela den period som omfattas av beslutet om tilldelning och inte kommer att kunna sälja sin andel så snabbt och billigt som är fallet med en utbredd och i likviditetshänseende riskfri tillgång.

Motivering

Se ändringsförslaget till den nya punkt 15. Referens: Skäl 17 i kommissionens beslut.

Ändringsförslag 7

Artikel 1 punkt 1 a)

Kommissionens text	ReK:s ändringsförslag
a) Ersättning för tillhandahållande av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse för ett årligt belopp på mindre än 15 miljoner euro. Om ersättningsbeloppet varierar under den period då de anförtrödda tjänsterna utförs kan tröskelvärdet beräknas på grundval av genomsnittet av de olika årliga ersättningsbeloppen.	a) Ersättning för tillhandahållande av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse för ett årligt belopp på mindre än 15 30 miljoner euro. Om ersättningsbeloppet varierar under den period då de anförtrödda tjänsterna utförs kan tröskelvärdet beräknas på grundval av genomsnittet av de olika årliga ersättningsbeloppen.

Motivering

Se punkt 12 i yttrandet.

Ändringsförslag 8

Artikel 1.1 c

Kommissionens text	ReK:s ändringsförslag
Ersättning för tillhandahållande av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse som uppfyller grundläggande sociala behov när det gäller hälso- och sjukvård, barnomsorg, tillträde till arbetsmarknaden, socialt subventionerade bostäder och vård och social integrering av utsatta grupper. Denna punkt är endast tillämplig om ersättning beviljas företag vars verksamhet är begränsad till en eller flera av de tjänster som avses i denna punkt eller i punkt b. Utövatet av bisysslor som har ett direkt samband med huvudverksamheten hindrar dock inte tillämpningen av denna punkt.	Ersättning för tillhandahållande av sociala tjänster enligt artikel 2.2 j i tjänstedirektivet, bland annat av allmänt ekonomiskt intresse som uppfyller grundläggande sociala behov när det gäller hälso- och sjukvård, barnomsorg, äldreomsorg, tillträde till arbetsmarknaden, socialt subventionerade bostäder och vård och social integrering av utsatta grupper. Denna punkt är endast tillämplig om ersättning beviljas företag vars verksamhet är begränsad till en eller flera av de tjänster som avses i denna punkt eller i punkt b. Utövatet av bisysslor som har ett direkt samband med huvudverksamheten hindrar dock inte tillämpningen av denna punkt.

Motivering

Se ändringsförslaget till den nya punkt 11. Referens: Kommissionens beslut.

Ändringsförslag 9

Artikel 1, punkt 2

Kommissionens text	ReK:s ändringsförslag
2. Detta beslut gäller endast om perioden för tillhandahållande av tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse begränsas till högst 10 år. Beslut om tilldelning som sträcker sig över längre perioder omfattas endast av detta beslut om tjänsteleverantören behöver göra en betydande investering som måste skrivas av över hela den period som tjänsten tillhandahålls i enlighet med allmänt vedertagna redovisningsprinciper. Om villkoren för att detta beslut ska gälla inte längre uppfylls medan den anförtrödda tjänsten ännu utförs, måste åtgärden anmälas i enlighet med artikel 108.3 i EUF-fördraget.	2. Detta beslut gäller endast om perioden för tillhandahållande av tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse begränsas till högst 10 år. Beslut om tilldelning som sträcker sig över längre perioder omfattas endast av detta beslut om tjänsteleverantören behöver göra en betydande investering som måste skrivas av över hela den period som tjänsten tillhandahålls i enlighet med allmänt vedertagna redovisningsprinciper. Om villkoren för att detta beslut ska gälla inte längre uppfylls medan den anförtrödda tjänsten ännu utförs, måste åtgärden anmälas i enlighet med artikel 108.3 i EUF-fördraget.

Motivering

Se punkt 13 i yttrandet.

Ändringsförslag 10

Artikel 4.6

Kommissionens text	ReK:s ändringsförslag
Vid tillämpningen av detta beslut ska en räntabilitet som inte överstiger den tillämpliga swap-räntan plus en premie på 100 räntepunkter i alla händelser anses vara rimlig. Den tillämpliga swap-räntan är den swap-ränta vars löptid och valutasammansättning motsvarar varaktigheten och valutan i beslutet om tilldelning. Om tillhandahållandet av tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse inte är förknippat med en betydande kommersiell eller avtalsrelaterad risk, t.ex. därför att nettokostnaderna i allt väsentligt kompenseras fullt ut i efterhand, får den rimliga vinsten inte överskrida den tillämpliga swap-räntan plus ett riskpremietillägg på 100 räntepunkter.	Vid tillämpningen av detta beslut ska en räntabilitet som inte överstiger den tillämpliga swap-räntan plus en premie på 100 räntepunkter i alla händelser anses vara rimlig. Den tillämpliga swap-räntan är den swap-ränta vars löptid och valutasammansättning motsvarar varaktigheten och valutan i beslutet om tilldelning. Om tillhandahållandet av tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse inte är förknippat med en betydande kommersiell eller avtalsrelaterad risk, t.ex. därför att nettokostnaderna i allt väsentligt kompenseras fullt ut i efterhand, får den rimliga vinsten inte överskrida den tillämpliga swap-räntan plus ett riskpremietillägg på 100 räntepunkter.

Motivering

Se ändringsförslaget till den nya punkt 15. Referens: Kommissionens beslut.

Ändringsförslag 11

Artikel 4.7

Kommissionens text	ReK:s ändringsförslag
Om räntabiliteten inte kan användas kan medlemsstaterna förlita sig på andra vinstnivåindikatorer än räntabilitet för att avgöra vilken den skäligen vinsten bör vara, t.ex. redovisningsmässiga vinståtgärder (såsom genomsnittlig avkastning på eget kapital, avkastning på sysselsatt kapital, avkastning på tillgångar eller avkastning på försäljning). Vilken indikator som än väljs ska medlemsstaten på kommissionens begäran kunna lägga fram bevis för att vinsten inte är större än vad som skulle krävas av ett typiskt företag som överväger om det ska tillhandahålla tjänsten i fråga, t.ex. genom att hänvisa till avkastning som uppnåtts genom liknande typer av kontrakt som tilldelats på konkurrens-mässiga villkor.	Om räntabiliteten inte kan användas kan medlemsstaterna förlita sig på andra vinstnivåindikatorer än räntabilitet för att avgöra vilken den skäligen vinsten bör vara, t.ex. redovisningsmässiga vinståtgärder (såsom genomsnittlig avkastning på eget kapital, avkastning på sysselsatt kapital, avkastning på tillgångar eller avkastning på försäljning). Vilken indikator som än väljs ska medlemsstaten på kommissionens begäran kunna lägga fram bevis för att vinsten inte är större än vad som skulle krävas av ett typiskt företag som överväger om det ska tillhandahålla tjänsten i fråga, t.ex. genom att hänvisa till avkastning som uppnåtts genom liknande typer av kontrakt som tilldelats på konkurrens-mässiga villkor.

Motivering

Se ändringsförslaget till den nya punkt 15. Referens: Kommissionens beslut.

Brussels den 11 oktober 2011

Regionkommitténs
ordförande

Mercedes BRESSO

Yttrande från Regionkommittén om "Lokala och regionala myndigheters roll i arbetet med att uppnå målen i Europa 2020-strategin"

(2012/C 9/10)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- ReK understryker sitt starka engagemang för sitt förslag om att inrätta en territoriell pakt för lokala och regionala myndigheter om Europa 2020-strategin. Syftet med denna är att se till att det finns ett ansvar för strategin på flera nivåer genom effektiva partnerskap mellan relevanta EU-organ och nationella, regionala och lokala offentliga myndigheter. Detta förslag stöds av Europaparlamentet, Europeiska kommissionen och Europeiska rådet. De territoriella pakterna bör inriktas på ett begränsat antal skraddarsydda prioriteringar som är särskilt viktiga för den berörda regionen.
- Det finns en enorm klyfta mellan de senaste forskningsresultaten och praxis ute på fältet. Det krävs kraftfulla regionala åtgärder för att omsätta forskningsresultat i innovation som är lokalt utformad och som kan tillämpas runt om i Europa.
- ReK betonar vikten av att bygga upp den regionala innovationsförmågan utifrån smart specialisering och komplementaritet i grannregioner.
- ReK uppmanar pionjärregioner att upprätta europeiska konsortier där kompetens inom olika områden samlas i syfte att utveckla banbrytande sociala innovationer som kan tillämpas runt om i Europa. Genom sina olika aktörer kan varje region bli en pionjär som fokuserar på sina egna behov och starka sidor.
- ReK uppmanar regionerna att arbeta i riktning mot öppen innovation, med en vision som sätter människan i centrum inom ramen för ett partnerskap mellan aktörer inom offentlig och privat sektor, där universitet och andra kunskapsinstitutioner spelar en viktig roll, dvs. att modernisera *triple-helix*-modellen.

Föredragande	Markku MARKKULA (FI-PPE), stadsfullmäktigeledamot i Esbo, ledamot av landshapsfullmäktige i Helsingfors-Nylands förbund
Referensdokument	/

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT

Huvudbudskap: behovet av en radikal förändring på lokal och regional nivå

1. Regionkommittén konstaterar att Europa 2020-strategin både är en övergripande strukturell reformplan och en strategi för att komma ur krisen. Dessutom omfattar strategin en rad bredare målsättningar och ett mer integrerat synsätt på ekonomisk styrning⁽¹⁾. I detta sammanhang har de lokala och regionala myndigheterna potentialen och den politiska viljan att hantera ekonomiska, sociala och miljömässiga frågor ur ett lokalt och regionalt perspektiv.

2. God planering och till och med korrekta analyser räcker inte för att uppnå effektiva resultat, vilket misslyckandet med Lissabonstrategin visar. Djärva steg framåt krävs på ett praktiskt plan för att ge alla styresnivåer i medlemsstaterna – såväl lokala och regionala som nationella – ett större ansvar och involvera alla övriga berörda parter. Regionerna bör uppmuntras att bygga upp innovationsplattformar som fungerar som efterfrågestyrda servicecentrum och främjar utnyttjandet av internationellt kunnande vid genomförandet av Europa 2020-strategin, smart specialisering och europeiskt samarbete med utgångspunkt i regionens intressen. För att detta ska kunna ske behövs en ny dynamisk förståelse av begreppet regionala ekosystem för innovation, där företag, städer, universitet samt andra aktörer inom den offentliga och privata sektorn (*triple-helix-modellen*) lär sig att samarbeta på nya och kreativa sätt för att fullt ut dra nytta av sin innovativa potential.

3. Mot bakgrund av att regionerna i dag har blivit viktiga aktörer inom många politikområden, däribland socialpolitik, ekonomi, industripolitik, innovation, utbildning och miljö, har de en avgörande roll att spela i ett partnerskapsbaserat genomförande av Europa 2020-strategin. Detta kommer att kräva en omfattande, komplex, öppen och tvärvetenskaplig strategi, som kan sammanföra de många kompletterande tillgångar som finns i regioner och kommuner.

4. Kommittén är fullständigt enig med kommissionen vad gäller behovet av att fullt ut integrera de nationella reformprogrammen och stabilitets- och konvergensprogrammen i de nationella budgetförfarandena och att involvera lokala och regionala myndigheter och berörda parter i utarbetandet och genomförandet av de nationella reformplanerna⁽²⁾.

⁽¹⁾ Den europeiska planeringsterminen och Årlig tillväxtöversikt, KOM(2011) 11.

⁽²⁾ Europeiska kommissionen, Europa 2020-strategin, KOM(2010) 2020 fin, och generalsekreterarens skrivelse till ReK av den 19 juli 2010.

5. ReK efterlyser en radikal förändring som kan genomföras av pionjärregioner och pionjärkommuner och som ska inriktas på följande:

— Den pågående genomgripande omställningen i arbetskulturen i riktning mot ett välorganiserat samarbete, kunskapsdelning och gemensam användning av resurser i stället för individuellt arbete med industriella processer och enskilda mindre projekt.

— Nya strategier för entreprenörskap som utmärks av fenomenet som "Venture Garage Mindset", som ger Europas unga digitala generation möjlighet att samarbeta med offentliga och privata riskkapitalinvestorer för att göra företagande till drivkraften för innovation.

— En europeisk kultur av öppen innovation: Framgångsrika företag bildas på lokal och regional nivå och tillväxten påskyndas när företag genomför en större andel av sin verksamhet för forskning och utveckling i öppet samarbete med de bästa universiteterna och forskningsinstitutionerna.

— Människor som vårt samhälles största tillgång: Att skapa nya sätt att särskilt involvera pensionerade äldre människor och arbetslösa ungdomar är att sätta människor i centrum för våra strategier och på så sätt ge alla tillgång till ett meningsfullt liv och skapa möjligheter för människor att utnyttja sin egen potential.

6. ReK betonar vikten av att man ger lokalbefolkningen möjlighet att utvecklas och lokalsamhällena att utnyttja denna potential fullt ut. Detta förutsätter att de lokala och regionala myndigheternas position stärks, inte bara vad gäller deras traditionella roll som tjänsteleverantörer utan också som katalysatorer för ny företagsverksamhet genom ett proaktivt samarbete. Alla olika aktörer bör bidra till att skapa en regional samarbetskultur som är lyhörd för lokalbefolkningens och lokalsamhällets drivkrafter, målsättningar och resurser.

Huvudbudskap: regionala beslutsfattarens roll för att driva på förändring och samhällelig innovation

7. Regionkommittén välkomnar den bredare strategiska vision som betraktar sociala och miljömässiga aspekter som lika viktiga som den ekonomiska tillväxten och som ett komplement till denna. Den samhälleliga innovationens avgörande roll måste erkännas inom alla flaggskeppsinitiativ för genomförandet av strategins huvudmål om smart och hållbar tillväxt för alla.

8. Både offentliga och privata beslutsfattare måste inse behovet av nya färdigheter vad gäller ledarskap och förvaltning, kompetens, strukturer och praxis för att bedriva verksamhet inom globala nätverksföretag.

9. Kommittén uppmanar regionala beslutsfattare att verka för förändring och utveckla en strategisk ram för regional utveckling som baseras på innovation, med tanke på att innovation främjar en effektivare offentlig och privat finansiering av högre kvalitet och har stor potential att skapa tillväxt och nya arbetstillfällen. Syftet med de politiska åtgärderna är att ringa in och utveckla en regions unika tillgångar i syfte att uppnå strategiska utvecklingsmål. För att göra detta behöver regionerna utveckla en sund och realistisk vision av sin ekonomiska och sociala framtid och utforma en bredare, mer samordnad och effektivare kombination av politiska åtgärder. Detta kommer att kräva att instrument från olika politikområden och styresnivåer kombineras, att kunskap utvecklas, sprids och utnyttjas och att samstämmiga politiska lösningar utarbetas utifrån bättre parametrar, framtidsorienterad budgetering och faktabaserade experiment.

10. För att ovan formulerade mål ska kunna uppnås föreslår kommittén att Europeiska kommissionen i samarbete med ett antal regioner och sakkunnigrupper lanserar behövliga utvecklingsprojekt. Som en del av projekten bör man ta fram metoder för att ur allmän statistik plocka fram bearbetade fakta och prognoser för att kunna analysera en särskild region eller ett särskilt studieobjekt.

11. ReK uppmanar pionjärregioner att upprätta europeiska konsortier där kompetens inom olika områden samlas i syfte att utveckla banbrytande sociala innovationer som kan tillämpas runt om i Europa. Genom sina olika aktörer kan varje region bli en pionjär som fokuserar på sina egna behov och starka sidor.

12. Kommittén efterlyser en målinriktad läroprocess som integrerar olika beslutsnivåer för att samordna användningen av resurser och stärka åtgärdernas genomslagskraft. För att bygga upp gemensam kapacitet bör MBA-program som omfattar strategiformning på flera nivåer utvecklas för beslutsfattare, högt uppsatta tjänstemän, industriledare och forskare. Sådana utbildningsprogram behövs både på EU-nivå och på regional nivå. På detta sätt kan man i olika medlemsstater förstärka de regionala beslutsfattarnas roll i genomförandet av Europa 2020-strategin och samtidigt öka samarbetet mellan dem och sprida goda metoder.

II. REKOMMENDATIONER AVSEENDE DE LOKALA OCH REGIONALA MYNDIGHETERNAS ROLL I FÖRHÅLLANDE TILL DE SJU FLAGGSKEPPSINITIATIVEN

Behovet av tvärgående samarbete

13. Regionkommittén framhåller behovet av gemensamma åtgärder och långtgående samarbete mellan de olika flaggskeppsinitiativen för att möjliggöra och främja ett effektivt genomförande av Europa 2020-strategin. Genom att tillämpa denna strategi kommer lokala och regionala myndigheter att kunna utveckla regionöverskridande samarbeten. De kommer särskilt att kunna främja strategier som baseras på öppna plattformar och se till att de lösningar och strukturer som de utvecklar i högre grad kan återanvändas och samverka. Även om slutresultaten kan ha en stark lokal prägel leder aktivt samarbete, vad gäller strukturer och driftskompatibilitet, till stordriftsfördelar och skapandet av större marknader för lokal verksamhet.

14. Den viktigaste frågan för den lokala och regionala nivån (mot bakgrund av den enorma mängd åtgärder som ingår i eller har anknytning till flaggskeppsinitiativen) är hur genomförandet av de mest relevanta åtgärderna kan påskyndas. För att öka flaggskeppsinitiativens regionala genomslagskraft måste därför flera aspekter beaktas:

- Effekter, specialisering och skalbarhet samt att öka allmänhetens medvetenhet.
- Effektivt utnyttjande av benchmarking, utbyte av bästa praxis och samarbete mellan regioner.
- Utveckling av parametrar för värdeskapande, sociala innovationer, koncept och metoder samt plattformar för offentlig-privata partnerskap.
- Medvetenhet om vikten av dialog mellan forskningsvärlden och samhället, innovationens systemiska karaktär och planeringsverktyg som utformats för lokala och regionala aktörer.
- Framför allt bör flaggskeppsinitiativen kompletteras med en bedömning av budgetkonsekvenserna av de föreslagna åtgärderna.

Avseende flaggskeppsinitiativet "Innovationsunionen" anser ReK att det finns ett särskilt behov av att

- a) stödja initiativ som kunskapsregioner, levande laboratorier och smarta städer,
- b) utveckla partnerskap som ska fungera som plattformar för att öka de regionala beslutsfattarnas kunskapsbas och främja sociala innovationer,
- c) upprätta en plattform för smart specialisering för att stödja och uppmuntra regioner att anta strategier som prioriterar konkurrensfördelar och potentiellt samarbete med andra regioner,
- d) stödja samarbete mellan näringsliv och universitet genom att inrätta kunskapsallianser, med särskild inriktning på att åtgärda bristen på innovationsfärdigheter,
- e) stärka den vetenskapliga grunden för politiskt beslutsfattande med hjälp av ett europeiskt forum för framtidsinriktad verksamhet där lokala och regionala myndigheter samt andra offentliga och privata aktörer ingår, i syfte att förbättra just den vetenskapliga grundvalen för politiken,

- f) utveckla ett bredare intresse av att använda sig av *triple helix*-modellen för att initiera innovativa regionala (subregionala) forskningskluster och bygga upp innovationsplattformar samt stärka "Knowledge Triangle"-verksamheten (samarbeten mellan forskning, utbildning och innovation),
- g) avlägsna de befintliga organisatoriska skillnaderna mellan de regionala och lokala myndigheterna i Europa genom olika former av partnerskap och proaktiva samarbetsprojekt för att uppnå Innovationsunionens mål; dessa åtgärder bör vara långsiktigt hållbara och stimulera strukturellt och organisatoriskt små organ till samarbete i syfte att utnyttja specialistkunskaper på ett stabilt och strukturerat sätt.

Avseende flaggskeppsinitiativet "Unga på väg" anser ReK att det finns ett särskilt behov av att

- a) fokusera på nyckelkompetenser för kunskapssamhället, som att lära sig att lära, språk och kultur, entreprenörs- och innovationsfärdigheter, social kompetens och förmåga att utnyttja informations- och kommunikationstekniken fullt ut,
- b) koppla formell, informell och icke-formell utbildning och yrkesutbildning till arbetsmarknadens behov för att öka ungdomarnas anställbarhet och ge dem möjlighet att frigöra sin potential och att utvecklas personligen och yrkesmässigt,
- c) skapa möjligheter till rörlighet för så många ungdomar som möjligt, oavsett deras bakgrund, ekonomiska situation eller deras regions geografiska läge,
- d) vidareutveckla de instrument och verktyg som finns på EU-nivå för att underlätta och främja rörlighet inom alla delar av utbildningssystemet,
- e) stödja införandet av Europass (den europeiska meritförteckningsmallen) i det framtida Europeiska färdighetspasset i syfte att främja rörlighet.
- f) anta initiativ för samarbete mellan myndigheter på basis av överenskommelser som syftar till att finna så bra lösningar som möjligt för att förbereda eleverna ordentligt för ett ansvarsfullt liv som vuxna, utveckla samarbetet mellan yrkesskolor, arbetsgivare och universitet för att skapa optimala utbildningsvägar – även inom yrkesutbildningen – som motsvarar elevernas och arbetsgivarnas förväntningar, involvera arbetsgivarna i arbetet med att identifiera utbildningsproblem och utarbeta lösningar, hjälpa skolorna att genomföra förberedande utbildningsprogram, få ungdomar att delta i yrkespraktik och öka stödet för livslångt lärande bland arbetsgivarna,
- g) betona att en god hälsa och rörlighet grundläggs redan i unga år och ger förutsättningar för ett gott liv; de ideella föreningarnas verksamhet är en bärande kraft i samhället. Regionkommittén uppmanar därför kommissionen att inte gå vidare med de förslag som hotar dessa förenings

existens och ekonomiska situation (Europeiska kommissionens grönbok om det framtida mervärdesskattesystemet (KOM(2010) 695)).

Avseende flaggskeppsinitiativet "En digital agenda för Europa" anser ReK att det finns ett särskilt behov av att

- a) skapa lokala digitala agendor för att påskynda ett optimalt utnyttjande av IKT genom ett koordinerat lokalt, regionalt och europeiskt samarbete,
- b) förbättra driftskompatibilitet och e-förvaltning genom att utveckla nya tillämpningar där människan sätts i centrum, t.ex. e-tjänster, e-lärande, e-hälsa, röstning via internet, e-förvaltning, intelligenta transportsystem och regional informationsmodellering inom stadsplanering,
- c) främja den digitala inre marknaden som en hörnsten i den digitala agendan för Europa och stödja stora nyskapande projekt som bygger på europeisk spetskompetens och som involverar alla berörda parter,
- d) åstadkomma rättvis bredbandstillgång till rimligt pris överallt och genomföra pilotprojekt för att överbrygga klyftan i fråga om e-tillgänglighet,
- e) utveckla gemensamma lösningar på områden som skydd av uppgifter och säkerhetsfrågor i anslutning till IKT-produkter och IKT-tjänster, vilket är en förutsättning för att öka medborgarnas förtroende och förbättra utnyttjandet av de möjligheter som erbjuds.

Avseende flaggskeppsinitiativet "Ett resurseffektivt Europa" anser ReK att det finns ett särskilt behov av att

- a) förbättra hanteringen av klimatförändringarna genom att engagera de lokala och regionala myndigheterna som centrala aktörer i ansträngningarna för att bekämpa och mildra klimatförändringarna och för att främja en hållbarare resursanvändning samt motivera producenter och konsumenter att utveckla ett mer klimatsmart och resurseffektivt beteende,
- b) skapa användarcentrerade parametrar för värdeskapande och konsekvensanalyser som ska användas av de olika styresnivåerna i samband med skapandet av ett hållbart kunskapsamhälle, och i samband med detta begränsa antalet indikatorer för att se till att politiken utarbetas på ett effektivt sätt som är tydligt och begripligt för allmänheten,
- c) anta lokala och regionala klimat- och energistrategier som omfattar mer miljövänlig upphandling inom offentliga budgetar, däribland projekt där nationell finansiering och EU-finansiering utnyttjas,
- d) utnyttja färdplaner och åtgärdsplaner för att mobilisera politiskt stöd och främja investeringar i klimatvänlig infrastruktur, förnyelse av energisystem och miljövänliga offentliga tjänster.

Avseende flaggskeppsinitiativet "Industripolitik för en globaliserad tid" anser ReK att det finns ett särskilt behov av att

- a) främja en industriell modernisering genom strategiska EU-projekt som syftar till att skapa en global hävstångseffekt vad gäller effektivt kunskaps- och teknikutbyte (på områden som miljövänlig transport och energieffektiva byggnader),
- b) se till att det sker en korsbefruktnings av idéer och företagsmodeller genom initiativ som europeiska entreprenöreregioner i syfte att uppmuntra lokala och regionala myndigheter att främja ny utveckling vad gäller små och medelstora företag och entreprenörskapskultur,
- c) främja begreppet regionala ekosystem för innovation och utveckla ett närmare samarbete mellan produktionsstrukturen och universitet och teknikcentrum för att skapa tillväxt och nya arbetstillfällen,
- d) vidta åtgärder för att göra det möjligt att förena yrkesliv och familjeliv, genom att kvaliteten på de offentliga tjänsterna förbättras, så att det t.ex. finns tillräckligt med heltidsplatser inom barnomsorgen, och genom att arbetslivet utformas på ett mer familjevänligt sätt, bl.a. på grundval av flexibla arbetstids- och sysselsättningsmodeller.

Avseende flaggskeppsinitiativet "En agenda för ny kompetens och nya arbetstillfällen" anser ReK att det finns ett särskilt behov av att

- a) skapa förutsättningar för nya arbetstillfällen och lokala åtgärder för att hantera industriell och ekonomisk omvandling, t.ex. genom att identifiera luckor i e-kompetensen och därmed sammanhängande affärsmöjligheter,
- b) främja strategiska partnerskap mellan lokala och regionala myndigheter, utbildningsinstitutioner och företag i syfte att förbättra regionala ekosystem för innovation och se till att de är förenliga med flexicuritypolitiken,
- c) uppmuntra lokala åtgärder som rör digital kompetens, avhopp från skolan, livslångt lärande och större möjligheter för den äldre generationen att påverka sitt eget liv,
- d) utveckla starkare kopplingar mellan näringsliv och universitet, till exempel genom att i alla universitetsprogram införa praktikperioder som studenterna kan tillgodoräkna sig, och vid programutveckling också ta hänsyn till behoven hos och utmaningarna för de personer som studerar vid sidan om sitt arbete, t.ex. genom kortare utlandsvistelser och "*internationalisation at home*".

Avseende flaggskeppsinitiativet "Europeisk plattform mot fattigdom" anser ReK att det finns ett särskilt behov av att

- a) utveckla en lokal och regional agenda för social delaktighet för att göra lokala sociala tjänster mer effektiva och tillgängliga för alla,
- b) utnyttja rättsliga befogenheter och program som särskilt utformats utifrån lokala behov inom sektorerna utbildning, bostäder, stadsplanering, sociala tjänster, trygghet och kulturaktiviteter, med särskild inriktning på barn och ungdomar,
- c) främja e-integration, den sociala ekonomin, frivilligarbete och företagens sociala ansvar,
- d) utvärdera de reformer som genomförts, i synnerhet vad gäller de sociala innovationernas omfattning, kostnad och effekter och att sprida de nya lösningar som visat sig effektiva runt om i Europa och se till att de tillämpas lokalt.

III. REKOMMENDATIONER AVSEENDE FLERNIVÅSTYRE OCH FINANSIERING

Flernivåstyre: territoriella pakter och politiskt ansvarstagande

15. Syftet med att ge strategin en större regional och lokal dimension är att stärka medlemsstaternas engagemang och politiska ansvarstagande för strategin och därigenom göra den mer relevant och anpassad för den lokala nivån.

16. ReK understryker sitt starka engagemang för sitt förslag om att inrätta en territoriell pakt för lokala och regionala myndigheter om Europa 2020-strategin. Syftet med denna är att se till att det finns ett ansvar för strategin på flera nivåer genom effektiva partnerskap mellan relevanta EU-organ och nationella, regionala och lokala offentliga myndigheter. Detta förslag stöds av Europaparlamentet, Europeiska kommissionen och Europeiska rådet⁽³⁾.

17. I flera av de nationella reformprogram inom Europa 2020-strategin som de nationella regeringarna skulle lägga fram för kommissionen senast i april 2011 i enlighet med den europeiska planeringsterminen talades det om de lokala och regionala myndigheternas roll i utformningen. Endast i några få nationella reformprogram angavs emellertid att flernivåstyre tillämpats för att genomföra vissa delar av den nya strategin, och endast i ett av programmen nämns uttryckligen ReK:s förslag om territoriella pakter.

18. Regionkommittén vill starkt uppmuntra medlemsstaterna att hjälpa sina regioner och kommuner att inrätta territoriella pakter för Europa 2020-strategin⁽⁴⁾ för att i samarbete med den nationella regeringen sätta upp nationella mål, åtaganden och rapporteringsstrukturer för att uppfylla Europa 2020-målen, med full respekt för den nationella lagstiftningen⁽⁵⁾.

⁽³⁾ CdR 199/2010 fin, resolution om ökat deltagande av lokala och regionala myndigheter i Europa 2020-strategin.

⁽⁴⁾ CdR 73/2011, deklaration inför Europeiska rådets vårmöte 2011.

⁽⁵⁾ CdR 199/2010 fin, resolution om ökat deltagande av lokala och regionala myndigheter i Europa 2020-strategin.

19. ReK betonar de territoriella pakternas mervärde. De bör inriktas på ett begränsat antal skräddarsydda prioriteringar som är särskilt viktiga för den berörda regionen. De bör inte bli ett nytt byråkratiskt instrument, utan utgöra en naturlig del av de nationella reformprogrammen för att se till att principerna om flernivåstyrelse och partnerskap följs. De kan utformas som politiska åtaganden, som eventuellt kompletteras av kontrakt som upprättas på frivillig basis mellan offentliga organ och inriktas på styrningen och genomförandet av Europa 2020-strategin. Territoriella pakter kan särskilt utvecklas på politikområden där lokala och regionala myndigheter är huvudaktörer när det gäller utformningen och genomförandet av Europa 2020-strategins överordnade mål och flaggskeppsinitiativ.

20. Det finns åtskilliga exempel på avtal mellan olika styrenivåer som syftar till att uppnå gemensamma mål för den territoriella utvecklingen genom ett integrerat och samordnat beslutsfattande. De varierar stort och återspeglar inte bara olika mål utan också faktiska skillnader mellan länderna när det gäller deras socioekonomiska, kulturella, institutionella och miljörelaterade mångfald. Som exempel kan bland annat nämnas de avtal som finns i Österrike (territoriella sysselsättningspakter), Spanien (Kataloniens territoriella pakter för landsbygden), Belgien (Flandern i aktion 2020 och "Plan Marshall 2.vert" för Vallonien), Storbritannien (Greater Nottingham-partnerskapet), Frankrike (territoriella pakter för integration, planeringskontrakt mellan stat och region) och Tyskland (det tyska utbildnings- och forskningsministeriets innovationsinitiativ för entreprenörsregioner). ReK upprepar sitt åtagande om att främja största möjliga spridning av erfarenheter i syfte att uppmuntra ett ömsesidigt lärande⁽⁶⁾. Kommittén vill också uppmärksamma gemensamma åtgärder som syftar till att stärka och vidareutveckla grannförbindelserna mellan samhällena och de lokala och regionala myndigheterna i två eller flera länder som gränsar till varandra, på basis av överenskomelser om multilateralt eller bilateralt samarbete mellan de berörda aktörerna.

21. Kommittén upprepar sitt budskap från presidietts förklaring inför rådets vårtoppmöte 2011: Territoriella pakter kommer att bidra till att ge den nya strategin en lokal och regional dimension och kommer också att bidra till att fokusera alla de politiska instrument och finansieringskanaler som finns tillgängliga för de olika förvaltningsnivåerna.

22. ReK understryker att de lokala och regionala myndigheterna måste uppnå målen i Europa 2020-strategin i enlighet med nationell lagstiftning och Europeiska unionens lagstiftning. Kommittén uppmanar därför Europeiska unionens ordförandeskap att uttryckligen stödja principerna om flernivåstyrelse, däribland ReK:s förslag om territoriella pakter, i slutsatserna från Europeiska rådet.

23. Analysen av de nationella reformprogrammen visar att lokala och regionala myndigheter i de flesta medlemsstater inte i tillräcklig mån deltar i medlemsstaternas arbete med reformprogrammen. ReK uppmanar medlemsstaterna att i så stor

utsträckning som möjligt involvera de lokala och regionala myndigheterna i genomförandet av de nationella reformprogrammen. En genomförandestrategi nedifrån och upp, där man i linje med subsidiaritetsprincipen i så stor utsträckning som möjligt involverar de behöriga förvaltningsnivåerna, förbättrar inte bara utsikterna för de nationella reformprogrammen utan skapar också en bredare acceptans för genomförandet. Kommittén är beredd att i samarbete med de regioner som önskar detta utveckla koncept kring territoriella pakter samt regionala åtgärdsprogram som stöder Europa 2020-strategin och genomförandet av flaggskeppsinitiativ på regional nivå. Exempel på sådana initiativ är den lokala digitala agendan och den lokala innovationsagendan, som syftar till smart specialisering i regionen, och som kan utgöra grunden för regionens europeiska samarbete och för välbefinnande.

24. ReK betonar vikten av att bygga upp den regionala innovationsförmågan utifrån smart specialisering och komplementaritet i grannregioner. De europeiska makroregionernas fulla potential bör utnyttjas för att utvidga marknader och fungera som ett innovativt testunderlag till stöd för tillväxt. I detta avseende finns det tydliga bevis för att Östersjöregionen skulle kunna fungera som pionjär och prototypexempel för resten av Europa.

Flernivåstyrelse: genomförandets avgörande roll

25. Det finns en enorm klyfta mellan de senaste forskningsresultaten och praxis ute på fältet. Det krävs kraftfulla regionala åtgärder för att omsätta forskningsresultat i innovation som är lokalt utformad och som kan tillämpas runt om i Europa. De lokala och regionala myndigheterna måste upprätta offentlig-privata partnerskap och uppmuntra deltagande på lokal nivå (så kallad användarriktad öppen innovation för värdeskapande i öppna samhällen).

26. Flaggskeppsinitiativen om Innovationsunionen⁽⁷⁾ och den digitala agendan⁽⁸⁾ har en mycket viktig övergripande roll när det gäller att skapa gynnsamma förutsättningar för att överbrygga klyftan mellan befintliga forskningsresultat och praxis. Strategisk och operationell praxis på såväl lokal som regional nivå måste utvecklas, till och med radikalt förändras, utifrån de senaste forskningsresultaten.

27. Man bör aktivt främja innovation inom tjänstesektorn för att förnya processerna, och så att användningen av dessa kan baseras på ett digitalt systemtänkande.

28. Kommittén rekommenderar att kommissionen fattar snabba beslut i syfte att lägga grunden för utvecklingen av den inre marknaden, i synnerhet den digitala inre marknaden, och finansiera ett antal omfattande forsknings- och utvecklingsinitiativ som syftar till att sprida och omsätta globala forskningsresultat i praktiska verklighetsnära tillämpningar på ett tvärvetenskapligt och kreativt sätt. Dessa ska vara pionjärinitiativ som utnyttjar de bästa experterna och aktörer som verkar för förändring från flera olika områden.

⁽⁶⁾ En särskild webbsida har upprättats i detta syfte på webbplatsen för ReK:s övervakningsplattform för Europa 2020-strategin.

⁽⁷⁾ CdR 373/2010 rév 2, yttrande om flaggskeppsinitiativ i Europa 2020-strategin – Innovationsunionen.

⁽⁸⁾ CdR 104/2010 fin, yttrande om en digital agenda för Europa.

29. Kommittén uppmanar kommissionen att tillsammans med ReK inleda en bred informationskampanj för att öka medvetenheten om Europa 2020-strategin hos lokala och regionala beslutsfattare och allmänheten. I detta syfte föreslår ReK att kommittén tillsammans med kommissionen tar fram en "Handbok om Europa 2020-strategin för lokala och regionala myndigheter" i syfte att tydligt förklara hur de kan bidra till genomförandet av strategin och samtidigt lyfta fram olika finansieringskällor (på nationell, lokal och regional nivå samt på EU-nivå).

30. Regionkommittén bekräftar att kommittén kommer att fortsätta att övervaka genomförandet av Europa 2020-strategin på lokal nivå genom sin övervakningsplattform för Europa 2020-strategin. För att bidra till att göra den nya strategin framgångsrik kommer ReK inom ramen för den europeiska planeringsterminen att offentliggöra sina övervakningsresultat i december varje år inför kommissionens årliga tillväxtöversikt och Europeiska rådets vårmöte.

Finansiering: behovet av samverkan mellan de olika finansieringskällorna

31. Den verkliga utmaningen för Europeiska unionen, medlemsstaterna och regionerna är att skapa den samverkan som krävs mellan olika offentliga och privata finansieringsinstrument för att se till att Europa 2020-strategin kan genomföras. ReK uppmanar till en bättre samordning mellan nationella, regionala och lokala offentliga budgetar för att ge regioner och kommuner möjlighet att utnyttja strukturfonderna och andra program från Europeiska unionen på ett bättre sätt.

32. ReK betonar särskilt att det krävs en förbättring vad gäller koncentrationen av resurser för Europa 2020-strategins mål och understryker kopplingen mellan sammanhållningspolitiken och Europa 2020-strategin, som innebär en verklig möjlighet att fortsätta att hjälpa de fattigare regionerna i Europeiska unionen att komma i kapp, underlätta samordningen i Europeiska unionens politik och utveckla sammanhållningspolitiken till ett huvudinstrument för tillväxt inom hela Europeiska unionen samtidigt som man kan hantera samhällsutmaningar som den åldrande befolkningen och klimatförändringar⁽⁹⁾.

33. Regionkommittén bekräftar i detta sammanhang sitt intresse för två förslag från kommissionen avseende den nya fleråriga budgetramen för perioden efter 2013⁽¹⁰⁾: ett partnerskapsavtal för utveckling och investering mellan kommissionen och de olika medlemsstaterna, som ger uttryck för de nationella, regionala och lokala parternas engagemang, och en gemensam strategisk ram som ska göra politiken för att uppnå målen i Europa 2020-strategin och sammanhållningspolitiken mer enhetlig och som ersätter den nuvarande strategin med olika strategiska riktlinjer.

34. ReK hänvisar återigen till sammanhållningspolitikens åtgärder för att utveckla regionala innovationssystem, instrument

för regionalt samarbete, ökad tillgång till riskkapital och åtgärder för ett snabbare införande av innovativa produkter samt arbete i nätverk för berörda aktörer från områdena ekonomi, vetenskap och förvaltning⁽¹¹⁾.

35. Kommittén påminner om att det krävs bättre indikatorer än endast BNP för att hantera frågor som klimatförändring, resurseffektivitet, livskvalitet och social integrering och framhåller att de indikatorer som kan användas av de lokala, regionala och nationella myndigheterna samt Europeiska unionen bör vara homogena och främja uppkomsten och spridningen av samhällseliga innovationer samt enhetlighet i beslutsfattandet⁽¹²⁾. Dessa ytterligare indikatorer bör beaktas vid genomförandet och utvärderingen av sammanhållningspolitiken för att bättre återspegla graden av utveckling i varje region⁽¹³⁾.

36. ReK uppmanar kommissionen att underlätta nya territoriella partnerskap genom att förenkla och förbättra det sätt på vilket interregionala samarbetsprogram förvaltas⁽¹⁴⁾.

37. Kommittén efterlyser bättre kapacitet hos regioner och kommuner att utnyttja det sjunde ramprogrammet, programmet för konkurrenskraft och innovation och andra liknande initiativ. Särskild fokus bör sättas på att utnyttja digitaliseringen och ny viktig möjliggörande teknik fullt ut för att modernisera den regionala innovationspolitiken.

Finansiering: öppen innovation och offentlig upphandling för att skapa förutsättningar för resurseffektivitet

38. Innovation är resultatet av en kombination av olika element och tvärvetenskapliga strategier. Kommittén efterlyser åtgärder för att öka regionernas strukturella kapital och relationskapital, både internt inom verksamhetsgrupper och i samarbete med andra.

39. Företag måste tänka i nya banor och i stor utsträckning utnyttja de gemensamma resurser som finns tillgängliga i deras regioner, och de är därför beroende av socialt kapital för att uppnå goda resultat. Å andra sidan uppmuntrar ReK regionerna att arbeta i riktning mot öppen innovation, med en vision som sätter människan i centrum inom ramen för ett partnerskap mellan aktörer inom offentlig och privat sektor, där universitet och andra kunskapsinstitutioner spelar en viktig roll, dvs. att modernisera *triple-helix*-modellen.

40. Kommittén välkomnar användningen av förkommersiell upphandling som ett verktyg för att sammanföra sociala innovationer och teknikbaserade lösningar och betonar att moderniseringen av upphandlingsreglerna måste innebära en förstärkt roll för den offentliga sektorn när det gäller att få bästa valuta för pengarna⁽¹⁵⁾. Under förutsättning att specifikationer och förfaranden kan samordnas mellan regionerna kan förkommersiell upphandling också bli en viktig drivkraft för upprättandet av den inre marknaden i EU.

⁽¹¹⁾ CdR 223/2010 fin, yttrande om sammanhållningspolitikens bidrag till Europa 2020-strategin.

⁽¹²⁾ CdR 163/2010 fin, yttrande om "Bortom BNP – att mäta framsteg i en föränderlig värld".

⁽¹³⁾ CdR 369/2010 fin, yttrande om femte sammanhållningsrapporten.

⁽¹⁴⁾ Se föregående fotnot.

⁽¹⁵⁾ CdR 70/2011 fin, yttrande om en modernisering av EU:s politik för offentlig upphandling med sikte på en effektivare europeisk upphandlingsmarknad.

⁽⁹⁾ Översyn av EU:s budget – KOM(2010) 700.

⁽¹⁰⁾ Även dessa presenterade i översynen av EU:s budget – KOM(2010) 700.

41. Den förkommersiella upphandlingen kommer att stärkas ytterligare om den kombineras med öppen innovation som syftar till att påskynda utvecklingen av ett miljövänligt kunskapssamhälle – om den med andra ord används för att utveckla gemensamma återanvändbara lösningar för att skapa den infrastruktur och de tjänster som de moderna ekosystemen för innovation bygger på.

Bryssel den 12 oktober 2011

*Regionkommitténs
ordförande*
Mercedes BRESSO

Yttrande från Regionkommittén om "Strategin för en konkret tillämpning av stadgan om de grundläggande rättigheterna"

(2012/C 9/11)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén ser positivt på att de grundläggande rättigheterna stärks i EU. Trots ett starkt regelverk i Europa när det gäller mänskliga rättigheter finns det brister i hur rättigheterna säkerställs i praktiken.
- Kommittén stödjer kommissionens tre huvudlinjer i strategin. Kommittén noterar samtidigt att strategin framförallt är riktad till institutionerna och mer specifikt handlar om vad kommissionen ska och bör göra. Kommittén förespråkar en mer strategisk ansats i arbetet med att implementera stadgan vilket kräver att alla institutioner involveras, inklusive de lokala och regionala politiska nivåerna.
- Regionkommittén vill medverka till att "främja en kultur av skydd och främjande av rättigheter" på flera politiska nivåer. Detta arbete handlar även om att öka medvetenheten bland medborgarna och om att stärka medvetenheten bland EU:s tjänstemän, medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna om att stadgan om de grundläggande rättigheterna är att betrakta som direkt tillämplig rätt.
- Regionkommittén anser att förslaget till strategi bör förtydligas när det gäller förfarandena för förberedande samråd om lagförslag. Dessa förfaranden bör tydliggöras så att konsekvensbedömningarna blir riktiga och användbara. Att olika aktörer, inklusive den lokala och regionala politiska nivån, ges möjlighet att uttrycka sina synpunkter är viktigt för att stärka demokratin inom EU.

Föredragande	Lotta Håkansson HARJU (SE-PSE), ledamot av kommunfullmäktige, Järfälla kommun
Referensdokument	Strategi för Europeiska unionens konkreta tillämpning av stadgan om de grundläggande rättigheterna KOM(2010) 573 slutlig

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT

Bakgrund

1. EU:s stadga om grundläggande rättigheter har blivit juridiskt bindande i och med att Lissabonfördraget har trätt i kraft. Stadgans rättigheter kan hävdas i EU-domstolen i Luxemburg, och de nationella domstolarna måste fullt ut ta hänsyn till stadgan i sina egna avgöranden. Lissabonfördraget innebär också att EU ska ansluta sig till Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

2. Ärenden som rör rättigheter enligt Europakonventionen överklagas till Europadomstolen i Strasbourg. När EU har ratificerat Europakonventionen kommer alltså också EU-lagstiftning att kunna prövas av Europadomstolen i Strasbourg.

3. Brott mot Europakonventionen kan åberopas av enskilda medborgare i Europarådets länder, brott mot EU:s grundläggande rättighetsstadga kan åberopas av medlemsländerna i EU, EU-institutionerna eller juridiska eller fysiska personer. En av förutsättningarna för ett väl fungerande regelverk i hela Europa är en snar ratificering av Europakonventionen från EU:s sida.

4. EU-stadgan för i en enda text samman alla de grundläggande rättigheter som garanteras av EU och ger dem en tydlig definition. Rättssäkerheten stärks och individens rättigheter förtydligas. Stadgan riktar sig till EU:s institutioner och till medlemsstaterna när de tillämpar eller genomför EU-rätten.

5. I stadgan slås fast att EU:s kompetens inte vidgas i och med de nya artiklarna. Kompetensfördelningen mellan EU och medlemsländerna ska respekteras.

6. Värdet av kommunal självstyrelse erkänns i EU-fördraget, där respekten för nationell identitet (artikel 4.2) nu inkluderar staternas politiska och konstitutionella grundstrukturer inklusive självstyret för kommuner och regioner. Stark självstyrelse på subnationell nivå är en central komponent i EU-ländernas demokratiska system. Subsidiaritetsprincipen omformuleras i Lissabonfördraget och utvidgas för första gången till att omfatta

både nationell, regional och lokal nivå. Samtliga EU-länder har också ratificerat Europakonventionen om kommunal självstyrelse.

7. I Europeiska kommissionens meddelande (KOM(2010) 573 slutlig) presenteras kommissionens strategi. Ett övergripande mål med strategin är att främja en "kultur av grundläggande rättigheter". Strategin innehåller tre huvuddelar:

EU ska

— föregå med gott exempel,

— informera allmänheten bättre och

— ta fram en årsrapport om tillämpningen av stadgan.

8. Strategin fokuserar främst på kommissionens och EU-institutionernas agerande och på deras processer. Enligt strategin ska kommissionen kontrollera att alla EU-lagar står i överensstämmelse med stadgan i varje skede av lagstiftningsprocessen, inbegripet genomförandet på nationell, regional och lokal nivå.

Allmänna ståndpunkter:

9. Regionkommittén ser positivt på att de grundläggande rättigheterna stärks i EU. Trots ett starkt regelverk i Europa när det gäller mänskliga rättigheter finns det brister i hur rättigheterna säkerställs i praktiken.

10. Regionkommittén välkomnar därför Europeiska kommissionens strategi för hur EU konkret ska förverkliga ett genomförande av stadgan om grundläggande rättigheter. Kommittén delar kommissionens bedömning om vikten av en satsning för ett bättre genomförande av de rättigheter som garanteras av EU.

11. Kommittén stödjer kommissionens tre huvudlinjer i strategin. Kommittén noterar samtidigt att strategin framförallt är riktad till institutionerna och mer specifikt handlar om vad kommissionen ska och bör göra. Kommittén förespråkar en mer strategisk ansats i arbetet med att implementera stadgan vilket kräver att alla institutioner involveras, inklusive de lokala och regionala politiska nivåerna.

12. Regionkommittén betonar vikten av en kritisk granskning av hållbarheten i den kompetensuppdelning beträffande de grundläggande rättigheter som slås fast i EU-fördragen och i stadgan under kommande år då innehållet i stadgan ska konkretiseras både i politisk handling och juridisk bedömning. Rättighetsstadgan innebär inte en utvidgning av EU:s befogenheter, och hänsyn måste tas till den roll som kommuner och regioner har i ländernas politiska system.

13. Regionkommittén påminner om mångfalden av lokal och regional demokrati i de enskilda medlemsländerna. I genomförandet av de grundläggande rättigheterna ska de nationella konstitutionella traditionerna och den kommunala självstyrelsen respekteras. Strategin måste bygga på ett samspel mellan invånare och stat och mellan samhällsnivåerna. Den lokala och regionala nivån måste tydligare uppmärksammas och ges roll som aktör vid genomförandet.

14. Regionkommittén vill framhålla att det är på lokal och regional nivå som många av de grundläggande rättigheterna tillhandahålls och säkerställs, till exempel hälsoskydd (artikel 35 i stadgan), utbildning, (artikel 14), rätt till egendom (artikel 17), social trygghet och socialt stöd (artikel 34), konsumentskydd (artikel 38), demokratisk delaktighet (artiklarna 39 och 40).

15. Den lokala och regionala nivåns betydelse för genomförandet av de mänskliga rättigheterna har även betonats av Europarådets kommunalkongress (CLRAE) (bl.a. i rapporten "The role of local and regional authorities in the implementation of human rights", Lars O. Molin 2010) och av EU:s byrå för grundläggande rättigheter (bl.a. i dialogen den 26 november 2010 med ReK/CIVEX om skydd och främjande på flera nivåer av grundläggande rättigheter).

16. För att ge strategin bättre genomslagskraft och för att de grundläggande rättigheterna ska kunna genomföras fullt ut krävs att den lokala och regionala nivån synliggörs mycket tydligare i strategin, samt att den strategiska roll som kommuner och regioner spelar lyfts fram i sammanhanget. Regionkommittén uppmanar lokala och regionala myndigheter i medlemsstaterna att med utgångspunkt i ett öppet samråd med medborgare och lokala berörda parter utarbeta och genomföra egna stadgor om grundläggande rättigheter som motsvarar EU:s stadga.

17. Regionkommittén erinrar om att det krävs gemensamma insatser och gemensamt ansvar från samhällets alla nivåer. Insatser för ett effektivt och fungerande samarbete mellan samhällsnivåerna bör således vara en viktig del av strategin. Det behövs en regelbunden dialog om de grundläggande rättigheternas genomförande mellan alla politiska nivåer inom EU. Något som även Europarådets kommissionär för mänskliga rättigheter, Thomas Hammarberg, har betonat ("Recommendation on systematic work for implementing human rights at the national level – CommDH(2009)3").

18. Ett bra exempel på samarbete mellan samhällsnivåerna är den årliga dialog om skydd och främjande på flera nivåer av grundläggande rättigheter som Regionkommittén/CIVEX och EU:s byrå för mänskliga rättigheter (FRA i Wien) arrangerar.

Det finns ett behov av en regelbunden dialog för att engagera alla nivåer i skyddet och främjandet av grundläggande rättigheter och att informera lokala och regionala myndigheter i hela Europeiska unionen om grundläggande rättigheter.

19. FRA driver också ett projekt för att utveckla samarbetet mellan de olika politiska nivåerna inom EU. Projektet handlar om "Sammanlänkning av styrsystem för grundläggande rättigheter" ("Joined-up governance on fundamental rights") och syftar till att koordinera olika politiska nivåer för att säkerställa efterlevandet av de grundläggande rättigheterna.

20. Regionkommittén vill medverka till att "främja en kultur av skydd och främjande av rättigheter" på flera politiska nivåer. Detta arbete handlar även om att öka medvetenheten bland medborgarna och om att stärka medvetenheten bland EU:s tjänstemän, medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna om att stadgan om de grundläggande rättigheterna är att betrakta som direkt tillämplig rätt. Regionkommittén föreslår att kommissionen främjar lämpliga verktyg (t.ex. e-lärande) för att på så sätt skapa en enhetlig grund för rättstillämpningen.

21. Alla EU-länder har ratificerat Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de mänskliga friheterna och ska därmed upprätthålla, även på lokal och regional styresnivå, grundläggande respekt för de mänskliga rättigheter och friheter som inkluderas i konventionstexten. Alla EU-länder har också ratificerat Europarådets sociala stadga (och flertalet har ratificerat den uppdaterade sociala stadgan, som ger utökade rättigheter). Rättigheterna enligt dessa normverk gäller alla individer som bor inom EU-området, det vill säga även för tredjelandsmedborgare som är bosatta i ett EU-land. Mycket av innehållet återfinns också i EU:s grundläggande rättighetsstadga.

22. Regionkommittén vill betona att de grundläggande rättigheterna i enlighet med Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de mänskliga friheterna måste tillerkännas alla individer som befinner sig i något av unionens länder, oavsett medborgarskap. De utgör en grundnivå för värdighet och frihet som tillerkänns individer oavsett om de är EU-medborgare eller inte. Merparten av artiklarna i EU:s stadga för grundläggande rättigheter gäller också för alla, även tredjelandsmedborgare.

23. Regionkommittén betonar att de grundläggande rättigheterna syftar till att skydda också svaga personer, t.ex. de flyktingar som strävar efter att komma till Europa, och att skyddet av de grundläggande rättigheterna därför kräver insatser och ibland också uppoffringar från gemenskapens sida.

"EU ska föregå med gott exempel"

24. Regionkommittén anser att förslaget till strategi bör förtydligas när det gäller förfarandena för förberedande samråd om lagförslag. Dessa förfaranden bör tydliggöras så att konsekvensbedömningarna blir riktiga och användbara. Att olika aktörer, inklusive den lokala och regionala politiska nivån, ges möjlighet att uttrycka sina synpunkter är viktigt för att stärka demokratin inom EU.

25. Regionkommittén vill betona att de olika instanserna måste ges tillräckligt med tid och goda möjligheter att lämna in synpunkter vid förberedande samråd. Det kan till exempel handla om de nationella parlamenten, särskilda ombudsmän, eller andra institutioner med ansvar för mänskliga rättigheter. Men även de lokala och regionala politiska nivåerna liksom civilsamhällets organisationer bör involveras och ges möjlighet att lämna in synpunkter.

26. Regionkommittén finner det värdefullt att beaktandet av hur lagstiftningen påverkas av stadgans rättigheter lyfts fram tydligt. Det ska handla om "riktiga" bedömningar av konsekvenser och inte enbart om standardformuleringar. Det är också värdefullt att kommissionen betonar vikten av att resonemang klagörs så att de kan utgöra en vägledning för tillämpningen. Den checklista som finns föreslagen i strategin kan vara lämplig som utgångspunkt i det fortsatta arbetet.

27. EU, och alla styresnivåer inom EU, måste föregå med gott exempel och arbeta aktivt för att säkerställa de grundläggande rättigheterna. Inte bara för rättigheterna i sig utan även för att kunna agera kraftfullt och vara en god förebild gentemot länder i vår omvärld som bryter mot de mänskliga rättigheterna.

"Informera allmänheten bättre"

28. Regionkommittén välkomnar Europeiska kommissionens uttalande angående vikten av lättillgänglig och bra information till medborgarna. Informationsspridningen bör dock utvärderas för att undersöka i vilken grad informationen når fram till medborgarna. Först då är det möjligt att bedöma hur effektiv och lättillgänglig den är i realiteten.

29. Regionkommittén vill särskilt understryka den roll som de lokala och regionala nivåerna kan spela för informations-spridningen. Kommuner och regioner är viktiga aktörer och plattformar för att nå ut till medborgarna och för att göra dem uppmärksamma på sina rättigheter. Genom bra och tydlig information om när stadgan tillämpas och när den inte tillämpas kan missförstånd om när invånare kan få stöd av stadgan undvikas.

30. EU:s information får inte bli en envägs-kommunikation. Kommuner och regioner kan förmedla hur invånarna upplever att stadgan säkerställs. Dialogen måste handla om att göra de grundläggande rättigheterna till reella och fungerande verktyg för alla individer i samhället. Här kan de lokala och regionala nivåerna ha en avgörande roll och detta bör nämnas i strategin.

31. En viktig del i detta är initiativ tagna av lokala och regionala myndigheter och det civila samhället i kampen mot

utanförskap. Härav är det bra att kommissionen har för avsikt att ta in information från det civila samhället som underlag till den årliga rapporten. En förutsättning är att en regelbunden dialog upprätthålls i syfte att engagera alla politiska nivåer i skyddet och främjandet av grundläggande rättigheter och för att medvetandegöra lokala och regionala myndigheter inom EU om frågor som rör grundläggande rättigheter.

"Årsrapporten"

32. Regionkommittén bedömer att årsrapporterna, varav den första nyligen har offentliggjorts, bör och kommer att fylla en viktig funktion för uppföljning och utvärdering av strategin för genomförande av EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna. Kommittén beklagar dock att den aktuella rapporten inte tar upp de lokala och regionala myndigheternas viktiga roll i stärkandet av de grundläggande rättigheterna inom EU eller tanken på ett system i flera nivåer för skydd av de grundläggande rättigheterna. Därför uppmanas Europeiska kommissionen att i framtiden mycket närmare involvera den lokala och regionala politiska nivån i detta arbete.

33. Ett förtydligande krävs kring hur mycket årsrapporten ska ta upp om EU-institutionernas arbete och hur olika lagförslag bedömts och i vilken omfattning årsrapporten ska ge en allmän beskrivning av läget för de grundläggande rättigheterna inom EU-området.

34. En viktig funktion för årsrapporten bör vara att fungera som ett verktyg för att utvärdera konkreta resultat av MR-arbetet i medlemsstaterna. Här kan den lokala och regionala politiska nivåns egna utvärderingar av hur de grundläggande rättigheterna tillgodoses också utgöra ett underlag. I Storbritannien har till exempel ett verktyg utvecklats för att mäta jämlikhet och mänskliga rättigheter (Equality Measurement Framework) och i Sverige pågår ett arbete kring indikatorer för mänskliga rättigheter på lokal och regional nivå. Även FRA har påbörjat ett arbete om indikatorer liksom Europarådets kongress för lokala och regionala organ.

35. Regionkommittén anser att man när man utarbetar utvärderingsrapporter, t.ex. vid insamling av grundläggande data och när man definierar kriterierna, generellt sett måste tillskriva invånarnas grundläggande rättigheter större vikt.

36. Ett syfte med årsrapporten är att den ska ge underlag till en årlig dialog om de grundläggande rättigheterna. Mot bakgrund av de lokala och regionala politiska nivåernas viktiga roll i genomförandet av de grundläggande rättigheterna måste Regionkommittén bjudas in och medverka i dialogen.

Bryssel den 12 oktober 2011

*Regionkommitténs
ordförande*

Mercedes BRESSO

Yttrande från Regionkommittén ”EU:s handlingsplan för e-förvaltning 2011–2015”

(2012/C 9/12)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén ställer sig positiv till att den europeiska handlingsplanen för e-förvaltning 2011–2015 utarbetas. Prioriteringarna i denna plan – gränsöverskridande tjänster, ökad delaktighet för användarna, vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn, e-deltagande, den inre online-marknaden, grön förvaltning och interoperabilitet – är i samtliga fall områden där regioner och lokala myndigheter samtidigt är aktörer, leverantörer och mottagare.
- Regionkommittén ställer sig positiv till de europeiska organens ansträngningar för att förbättra invånarnas och företagens ställning genom e-förvaltningstjänster och för att öka tillgången till offentlig information och skapa större öppenhet. Regionkommittén stöder strävan att göra invånarna mer delaktiga i den politiska processen, förbättra mobiliteten på den inre marknaden och minska de administrativa bördorna för invånarna.
- Regionkommittén framhåller att handlingsplanen för e-förvaltning i hög grad kan bidra till att överbrygga den digitala klyftan och uppnå målen i Europa 2020-strategin samt tillgodose flera centrala sociala, kulturella och ekonomiska behov hos européerna.
- Regionkommittén framhåller att mjukvara med öppen källkod röner allt större framgångar på marknaderna. Samtidigt är även öppna standarder och öppna gränssnitt centrala instrument för att överföra, utnyttja och samköra information mellan flera organisationer, system och inrättningar.

Föredragande	Ján ORAVEC (SK-PPE), borgmästare i Štúrovo
Referensdokument	Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: EU:s handlingsplan för e-förvaltning 2011–2015 (Utnyttja IKT för att skapa en smart, hållbar och innovativ förvaltning)
	KOM(2010) 743 slutlig

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

Informationssamhället har varit en enorm drivkraft i den ekonomiska och sociala utvecklingen. Alla länder och regioner världen över inser detta och deras utvecklingsplaner omfattar därför satsningar på att förbättra informationssamhället. Genom offentliga insatser försöker de påskynda uppbyggnaden av IKT-infrastruktur, främja skapandet av innehåll, påskynda utvecklingen av de tjänster som erbjuds och hjälpa allmänheten att utnyttja dessa möjligheter mer. Europa hör på detta område till pionjärerna i världen, och man borde stärka dess program genom att involvera de lokala och regionala myndigheterna.

Europeiska handlingsplanen för e-förvaltning 2011–2015 bör ses som ett konkret uttryck för avsikterna bakom den digitala agendan för Europa. De hinder för en mer dynamisk utveckling av IKT-potentialen som föranlett ovanstående initiativ är mycket påfallande i Europa. Man bör också ta itu med att förbättra tillgången till innovativ teknik i de lokala och regionala myndigheterna, som står närmast medborgarna och tillhandahåller tjänster på gräsrotsnivå. Man bör dra slutsatser av projekt som redan genomförts men som inte gett förväntade resultat.

Regionkommittén stöder:

1. Regionkommittén stöder förslagen i handlingsplanen för e-förvaltning, som i stor utsträckning angår de lokala och regionala myndigheterna, och dessa bör därför betrakta IKT som en viktig del i utvecklingen. Prioriteringarna i den nya strategin på lokal och regional nivå kan öka livskvaliteten och underlätta medborgarnas samhälleliga och ekonomiska verksamhet samt stimulera mer effektiva och skräddarsydda offentliga tjänster och lokala företag. Det finns en mängd sätt för regionerna och städerna att stimulera ett fullt utnyttjande av denna potential.

2. Regionkommittén stöder ett av de centrala målen i handlingsplanen, nämligen stödet till e-integration, det vill säga ett informationssamhälle där alla är delaktiga, som är regionalt och socialt rättvist och som utnyttjar IKT för att öka konkurrenskraften och förbättra de offentliga tjänsterna.

3. ReK stöder tanken på att involvera de lokala och regionala myndigheterna i ett brett samarbete för att förbättra interoperabiliteten i de offentliga förvaltningssystemen och göra tillhandahållandet av offentliga tjänster effektivare. ⁽¹⁾

⁽¹⁾ CdR 10/2009 fin.

Regionkommittén ställer sig positiv till följande:

4. Regionkommittén ställer sig positiv till att den europeiska handlingsplanen för e-förvaltning 2011–2015 utarbetas. Prioriteringarna i denna plan – gränsöverskridande tjänster, ökad delaktighet för användarna, vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn, e-deltagande, den inre online-marknaden, grön förvaltning och interoperabilitet – är i samtliga fall områden där regioner och lokala myndigheter samtidigt är aktörer, leverantörer och mottagare.

5. Regionkommittén ställer sig positiv till de europeiska organens ansträngningar för att förbättra invånarnas och företagens ställning genom e-förvaltningstjänster och för att öka tillgången till offentlig information och skapa större öppenhet. Regionkommittén stöder strävan att göra invånarna mer delaktiga i den politiska processen, förbättra mobiliteten på den inre marknaden och minska de administrativa bördorna för invånarna.

6. Regionkommittén ställer sig positiv till idén om en enda kontaktpunkt, som tagits upp i många medlemsstater. Att skapa sådana centrum för offentliga tjänster i hela EU skulle vara av central betydelse för både invånare och företagare i EU:s medlemsstater. Det är emellertid nödvändigt att först skapa lämpliga förutsättningar för e-förvaltning och samtidigt utvärdera genomförandet av EU:s tjänstedirektiv fullständigt.

7. Regionkommittén ställer sig positiv till ändamålsenlig verksamhet för att främja och övervaka befolkningens hälsotillstånd, framför allt i svårtillgängliga områden och randområden. Genom att utforma och genomföra nationella program för att digitalisera hälso- och sjukvården i medlemsstaterna skulle man avsevärt underlätta tillhandahållandet av hälso- och sjukvårdstjänster på lokal, regional och gränsöverskridande nivå.

Regionkommittén framhåller följande:

8. Regionkommittén framhåller den viktiga roll som de lokala och regionala myndigheterna spelar i denna process.

— Kommissionen och medlemsstaterna bör därför vidta de åtgärder som krävs för att se till att de lokala och regionala myndigheterna faktiskt och till fullo görs delaktiga i förvaltningen ⁽²⁾ av initiativ på IKT-området.

⁽²⁾ CdR 283/2008 fin.

- Europas potential att utveckla IKT-tjänster inom den offentliga och privata sektorn bör utnyttjas fullt ut, och IKT bör därför utnyttjas för att förbättra de lokala och regionala myndigheternas tjänster på sådana områden som hälso- och sjukvård, utbildning, offentlig upphandling, säkerhet och sociala tjänster. EU-stödda offentlig-privata partnerskap för offentliga IKT-tjänster mellan lokala och regionala myndigheter å ena sidan och små och medelstora företag å den andra kan ses som en utmärkt hörnsten när den lokala kompetensen och det lokala kunnandet ska byggas upp i hela EU ⁽³⁾.
- Vid vidareutvecklingen av infrastrukturen och tjänsterna inom ramen för handlingsplanen för e-förvaltning måste man se till att alla säkerhetskrav i huvudsak vad avser sekretess, tillgänglighet och integritet är uppfyllda på alla nivåer, så att man uppnår bästa möjliga skydd av personlig integritet och personuppgifter och förhindrar olaglig spårning av alla slags personuppgifter och profilanalys ⁽⁴⁾, inklusive shoppingpreferenser, hälsotillstånd, patientjournaler osv., samt se till att inga kända metoder kan användas för att genomföra ett angrepp på det system där uppgifter behandlas och lagras.
- När man utvecklar gränsöverskridande tjänster för e-förvaltning bör man i datoriseringsprojekten i fråga ta hänsyn till sådana aspekter som interoperabilitet, e-identifiering av invånare (Stork), e-signaturer, elektroniska dokumenttjänster och andra byggstenar som ligger till grund för e-förvaltningen, så att man löser dessa frågor i ett europeiskt sammanhang. Detta är också en grundläggande förutsättning för att man ska öka invånarnas personliga rörlighet inom EU. Interoperabilitet är en grundläggande aspekt av gränsöverskridande offentliga tjänster som förutsätter ett internationellt perspektiv som går utöver de lokala myndigheternas behörighetsområde.
- När man utformar, genomför och förvaltar åtgärder för att införa e-förvaltning i hela Europa borde systematiska samråd ske med de lokala och regionala myndigheterna. Regionerna och de lokala myndigheterna borde tillsammans med medlemsstaterna betraktas som huvudaktörer när det gäller att främja ett närmare samarbete mellan användare och producenter av IKT-innovationer inom olika myndigheter och förvaltningar. ⁽⁵⁾
9. Antagandet av åtgärder för rationalisering, modernisering och minskade administrativa bördor är en prioriterad insats för minskade kostnader och för att rationalisera och förenkla administrativa förfaranden och tjänster, och detta kan stimulera den ekonomiska verksamheten och minska administrativa tillvägagångssätt och formaliteter. Dessutom kan det underlätta kontakterna mellan medborgare och förvaltning och bidra till att minska de administrativa kostnaderna i anslutning till företagens verksamhet och därmed förbättra deras konkurrenskraft och gynna deras utveckling.
10. Regionkommittén framhåller att de principer som handlingsplanen grundar sig på, dvs. öppenhet, flexibilitet och samarbete i förbindelserna mellan europeiska offentliga förvaltningar och invånare, är utomordentligt viktiga för att genomförandet ska lyckas.
11. Regionkommittén framhåller att principen om öppenhet spelar en särskild roll här. Enligt denna ska medlemsstaterna ge allmänheten "elektronisk tillgång till de personuppgifter som sparats om dem, såvida dessa finns tillgängliga i elektronisk form" ⁽⁶⁾. Redan i dag har medborgarna tillgång till uppgifterna, men kommittén är tveksam till kommissionens förslag om att från 2014 automatiskt underrätta medborgarna när uppgifter om dem behandlas automatiskt. Sådan information bör tillhandahållas endast då den är till nytta för medborgarna och står i proportion till de kostnader som uppstår.
12. Regionkommittén framhåller att informationen från den offentliga sektorn skulle kunna vidareutnyttjas till fullo om de lokala och regionala myndigheterna deltog mer aktivt. Dessa skulle i hög grad kunna främja återanvändningen av sådan information i syfte att förbättra konkurrenskraften och skapa arbetstillfällen ⁽⁷⁾.
13. Regionkommittén framhåller att handlingsplanen för e-förvaltning i hög grad kan bidra till att överbrygga den digitala klyftan och uppnå målen i Europa 2020-strategin samt tillgodose flera centrala sociala, kulturella och ekonomiska behov hos européerna ⁽⁸⁾.
14. Regionkommittén framhåller att principen om att personuppgifter och uppgifter om föremål endast ska registreras en gång, om den tillämpas i hela Europa och utan att man upprepade gånger behöver fylla i olika formulär, i hög grad kommer att bidra till att onödiga administrativa bördor för allmänheten undanröjs och till att kostnaderna för den offentliga förvaltningen generellt sett minskas. I detta sammanhang bör man se till att dataskyddsrättsliga intressen tillvaratas.
15. Regionkommittén framhåller att en grundläggande förutsättning för en bättre IKT-användning är att man övervinner de skillnader mellan invånarna med avseende på tillgång och teknisk utrustning som fortfarande finns i många regioner i EU, i synnerhet i de yttersta randområdena. Detta gäller framför allt inom det lokala och regionala självstyret, där det kan finnas stora skillnader inte bara mellan olika regioner i ett och samma land utan också mellan olika lokala myndigheter beroende på hur stora de är. Små kommuner har en benägenhet att släpa efter betydligt när det handlar om att uppbåda den tekniska och organisatoriska kapacitet och den personalkapacitet som krävs för en bredare IKT-användning. Man bör därför börja erbjuda enhetliga plattformar för att tillhandahålla tjänster till de kommunala förvaltningarna i form av programvarutjänster. I samband med detta utnyttjar man aktuella utvecklingstendenser inom datoriseringen, t.ex. virtualisering och datormoln (*cloud computing*), som gör det möjligt att sänka kostnaderna och genomföra projekt snabbare. I allt väsentligt bör denna utveckling ske utifrån redan existerande plattformar och genom att man utnyttjar öppen källkod.
16. Regionkommittén framhåller att man i dokumentet framför allt bör understryka behovet av att skillnaderna mellan enskilda regioner jämnas ut eller åtminstone inte fördjupas. Vi är särskilt medvetna om risken att projekt (för e-förvaltning) antas och genomförs enbart i vissa regioner.

⁽³⁾ CdR 156/2009 fin.

⁽⁴⁾ CdR 104/2010 fin.

⁽⁵⁾ KOM(2009) 116 slutlig.

⁽⁶⁾ KOM(2010) 743 slutlig.

⁽⁷⁾ CdR 247/2009 fin.

⁽⁸⁾ CdR 14/2010 fin.

17. Regionkommittén framhåller att oproblematiska gränsöverskridande tjänster, som gör det möjligt för företag att sälja och tillhandahålla tjänster och produkter i hela EU (SPOCS: enkla onlineförfaranden för gränsöverskridande tjänster) genom enkel offentlig upphandling (PEPPOL: EU-övergripande e-upphandling online) kommer att bli en viktig impuls för den fortsatta utvecklingen av företagandet inom EU.

18. Regionkommittén framhåller att mjukvara med öppen källkod röner allt större framgångar på marknaderna. Samtidigt är även öppna standarder och öppna gränssnitt centrala instrument för att överföra, utnyttja och samköra information mellan flera organisationer, system och inrättningar.

19. Regionkommittén framhåller att de lokala och regionala myndigheterna har en viktig roll i utvecklingen av bredbandstillgången i de regioner där marknaden kommer till korta⁽⁹⁾.

20. Kommittén instämmer i Europaparlamentets resolution av den 6 juli 2011 om "Europeiska bredbandssektorn – investeringar i digitalt baserad tillväxt"⁽¹⁰⁾ och framför allt i uppfattningen att skyldigheten att tillhandahålla samhällsomsfattande tjänster i stor utsträckning kan bidra till bredbandsutvecklingen på landsbygden.

21. Kommittén framhåller att tillgången till trådlösa bredbandsförbindelser av hög kvalitet och till rimligt pris kan bidra till att underlätta tillgången till och höja kvaliteten på de lokala och regionala myndigheternas tjänster. Det gör det också lättare för mikroföretag samt små och medelstora företag att bjuda ut sina produkter. Avsides belägna regioner och lokalsamhällen, framför allt i de yttre randområdena, kan dra stor nytta av ett större utbud av snabbare bredbandstjänster⁽¹¹⁾.

22. Regionkommittén framhåller att bredbandsanslutningar på så sätt skulle göra det möjligt att kompensera nackdelarna för avlägsna landsbygdsområden genom bättre kommunikation mellan förvaltningen och användarna, både privatpersoner och företag⁽¹²⁾.

23. Regionkommittén framhåller att de e-förvaltningstjänster som utvecklas borde avse sådana områden som förbindelser mellan användare och förvaltningar, bidrag från förvaltningarna för att främja den offentliga diskussionen (genom att sprida viktig offentlig information, offentliga forum, samråd på internet och, ur ett bredare perspektiv, nya mekanismer för samråd med medborgarna), förbindelser mellan företag och förvaltning (t.ex. redovisning av sociala uppgifter, redovisning av anställningsbeslut, överföring av skattemässiga uppgifter och redovisningsuppgifter), användning av e-handelns nya metoder vid offentlig upphandling (elektronisk offentlig upphandling), nya arbets- och organisationssätt inom förvaltningen (omskolning, samarbete, distansarbete).

24. Regionkommittén framhåller att åtgärder med syftet att ge alla EU-medborgare tillgång till grundläggande bredband senast 2013 och snabb och ultrasnabb internettillgång senast 2020, i enlighet med EU:s åtagande i den digitala agendan för Europa, bör vidtas utan dröjsmål.

25. Regionkommittén framhåller att regionerna och städerna, när vi talar om att utnyttja e-förvaltningens potential för att minska koldioxidutsläppen, skulle kunna spela en central roll för att finna möjligheter till lokala åtgärder på IKT-området, vid utbyte av bästa praxis på teknikområdet, val av projektpartner, fördelning av finansiella resurser för investeringar i IKT-verktyg, mätning av framgångar och information om de framsteg som gjorts.

Regionkommittén betonar följande:

26. Regionkommittén betonar tjänstesektorns särskilda betydelse när det gäller att utnyttja fördelarna med IKT, med tanke på att sektorer som grossist- och detaljhandeln samt finans- och företagstjänster utgör några av de viktigaste IKT-investeringarna⁽¹³⁾.

27. Regionkommittén betonar att den ihållande digitala klyftan förvärrar social utestängning och ekonomiska skillnader. Lika möjligheter i fråga om tillgång till det digitala samhället är alltså en social och ekonomisk nödvändighet. E-integration är därför av central betydelse om man vill uppnå målen i handlingsplanen för e-förvaltning 2011–2015 och därmed också målen i Europa 2020-strategin⁽¹⁴⁾ i fråga om social och ekonomisk utveckling.

28. Regionkommittén betonar att skyddet av den personliga integriteten hänger samman med vissa faktorer, bland annat organisationen av de offentliga myndigheterna (varar merparten är lokala), harmoniseringen av lagstiftningen på europeisk nivå, spridningen av innovativ kultur hos de offentliga förvaltningarnas personal, bl.a. med hjälp av en gemensam etisk kod, och bland allmänheten samt att fastställa användarnas rättigheter när det handlar om digitala produkter, öka medvetenheten om dessa rättigheter och hantera de funktioner som är kopplade till IKT.⁽¹⁵⁾

29. Regionkommittén betonar att man vid uppbyggnaden av infrastruktur och därmed sammanhängande tjänster måste se till att alla säkerhetskrav är uppfyllda på alla nivåer, så att man uppnår bästa möjliga integritet och skydd av personuppgifter samt förhindrar obehörig spårning av alla former av persondata och profilanalys, t.ex. om shoppingpreferenser, hälsotillstånd, patientjournaler osv.⁽¹⁶⁾

30. Regionkommittén betonar att de lokala och regionala myndigheterna måste spela en betydande roll i kampen mot IT-brottslighet och när det gäller datasäkerhet. De borde involveras i insamlingen av data för statistik om IT-brottslighet och i personalutbildningen.

31. Vad gäller principen om en konkurrenskraftig marknad för information från den offentliga sektorn betonar Regionkommittén vikten av att se till att privata tjänsteleverantörer omfattas av samma villkor som offentliga institutioner, att privata användare ges tillgång till offentliga uppgifter och att tydligt framhålla under vilka villkor dessa uppgifter får användas i kommersiellt syfte⁽¹⁷⁾.

⁽⁹⁾ CdR 5/2008 fin.

⁽¹⁰⁾ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2011-0322+0+DOC+XML+V0//SV>.

⁽¹¹⁾ CdR 252/2005 fin.

⁽¹²⁾ CdR 14/2010 fin.

⁽¹³⁾ The Economic Impact of ICT Measurement, Evidence and Implications – OECD:s publikationer (2004).

⁽¹⁴⁾ KOM(2010) 2020.

⁽¹⁵⁾ CdR 247/2009 fin.

⁽¹⁶⁾ CdR 247/2009 fin.

⁽¹⁷⁾ CdR 247/2009.

32. Regionkommittén betonar att det vid förvaltningen av de processer som ligger till grund för handlingsplanen för e-förvaltning och de politiska åtgärder som hänger samman med detta, är oerhört viktigt med samordnade insatser från EU, medlemsstaterna och lokala och regionala myndigheter, dvs. insatser som ligger helt i linje med subsidiaritetsprincipen, såsom nämns i Regionkommitténs vitbok om flernivåstyrelse⁽¹⁸⁾.

Regionkommittén påpekar följande:

33. Regionkommittén påpekar att arbetsmarknadens parter, de lokala och regionala myndigheterna samt regeringarna behöver samarbeta för att se till att en positiv utveckling inleds där en uppgradering av mänskliga resurser, organisationsförändringar, IKT och produktivitet samverkar, samt att IKT utvecklas och används på ett effektivt sätt. En politik som syftar till att stärka grundläggande IKT-färdigheter, bygga upp en IKT-kompetens, främja livslångt lärande på IKT-området och stärka den organisations- och nätverkskompetens som krävs för en effektiv användning av IKT framstår som särskilt relevant⁽¹⁹⁾ och utgör ett viktigt behörighetsområde för de lokala och regionala myndigheterna.

34. Regionkommittén påpekar att kommissionen i sitt meddelande aviserar en imponerande mängd åtgärder som ska genomföras inom ramen för handlingsplanen för e-förvaltning.

35. Regionkommittén påpekar att åtgärderna och aktiviteterna såsom de presenteras och föreslås i meddelandet inte kommer att leda till något problem när det handlar om överensstämmelsen med proportionalitetsprincipen, eftersom de begränsar sig till vad som krävs för att uppnå fastställda mål. Man bör se till de ytterligare bördor som åtgärderna medför för medlemsstaterna i största möjliga utsträckning begränsas och att åtgärderna underkastas en lönsamhetsanalys.

36. Regionkommittén noterar att de föreslagna åtgärderna (frivilliga politiska åtgärder) har gjorts så enkla som möjligt för att man ska kunna uppnå fastställda mål och lämna största möjliga utrymme för beslutsfattande på nationell (inklusive regional) nivå.

37. Regionkommittén påpekar att man noggrant kommer att behöva övervaka och utvärdera de enskilda aktiviteter som ska genomföras, så att de begränsas till vad som är nödvändigt för att uppnå fastställda mål, så att de lämnar så stort utrymme som möjligt för medlemsstaterna att fatta egna beslut och så att de inte utgör en onödig börda för de ekonomiska aktörerna. För detta ändamål bör man införa ett system för att övervaka förfarandena.

38. Regionkommittén påminner om att brister i säkerheten är en allvarlig fara när det handlar om kommunala tjänster (vattenförsörjning, energi, företag som tillhandahåller grön energi m.m.).

39. Regionkommittén påminner om att frågan om klimatförändringarna är en av de viktigaste politiska utmaningarna som de lokala och regionala myndigheterna kommer att ställas inför.

För att nå de ambitiösa målen för år 2020 måste man se till att det finns god tillgång till IKT-baserade lösningar och att dessa lösningar också utnyttjas fullt ut.

40. Regionkommittén påminner om att regioner och kommuner är huvudaktörer när det handlar om att främja IKT för en hållbar tillväxt eftersom de bär ansvaret för en rad verksamheter som rör planering, tillståndsgivning, investeringar, upphandling, produktion och konsumtion. Transporter, bostäder och offentliga byggnader samt offentlig belysningsinfrastruktur – som lokala och regionala myndigheter planerar och tillhandahåller – är områden där koldioxidutsläppen kan minskas väsentligen och energibesparingar göras. Europeiska unionens konkurrensförmåga och möjligheterna till företagande på lokal och regional nivå stärks dessutom genom den stora potential som IKT har när det gäller att öka energieffektiviteten.

Regionkommittén rekommenderar följande:

41. Regionkommittén rekommenderar att kommissionen och medlemsstaternas regeringar aktivt främjar lokala och regionala myndigheters delaktighet i användningen av IKT-innovationer inom den offentliga sektorn, exempelvis genom att främja bästa europeiska praxis och bidra med rådgivning och rekommendationer om tillämpliga metoder⁽²⁰⁾.

42. Regionkommittén rekommenderar att man tillhandahåller omfattande utbildning till all personal, särskilt tekniska specialister (till exempel när det gäller nätverk, system, säkerhet och personlig integritet), personal som är direkt involverad i säkerhetsverksamhet med olika metoder och personal som är allmänt eller indirekt engagerad i innovation och modernisering (t.ex. genom att undervisa konsumenter i datakunskap) i frågor som rör förtroende och säkerhet⁽²¹⁾.

43. Regionkommittén rekommenderar att Europeiska kommissionen utformar en informationskonsekvensanalys som ska ingå i uppförandekoden för mellanregionala förbindelser för att bedöma effekterna av ny politik och lagstiftning för kommuner och regioner med krav på förändrad informationsstyrning och anpassning av ny teknik. Målsättningarna med en sådan konsekvensanalys av informationssystem är följande:

— Att i ett relativt tidigt skede avgöra om lagen ifråga är möjlig att genomdriva i praktiken.

— Att undersöka hur e-förvaltningens komponenter kan bidra till en smidig genomförandeprocess.

— Att bestämma storleken på det genomförandestöd som krävs utifrån kommunernas utvecklingsnivåer och anpassningsförmåga.

44. Regionkommittén rekommenderar att man satsar på ökad medvetenhet på regional och lokal nivå, med tanke på bristen på kunskaper och mekanismer för att avgöra vilken information som finns tillgänglig för vidareutnyttjande samt för att hjälpa de offentliga organen att bli mer öppna och främja ett vidareutnyttjande av informationen från den offentliga sektorn⁽²²⁾.

⁽¹⁸⁾ CdR 89/2009 fin.

⁽¹⁹⁾ The Economic Impact of ICT Measurement, Evidence and Implications - OECD Publishing (2004).

⁽²⁰⁾ CdR 156/2009 fin.

⁽²¹⁾ CdR 104/2010 fin.

⁽²²⁾ CdR 247/2009.

45. Regionkommittén rekommenderar att de lokala och regionala myndigheterna i Europa på bred front drar nytta av de möjligheter som IKT ger att bemöta de utmaningar som en åldrande befolkning medför och därmed förbättra äldres livskvalitet, ge dem möjlighet att stanna kvar integrerade i sin närmiljö samt främja den regionala och lokala konkurrenskraften med hjälp av tjänster som utformats med utgångspunkt i individuella behov ⁽²³⁾.

Bryssel den 12 oktober 2011

Regionkommitténs
ordförande
Mercedes BRESSO

⁽²³⁾ CdR 84/2007 fin.

Yttrande från Regionkommittén om "Europeisk och internationell rörlighet för tjänstemän och andra anställda vid lokala och regionala myndigheter inom Europeiska unionen"

(2012/C 9/13)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Tjänstemän och andra anställda vid lokala och regionala myndigheter står i daglig och nära kontakt med såväl allmänheten som de folkvalda i området. ReK anser därför att de skulle kunna stärkas i sin roll som språkrör för det europeiska budskapet om de inom ramen för sin kontinuerliga vidareutbildning fick möjlighet att tjänstgöra en period vid en annan lokal eller regional myndighet.
- ReK påpekar att europeisk och internationell rörlighet för tjänstemän och andra anställda vid lokala och regionala myndigheter kan hjälpa EU:s medlemsstater att modernisera och effektivisera sina förvaltningar så att de har den struktur, de mänskliga resurser och den förvaltningskompetens som krävs för att de ska kunna genomföra EU:s lagstiftning.
- ReK påpekar att rörligheten kommer att bidra till en minskning av de språkliga barriärerna i Europa, eftersom tjänstemän och andra anställda kommer att uppmuntras att lära sig fler språk.
- ReK erinrar om EU-domstolens nyligen avgivna dom enligt vilken en anställd vid en offentlig myndighet i en medlemsstat som överförs till en annan offentlig myndighet inte får "drabbas av en påtaglig lönesänkning" enbart på grund av överföringen.

Föredragande Mireille LACOMBE (FR–PSE), ledamot av departementsfullmäktige i Puy-de-Dôme

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Allmänna kommentarer

Varför har Regionkommittén beslutat att utarbeta ett initiativyttrande i denna fråga?

1. Regionkommittén erinrar om att Lissabonfördraget stärker den europeiska integrationens lokala och regionala dimension och skapar en rättslig grund för införandet av flernivåstyre. Regionkommitténs vitbok om flernivåstyre innehåller flera förslag till åtgärder med inriktning på dessa frågor. ⁽¹⁾

2. För att Europa 2020-strategin ska kunna bli fullt funktionsduglig måste de lokala och regionala myndigheterna delta i dess utformning och genomförande, bland annat vad avser huvudinitiativen "En agenda för ny kompetens och arbetstillfällen" ⁽²⁾ och "Unga på väg" ⁽³⁾.

3. För att man med hjälp av decentraliserat samarbete ska kunna stärka de lokala och regionala myndigheternas roll i frågor som rör EU:s utvidgning, grannskapspolitik, yttre förbindelser och – inte minst – utvecklingsbistånd (såsom ReK beskriver i sitt yttrande "Lokala myndigheter: utvecklingsaktörer" ⁽⁴⁾), anser ReK att det krävs en anpassning av de mänskliga resurserna, så att personalen kan sätta sig in i och förbereda sig på de politiska beslut som fattas inom EU.

4. Tjänstemän och andra anställda vid lokala och regionala myndigheter står i daglig och nära kontakt med såväl allmänheten som de folkvalda i området. ReK anser därför att de skulle kunna stärkas i sin roll som språkrör för det europeiska budskapet om de inom ramen för sin kontinuerliga vidareutbildning fick möjlighet att tjänstgöra en period vid en annan lokal eller regional myndighet.

5. Kommittén påpekar att den offentliga sektorn står för ungefär 20,3 % av sysselsättningen inom EU. ⁽⁵⁾ De lokala och regionala tjänstemännens och andra anställdas rörlighet i syfte att främja utbytet av erfarenheter och yrkeskunskaper utgör en aspekt av fri rörlighet för arbetstagare inom EU, som beskrivs i artikel 45 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och denna rörlighet utgör även en väsentlig aspekt av EU-medborgarskapet.

6. ReK vill erinra om sitt engagemang i frågan om rörlighet, oavsett om rörligheten är relaterad till utbildning eller yrkesutövande, eftersom den inte bara har stor betydelse för den personliga och yrkesmässiga utvecklingen utan också bidrar till stärkandet av den europeiska identiteten samtidigt som den främjar den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen inom EU. ⁽⁶⁾

7. ReK påpekar att de lokala och regionala myndigheterna, i enlighet med subsidiaritetsprincipen, i de flesta medlemsstaterna är direkt ansvariga för att både organisera och tillhandahålla offentliga tjänster, och att de även ansvarar för att se till att förvaltningen är så effektiv som möjligt. Kunskaperna och erfarenheterna på lokal och regional nivå utgör en värdefull resurs. Det är på dessa nivåer som utbytet av bästa praxis kommer att ge upphov till det största antalet nyskapande tillvägagångssätt.

8. ReK konstaterar att det inte finns tillräckligt mycket information om möjligheterna till europeisk och internationell rörlighet för tjänstemän och andra anställda vid lokala och regionala myndigheter, och att detta faktum inte gynnar utbytet mellan dessa myndigheter.

Vilka positiva effekter kan europeisk och internationell rörlighet för tjänstemän och andra anställda vid lokala och regionala myndigheter ge upphov till?

9. ReK påpekar att europeisk och internationell rörlighet för tjänstemän och andra anställda vid lokala och regionala myndigheter kan hjälpa EU:s medlemsstater att modernisera och effektivisera sina förvaltningar så att de har den struktur, de mänskliga resurser och den förvaltningskompetens som krävs för att de ska kunna genomföra EU:s lagstiftning.

10. ReK framhåller att gränsöverskridande rörlighet gynnar sammanhållningen. De anställda som deltar i rörlighetsprogrammen ägnar sig direkt eller indirekt åt att göra samhället bättre för alla, på lokal, regional och nationell nivå. Forskning visar att "socialt kapital" har en direkt och positiv inverkan på tillväxtnivåerna i Europas regioner. ⁽⁷⁾

11. Vid sidan av det demokratiska styret, som främjar de berörda befolkningsgruppernas deltagande, är de lokala och regionala myndigheternas samarbete en viktig faktor för den lokala och regionala utvecklingen eftersom detta samarbete omfattar många olika insatsområden och en mångfald av privata och offentliga aktörer. Samarbetet kan också stimulera planeringen av produktionen samt marknadsföring och ekonomisk verksamhet som gynnar både lokalbefolkningen och miljön.

12. ReK påpekar att rörligheten kommer att bidra till en minskning av de språkliga barriärerna i Europa, eftersom tjänstemän och andra anställda kommer att uppmuntras att lära sig fler språk.

13. ReK understryker att de lokala och regionala myndigheterna spelar en viktig roll när det gäller att främja den gränsöverskridande rörligheten. Rörligheten bidrar i sin tur både till att stärka den europeiska integrationen och till att öka kunskapen om EU:s lagstiftning i kandidatländerna. Eftersom de lokala och regionala myndigheterna besitter mycket omfattande erfarenheter och kunskaper på förvaltningsområdet är det på dessa nivåer man hittar de bästa lösningarna och ingår viktiga partnerskap.

⁽¹⁾ CdR 89/2009 fin.

⁽²⁾ KOM(2010) 682 slutlig.

⁽³⁾ KOM(2010) 477 slutlig.

⁽⁴⁾ CdR 312/2008 fin.

⁽⁵⁾ SEK(2010) 1609 slutlig.

⁽⁶⁾ CdR 292/2010 fin.

⁽⁷⁾ Beugelsdijk och van Schaik, *Social Capital and Regional Economic Growth*, 2003.

2. Tänkbara åtgärder

14. ReK uppmanar Europeiska kommissionen att stödja den europeiska och internationella rörligheten för tjänstemän och andra anställda vid lokala och regionala myndigheter i syfte att förbättra samarbetet mellan städer och regioner, genom att inrätta en databas i form av en internetportal som innehåller information om exempel på bästa praxis, projekt, rörlighetsmöjligheter och de rättsliga och ekonomiska villkor som är förknippade med denna rörlighet. Europeiska kommissionen skulle kunna utgå från den information som redan finns till hands på nationell, regional och lokal nivå och göra den tillgänglig för tjänstemän och andra anställda vid lokala och regionala myndigheter.

15. ReK betonar att man i större utsträckning bör ta hänsyn till att de lokala och regionala myndigheterna spelar en allt viktigare roll när det gäller utvecklingsbiståndet och programmen för internationellt samarbete med utvecklingsländer.⁽⁸⁾

16. Mot bakgrund av de lokala och regionala myndigheternas starka engagemang på samarbetsområdet kräver ReK att man tar större hänsyn till den roll som de spelar på detta område. Deras verksamhet ligger i linje med subsidiaritetsprincipen och de förefaller ha de bästa förutsättningarna när det gäller att främja rörligheten. De bör delta i utvecklingen av samarbetsprogram som utformas i samarbete med de tjänstemän och andra anställda vid lokala och regionala myndigheter som ansvarar för genomförandet av den lokala offentliga politiken och EU:s offentliga politik.

17. ReK föreslår att tjänstemännen på EU:s institutioner på liknande vis ska kunna utstationeras på lokala och regionala myndigheter.

18. ReK påpekar att även tjänstemän och andra anställda vid de europeiska grupperingarna för territoriellt samarbete (EGTS) bör omfattas av detta yttrande. Det är i första hand i gränsområden som man bör genomföra försök med att tillämpa den europeiska och internationella rörligheten för tjänstemän vid lokala och regionala myndigheter inom Europeiska unionen. Dessa områden kan fungera som europeiska laboratorier i detta sammanhang. Detta innebär också att EU bör stödja utvecklingen av informationstjänster för dem som arbetar i gränsområden, vilket skulle ha stor betydelse när det gäller att främja rörligheten.

19. ReK uppmanar medlemsstaterna att i samråd med arbetsmarknadens parter införa – såvida de inte redan har gjort det – rättsliga bestämmelser som gör det möjligt för tjänstemän och andra fast och tillfälligt anställda vid lokala och regionala myndigheter i landet att utnyttja möjligheten till europeisk och internationell rörlighet, och även att ta emot personal från lokala och regionala myndigheter i andra länder. Det är lämpligt att införa sådana rättsliga bestämmelser för att man tydligt ska

kunna definiera de rättigheter och skyldigheter som den utstationerade personalen omfattas av. Ramvillkor är också mycket viktiga när det gäller att fastställa kriterierna för rörlighet, bland annat i fråga om nödvändiga yrkes- och språkkunskaper, utstationeringsperiodens längd, likheter och skillnader mellan den lokala eller regionala myndighet man kommer ifrån och den man kommer till, samt vilket mervärde den tillfälliga tjänstgöringen kan tillföra de berörda myndigheterna.

20. ReK erinrar om EU-domstolens nyligen avgivna dom⁽⁹⁾ enligt vilken en anställd vid en offentlig myndighet i en medlemsstat som överförs till en annan offentlig myndighet inte får "drabbas av en påtaglig lönesänkning" enbart på grund av överföringen.

21. Med tanke på det höga antalet kvinnliga arbetstagare inom den offentliga sektorn framhåller kommittén att man i alla åtgärder borde ta hänsyn till vikten av att stärka jämställdheten mellan kvinnor och män, inte minst genom tillgång till lämplig omsorg för omsorgsbehövande vuxna och barn så att fler kvinnor kan delta i rörlighetsprogrammen.

22. ReK understryker att det skulle vara till stor nytta om Europeiska kommissionen i samarbete med de berörda europeiska sammanslutningarna granskade de lokalt och regionalt anställda tjänstemännens rörlighet under de fem senaste åren och utvärderade vilket mervärde detta har tillfört den berörda myndigheten och vilka nya färdigheter tjänstemännen har förvärvat i fråga om förvaltning av komplexa program.

23. ReK föreslår att Europeiska kommissionen ska organisera möten om rörlighet i samarbete med Regionkommittén. Syftet med dessa möten ska vara att skapa kontakter mellan EU:s institutioner och de lokala och regionala myndigheterna för att möjliggöra utbyte av erfarenheter mellan utstationerade lokala och regionala tjänstemän eller andra anställda och anställda som är intresserade av att arbeta utomlands. Man skulle kunna inrätta ett rörlighetspris, "Mobilis", som kan utdelas till lokala och regionala myndigheter som vill engagera sig i arbetet för att främja rörligheten.

24. ReK föreslår att Europeiska kommissionen genomför en undersökning av huruvida det skulle vara möjligt att inrätta ett europeiskt program för utbyte av tjänstemän och andra anställda vid lokala och regionala myndigheter.

25. ReK begär att ekonomiskt stöd till lokalt och regionalt anställdas rörlighet (som för närvarande fördelas via program såsom Interreg IVC, Urbact och Cards) ska ingå i EU:s nya budgetplan.

26. ReK föreslår att Europeiska kommissionen ska ta initiativ till en kampanj för att informera om det mervärde som lokalt och regionalt anställdas rörlighet kan ge upphov till, i syfte att uppmuntra utbytet av bästa praxis, inte enbart mellan lokala och regionala myndigheter inom EU utan också med lokala och regionala myndigheter i kandidatländerna och tredje land.

Bryssel den 12 oktober 2011

*Regionkommitténs
ordförande*

Mercedes BRESSO

⁽⁸⁾ CdR 408/2010 fin.

⁽⁹⁾ Scattolon Mål C-108/10.

Yttrande från Regionkommittén om "Utveckling av idrottens europeiska dimension"

(2012/C 9/14)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- ReK understryker att de lokala och regionala myndigheterna alltid har erkänt och utnyttjat idrottens uppfostrande betydelse genom att integrera idrotten i skolpolitiken och i de åtgärder som syftar till att förbättra medborgarnas livskvalitet, även vad beträffar deras hälsa.
- ReK uppskattar särskilt att kommissionen har vidtagit åtgärder för att stödja kampen mot bedrägerier och korruption på idrottsområdet.
- Kommittén understryker idrottens etiska värden och i synnerhet nödvändigheten av att få ungdomar att inse "värdet av ett nederlag" och "fair play", först och främst genom att få tränare och coacher, som ska föregå med gott exempel, att ta till sig detta, så att man undviker obehagliga och opedagogiska episoder.
- Föredraganden understryker det sociala värdet av idrottsinitiativ som Special Olympics och handikapp-OS, som innebär att man kan främja de funktionshindrades sociala delaktighet. På så vis bidrar man i olika utsträckning till deras personliga oberoende.
- Kommittén föreslår att man inom ramen för livslångt lärande stöder nyskapande initiativ för fysisk aktivitet i skolan, särskilt för elever mellan fyra och fjorton år.
- ReK anser att man fullt ut bör utnyttja möjligheterna inom Europeiska regionala utvecklingsfonden för att stödja idrottsinfrastruktur och idrottsaktiviteter samt möjligheterna inom Europeiska socialfonden för att stärka arbetstagares kompetens och anställbarhet inom idrottssektorn.

Föredragande	Roberto PELLA (IT-PPE), kommunfullmäktigeledamot i Valdengo, kommunalråd i staden Biella
Referensdokument	Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om "Utveckling av idrottens europeiska dimension" KOM(2011) 12 slutlig

I. REGIONKOMMITTÉNS POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Allmän bakgrund

1. Regionkommittén vill uttrycka sin uppskattning över kommissionens meddelande med titeln "Utveckling av idrottens europeiska dimension" ⁽¹⁾ som utgör en uppföljning av vitboken om idrott ⁽²⁾ och som hänvisar till artikel 165 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF) som rättslig grund för EU:s insatser. I meddelandet behandlas 15 prioriterade områden som är samlade under fyra huvudavsnitt: idrottens roll i samhället, idrottens ekonomiska aspekter, idrottens organisation samt samarbete med länder utanför EU och internationella organisationer när det gäller idrott.

2. Kommittén uppskattar att kommissionen med utgångspunkt i de principer som redan finns i vitboken om idrott understryker att man för att uppnå en vinnande strategi bör samordna åtgärderna på idrottsområdet med de därtill knutna åtgärderna på områdena hälsa, utbildning, yrkesutbildning, ungdom, regional utveckling och sammanhållning, social integration, sysselsättning, medborgarskap, rättvisa, inrikes frågor, forskning, inre marknaden och konkurrens.

3. ReK understryker att artikel 165 i EUF-fördraget också innehåller en hänvisning till stimulansåtgärder på idrottsområdet och att kommissionen på grundval av det skulle ha kunnat överväga att föreslå en ny utgiftsplan inom den nuvarande budgetramen, t.ex. ett EU-program för idrott som är begränsat till två år.

4. Liksom kommissionen framhåller kommittén att artikel 165 i EUF-fördraget erkänner idrottens särart, vilket även erkänns i Europeiska unionens domstols rättspraxis, och vi vill betona att man vid utarbetande och tillämpning av EU:s bestämmelser bör ta hänsyn till idrottens särart.

5. Kommittén konstaterar med tillfredsställelse att artiklarna 6 och 165 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF) ger EU en stödjande, samordnande och kompletterande roll på idrottens område som blåser nytt liv i utvecklingen av idrottens europeiska dimension. Med beaktande av subsidiaritetsprincipen och självbestämmandet inom idrottens ledningsstrukturer ger de europeiska åtgärderna medlemsstaternas och

de lokala och regionala myndigheternas idrottsinitiativ ett europeiskt mervärde, eftersom de fungerar som katalysator när det gäller att öka effekten av åtgärderna på idrottsområdet.

6. ReK understryker att idrotten och de nationella, europeiska och internationella organisationer som förvaltar och styr den (Internationella olympiska kommittén, de nationella olympiska kommittéerna och idrottsföreningar och idrottsorganisationer för funktionshindrade och idrott på gräsrotsnivå) kan ge ett effektivt bidrag till att nå EU:s strategiska mål på lång sikt, bland annat i Europa 2020-strategin, samt till att skapa nya sysselsättningsutsikter, inte minst för ungdomar.

7. Kommittén vill understryka idrottens roll när det gäller att skapa en europeisk identitet och bekämpa rasism och främlingsfientlighet.

8. Kommittén uttrycker sin uppskattning för erkännandet av komplexiteten och för att kommissionen och Europeiska unionens råd (rådet) lägger stor vikt vid förslagen till gemensamma åtgärder på idrottsområdet och det informella samarbetet mellan medlemsstaterna för att säkra ett kontinuerligt utbyte av god praxis och spridning av information om de resultat som uppnåtts.

9. ReK välkomnar kommissionens och rådets ⁽³⁾ vilja att även framöver erbjuda stöd för de informella expertgrupper på idrottsområdet som medlemsstaterna önskar inrätta. Dessa expertgrupper ska rapportera till rådets arbetsgrupp för idrottsfrågor. Kommittén ser därför gärna att ReK får delta i dessa grupper.

10. ReK konstaterar med tillfredsställelse att kommissionens GD MARKT har beställt en oberoende undersökning av finansieringen av idrotten på gräsrotsnivå i Europa för att utvärdera de olika finansieringssystemen (exempelvis statliga, regionala och lokala finansieringskällor, bidrag som kommer från hushåll, frivilligarbete och sponsorer, samt medieintäkter och intäkter från spelverksamhet, även online, och andra typer av speltjänster) och att man också närmare vill undersöka en lång rad politikområden inom den inre marknaden som har direkta konsekvenser för dessa finansieringssystem. Kommittén uppmanar kommissionen att se till att Regionkommittén och de lokala och regionala myndigheterna direkt involveras i de pågående och kommande undersökningsprojekten, eftersom det är dessa myndigheter som stöder verksamheten och står närmast de berörda parterna.

⁽¹⁾ KOM(2011) 12 slutlig.
⁽²⁾ KOM(2007) 391 slutlig.

⁽³⁾ Resolution från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om en EU-arbetsplan för idrott 2011–2014.

Lokala och regionala myndigheters roll

11. ReK anser att de lokala och regionala myndigheternas roll i utvecklingen av idrottens europeiska dimension är av avgörande betydelse, eftersom de inom ramen för sina institutionella uppgifter bidrar till att tjänster på idrottsområdet tillhandahålls för medborgarna. Inom ramen för de administrativa åtgärderna utgör dessa tjänster viktiga instrument för att främja den sociala integrationen och kampen mot diskriminering.

12. Dessutom vill kommittén understryka att de lokala och regionala myndigheterna spelar en avgörande roll när det gäller att anslå finansiella medel till de idrottsaktiviteter och anläggningar som behövs för att kunna utöva dessa aktiviteter. Vidare spelar de lokala och regionala myndigheterna tillsammans med idrottsorganisationerna och i samarbete med de nationella olympiska kommittéernas regionala avdelningar – där sådana finns – en avgörande roll när det gäller att motivera medborgarna till att utöva idrott. Kommittén framhåller att man bör skapa regionala idrottsstrukturer i de länder där det saknas sådana. Dessa spelar en viktig roll när det handlar om att aktivera befolkningen och främja idrott på regional nivå.

13. ReK erinrar om att de lokala och regionala myndigheterna gör en mycket viktig insats för att samordna alla de aktörer som är verksamma på lokal och regional nivå och som på olika sätt är engagerade i idrott, bland annat genom att stödja föreningar och frivilligarbete på idrottsområdet.

14. ReK understryker vidare att de lokala och regionala myndigheterna alltid har erkänt och utnyttjat idrottens uppfostrande betydelse genom att integrera idrotten i skolpolitiken och i de åtgärder som syftar till att förbättra medborgarnas livskvalitet, även vad beträffar deras hälsa.

15. Kommittén anser att det är viktigt att kommissionen respekterar ledningsstrukturernas självständighet som en grundläggande princip som är kopplad till idrottens organisation, samt medlemsstaternas befogenheter i linje med subsidiaritetsprincipen.

16. Det är också viktigt att hantera utmaningar som våld och intolerans som hör samman med idrottsevenemang och med hjälp av effektiva lagstiftningsåtgärder hitta lösningar på gränsöverskridande problem inom europeisk idrott, såsom bedrägeri, uppgjorda matcher och dopning.

17. ReK uppmanar kommissionen att ge Regionkommittén, de lokala och regionala myndigheterna, de nationella idrottsorganisationerna och de nationella olympiska kommittéernas regionala avdelningar – där sådana finns – en mer aktiv roll både under planeringen och under genomförandet av idrottspolitiken.

18. ReK vill understryka idrottens förmåga att skapa förbindelser mellan offentliga institutioner, föreningar, förbund, klubbar och andra organisationer och anser att det är nödvändigt att skapa nätverk som underlättar och påskyndar det utbytet av kunskap som idrotten ger upphov till och dess samhällseffekter. I samma anda skulle skapandet av nätverk av offentliga organ som verkar på lokal nivå innebära ett stort steg framåt för att

utveckla kommunernas roll genom att man främjar idrottens samhällseffekter. Det skulle även ge dem en möjlighet att bidra till att förbättra idrottens villkor på europeisk nivå.

19. Kommittén uppmanar kommissionen att under de fortsatta stimulansåtgärderna till stöd för projekt på idrottsområdet eller i befintliga program på olika områden, såsom utbildning, livslångt lärande, folkhälsa, ungdom, medborgarskap, forskning, social integration, jämställdhet och kamp mot rasism, aktivt involvera ReK i de förhandlingar som kommer att föras i samband med utarbetandet av nästa fleråriga budgetram.

20. ReK anser att det mycket viktigt att kommissionen med hänsyn till förslagen i denna dokumentation redan från början involverar Regionkommittén i alla pågående och framtida förberedande åtgärder och de särskilda evenemang som föreslagits.

21. Kommittén förslår att kommissionen stöder särskilda åtgärder i samband med projekt som syftar till att stödja och rekrytera frivilliga inom idrotten och som direkt föreslås av lokala och regionala myndigheter, idrottsorganisationer, nationella olympiska kommittéers regionala avdelningar (där sådana finns), klubbar och idrottsfrämjande organ.

Idrottens roll i samhället

22. ReK uppskattar att kommissionen uppmärksammat nödvändigheten av att hitta en verklig lösning på dopningsproblemet, inte bara inom tävlingsidrotten, eftersom problemet numera är alltmer utbrett inom amatöridrotten, vilket medför allvarliga hälsorisker.

23. Kommittén anser att en effektiv åtgärd skulle vara att skaffa en bättre uppfattning om den utbredda förekomsten av dopning inom amatöridrotten och att sedan på grundval av tillgängliga uppgifter framför allt inrätta systematiska kontroller och åtgärdsstrategier som kan bidra till att minska användningen av dopningspreparat och andra förbjudna ämnen i icke-professionella sammanhang och därefter skärpa straffen såsom fallet är för narkotika. Dessa åtgärder bör samordnas så att alla berörda aktörer följer en gemensam bästa praxis avseende antidopningsstrategier. När det gäller handel med illegala dopningsmedel uppmanar kommittén EU att ansluta sig till den europeiska konventionen mot dopning som erkänner Wadas internationella roll.

24. Kommittén understryker problemet med skillnaderna i handläggningstider mellan idrottsrättsliga instanser och vanliga rättsinstanser. Kommittén anser att kommissionen bör vidta lämpliga lagstiftningsåtgärder i detta syfte och stärka de straffrättsliga åtgärderna mot handel med dopningspreparat.

25. Kommittén föreslår att man inför ett enhetligt antidopningssystem i EU-länderna som även omfattar ett minsta antal kontroller såväl under som utanför tävlingar.

26. ReK understryker att det är absolut nödvändigt att bekämpa gisslet med olaglig vadhållning i samband med idrotts-evenemang. Denna verksamhet undergräver idrottens sociala och fostrande funktion och kommittén gläder sig över att kommissionen redan vidtagit åtgärder för att tackla detta problem.

27. ReK uppskattar särskilt att kommissionen har vidtagit åtgärder för att stödja kampen mot bedrägerier och korruption på idrottsområdet genom att låta dessa åtgärder ingå i rådets rambeslut 2003/568/RIF om kampen mot korruption inom den privata sektorn inom ramen för ett mer omfattande antikorrup-tionspaket som planeras för 2011.

28. ReK understryker vikten av att kommissionen gör en insats för att stödja partnerskap som underlättar utvecklingen av system för tidig varning som ska förhindra bedrägerier och skandaler i samband med uppgjorda matcher och bekämpa den organiserade brottslighetens möjliga inblandning i europeisk idrott. Kommittén uppmanar medlemsstaterna att vidta dras-tiska åtgärder när det gäller bedrägerier inom idrotten och att harmonisera påföljderna på detta område.

29. Kommittén understryker idrottens etiska värden och i synnerhet nödvändigheten av att få ungdomar att inse "värdet av ett nederlag" och "fair play", först och främst genom att få tränare och coacher, som ska föregå med gott exempel, att ta till sig detta så att man undviker obehagliga och opedagogiska episoder som tyvärr ofta inträffar i slutet av vissa idrottsevene-mang.

30. Liksom kommissionen anser ReK att det är absolut nöd-vändigt att främja sambandet mellan idrott och utbildning för att utnyttja idrottens gynnsamma inverkan när det gäller att förbättra folkhälsan och förebygga hälsoproblem och sjuk-domar, i synnerhet fetma och hjärt- och kärlsjukdomar, vilket på lång sikt kan bidra till att minska hälso- och sjukvårdsutgif-terna, som är ett svart hål i regionernas budget.

31. ReK understryker vikten av att göra alla åldersgrupper uppmärksamma på den gynnsamma effekten av daglig motion, både barn, vuxna och äldre. Kommittén framhåller vikten av att man förverkligar idén om "idrott för alla" och att man främjar regelbunden motion.

32. Med tanke på idrottens betydelse för integrationen bör man skapa möjligheter för idrottare och elever med funktions-hinder, både i och utanför skolan, att ägna sig åt idrott dagligen. Man bör också inom ramen för stödmöjligheterna ta tillräcklig hänsyn till stöd och utveckling av idrott för funktionshindrade.

33. Kommittén uppmanar därför med eftertryck de natio-nella, regionala och lokala myndigheterna att göra det lättare för elever i alla skolor att utan kostnad utöva idrott varje dag genom att man tillhandahåller lämplig infrastruktur.

34. ReK rekommenderar att man stärker idrotten i för- och grundskolans läroplaner.

35. Kommittén anser att man bör börja med rörelseträning redan i förskolan och att medlemsstaterna bör skapa gynn-samma förutsättningar för en idrottsundervisning i skolan där hänsyn tas till barns och ungdomars pedagogiska, fysiska och

psykiska förutsättningar. Kommittén anser dessutom att idrotts-undervisningen är en central fråga i en helhetsorienterad skol-gång.

36. Kommittén anser att man bör erkänna behovet av en "parallell" yrkesutbildning för unga friidrottare, med särskild hänsyn till unga idrottare. Detta kräver en sträng och regelbun-den kontroll av utbildningen, så att kvaliteten kan säkras. I samband med detta kan man också förmedla moraliska, peda-gogiska och för den professionella idrotten viktiga värderingar.

37. ReK förespråkar en större mobilitet för yrkesverksamma, instruktörer och tränare på idrottsområdet som bygger på ge-mensamma och överenskomna standarder som erkänns ömse-sidigt av regioner och medlemsstater.

38. Kommittén föreslår också att man främjar de framgångs-rika idrottarnas roll som ambassadörer för idrotten både under och efter deras tävlingskarriär.

39. Kommittén beklagar att man i kommissionens medde-lande inte direkt och exakt fokuserar på det ideella arbetet inom idrotten där idrottens verkliga sociala potential kommer till uttryck.

40. ReK uppmanar därför både kommissionen och de lokala och regionala myndigheterna att även i fortsättningen i hög grad fokusera på det ideella arbete inom idrotten som kan utgöra ett effektivt stöd till undervisningen på alla nivåer genom att det berikar undervisningsprogrammen och tillhandahåller ett nyttigt instrument för livslångt lärande. På samma sätt kan det ideella arbetet fungera som ett viktigt stöd för lokala och regio-nala myndigheter och idrottsföreningar i samband med evene-mang som för människorna närmare idrotten i en anda som understryker detta arbetes ideella karaktär.

41. Regionkommittén vill understryka att frivilliga aktiviteter inom idrottsområdet bör främja solidaritetsprincipen och därför bör vara klart åtskilda från den professionella idrottsverksamhe-ten där ersättningarna är höga.

42. ReK gör sig till talesman för de lokala och regionala myndigheternas önskan att öka idrottens sociala värde genom de möjligheter som kommissionen föreslår, nämligen att ut-nyttja både strukturfondernas idrottsrelaterade aspekter och det stöd som ges till projektet "europeiska städer för frivillig-arbete på idrottsområdet". ReK anser att idrotten bör användas som viktigt instrument för att förhindra sociala spänningar och främja social integration, t.ex. genom att man inrättar små id-rottsanläggningar (*mini-pitches*) som kan användas kostnadsfritt, särskilt i socialt eller geografiskt missgynnade områden och framför allt i små och isolerade samhällen.

43. Föredraganden understryker det sociala värdet av idrotts-initiativ som Special Olympics och handikapp-OS, som innebär att man kan främja de funktionshindrades sociala delaktighet. På så vis bidrar man i olika utsträckning till deras personliga obe-roende och ger dem möjlighet att vara aktiva deltagare i sam-hället.

44. Kommittén vill åter framhålla vikten av att främja ett dagligt idrottsutövande också för funktionshindrade, till exempel genom bidrag till idrottsföreningar med inriktning på personer med fysiska, intellektuella eller sensoriska funktionshinder för att köpa in eller ersätta sådan särskild individuell utrustning som krävs för aktiviteten, samt för att undanröja arkitektoniska hinder för funktionshindrades utnyttjande av idrottsanläggningar, både som utövare och som åskådare. Framför allt mot bakgrund av den demografiska utvecklingen borde idrottsutbudet och idrottsanläggningarna i allt större utsträckning vara anpassade för äldre människors behov.

45. ReK anser att kvinnors idrottande måste stödjas genom att man skapar lika möjligheter i fråga om tillträde till alla enskilda idrottsgrenar och lagsporter, genom att man formulerar olika bestämmelser, säkerställer lika tillgång till finansiering av damidrotten och ser till att damtävlingar för alla åldersgrupper får lika stor medietäckning. Kvinnors framgångar inom olika idrottsgrenar måste få samma erkännande som mäns framgångar. Kommittén betonar att det krävs icke-diskriminerande bestämmelser för idrottstävlingar genom att man fastställer likvärdiga prissummor för kvinnor och män.

46. Kommittén rekommenderar kommissionen att inte glömma universitetens, föreningarnas och ungdomsorganisationernas grundläggande roll. Dessa bör involveras i arbetet med att ge idrotten dess rätta plats.

Idrottens ekonomiska dimension

47. Regionkommittén vill understryka att cirka 2 % av världens BNP genereras av idrottssektorn, och betonar att idrottens, idrottsindustrins och idrottsturismen betydelse samt anordnandet av idrottsevenemang får positiva återverkningar på ekonomin, särskilt turismsektorn och sysselsättningen. Kommittén understryker också att dessa faktorer är av stor betydelse för skapandet av arbetstillfällen och för de små och medelstora företagens värdeskapande.

48. Kommittén uppskattar kommissionens satsning på att, genom samarbete mellan medlemstaterna för att mäta idrottens ekonomiska betydelse, inrätta ett satellitkonto som filtrerar ut idrottsrelaterade näringar ur nationalräkenskaperna och lyfter fram det mervärde som både idrotten själv och de närliggande ekonomiska aktiviteterna skapar.

49. ReK rekommenderar kommissionen att involvera de lokala och regionala myndigheterna när detta satellitkonto inrättas, eftersom dessa har möjlighet att direkt involvera idrottsrörelsen, de nationella och europeiska offentliga myndigheterna och den akademiska världen.

50. Kommittén anser att det är av grundläggande betydelse att åtgärder på idrottsområdet finansieras genom EU-program som Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och Europeiska socialfonden (ESF) samt via EU:s befintliga ramprogram för idrott och det föreslagna EU-ramprogrammet för idrott som ska inrättas under nästa budgetår. Mot denna bakgrund anser ReK att man fullt ut bör utnyttja möjligheterna inom Europeiska regionala utvecklingsfonden för att stödja idrottsinfrastruktur

och idrottsaktiviteter samt möjligheterna inom Europeiska socialfonden för att stärka arbetstagares kompetens och anställbarhet inom idrottssektorn.

51. Kommittén ställer sig bakom kommissionens rekommendation till idrottsorganisationerna att fastställa mekanismer för kollektiv försäljning av medierättigheter, för att se till att intäkterna omfördelas i tillräcklig utsträckning så att man med hjälp av mekanismer för finansieringssolidaritet överbryggat klyftan mellan "rika" och "fattiga" idrotter, med full respekt för EU:s konkurrenslagstiftning samtidigt som man värnar om allmänhetens rätt till information.

Organisationen av idrott

52. Kommittén önskar att man tar fram och stöder initiativ som direkt påverkar EU-medborgarna, vare sig de redan är aktivt engagerade i idrott eller inte, såsom Europeiska året för idrott, en decentraliserad europeisk idrottsfestival eller en idrottens dag i EU. Sådana initiativ skulle bidra till att forma den europeiska idrottspolitiken.

53. Kommittén anser att det är nödvändigt att genom särskilt ekonomiskt stöd från EU stärka utmärkelsen Europas idrotts huvudstad, som lanserades 1991 och som sedan dess har förvaltats av privatpersoner. Utmärkelsens genomslag och synlighet ökar fortlöpande i Europa på samma sätt som för Europas kulturhuvudstad, Europas miljöhuvudstad och Europas ungdomshuvudstad. Om denna idrottsutmärkelse fick EU-stöd skulle den kunna utvecklas och övervakas av kommissionen.

54. Kommittén skulle gärna se reklamkampanjer eller idrottsevenemang till stöd för stora sociala frågor, t.ex. rasism och främlingsfientlighet, utnyttjande av minderåriga, ungdomsbrottslighet, kampen mot alla former av organiserad brottslighet, eller stora frågor som mänskliga rättigheter, där idrotten skulle kunna fungera som hävstång för vissa ideal som är gemensamma för EU. Detta skulle genomföras i samarbete med stora idrottsmän från alla generationer.

55. Kommittén framhåller effektiviteten – som för övrigt redan har konstaterats – i ett system för samarbete på internationell nivå mellan polismyndigheter med ansvar för den allmänna ordningen i samband med idrottsevenemang.

56. ReK vill emellertid understryka att detta samarbete måste ske och obligatoriskt tillämpas i samband med större idrotts evenemang inom EU, även när det inte bara är medlemsstater som medverkar, utan även kandidatländer, potentiella kandidatländer eller tredjeländer.

57. Kommissionen välkomnar att vissa europeiska idrottsorganisationer har beslutat om åtgärder för mer ekonomiskt rent spel i europeisk fotboll, men anser att sådana åtgärder i huvudsak måste följa reglerna för den inre marknaden och konkurrenslagstiftningen.

58. ReK anser att kommissionen och rådet bör analysera olika faktorer som kan bidra till att lösa problemet med upp gjorda idrottsevenemang.

59. Kommittén vill också höras i kommissionens kommande samråd om frågor som rör speltjänster på internet.

60. ReK anser att problemen bör angripas effektivt och kraftfullt när det gäller transferbestämmelser för idrottsagenter.

61. ReK anser att man bör ställa sig positiv till konsekvenserna av bestämmelser om lokalt förankrade spelare i lagidrotter, mot bakgrund av den särskilda idrottsstrukturen.

Samarbete med tredjeländer och internationella organisationer

62. Regionkommittén föreslår att man på ett tydligare sätt identifierar möjligheterna till internationellt samarbete på idrottsområdet med fokus på Europeiska unionens medlemsländer, kandidatländer och potentiella kandidatländer, och medlemmarna av Europarådet.

63. ReK vill understryka att de lokala och regionala myndigheterna, som redan tidigare har byggt upp ett samarbete och en vänortssamarbete med dessa länder i olika sammanhang, bör ges en framskjuten roll i syfte att optimera samarbetet med hjälp av kontakter som sedan lång tid redan har befästs.

Slutsatser

64. Regionkommittén vill understryka vikten av att i större utsträckning involvera de lokala och regionala myndigheterna på grundval av en gemensam dagordning med kommissionen, rådet och de nationella idrottsmyndigheterna.

65. ReK välkomnar hänvisningarna i meddelandet till den regionala och lokala dimensionen, inbegripet stöd till idrottsinfrastruktur och hållbara idrottsverksamheter.

66. Regionkommittén vill understryka idrottens miljöaspekter, det vill säga behovet av insatser på europeisk och regional nivå för att skapa incitament så att idrottsanläggningar på ett adekvat sätt anpassas till landskapet och miljön genom användning av miljömässigt hållbara byggtekniska metoder och

byggnadsmaterial och med beaktande av stränga normer för energibesparingar. Regionkommittén föreslår att man uppmuntar sådana idrottsliga initiativ som innebär minsta möjliga miljöpåverkan, att man främjar en hållbar rörlighet, i synnerhet kollektiva transportmedel, cykel- och gångtrafik, och att man tar fram ersättningsystem för att minska eller helt undanröja klimatpåverkan från masstransporter.

67. För att dra full nytta av idrotten som ett verktyg för lokal och regional utveckling, stadsförnyelse, landsbygdsutveckling, social integration, anställbarhet och skapande av sysselsättning kan strukturfonderna stödja program och initiativ på idrottsområdet, under förutsättning att dessa är nära kopplade till målen för Europa 2020-strategin (smart och hållbar tillväxt för alla). Lokala och regionala aktörer har en avgörande roll när det gäller finansieringen av och tillgången till idrott, och de bör därför i större utsträckning få delta i dessa diskussioner på EU-nivå.

68. Kommittén föreslår att man via de lokala och regionala myndigheterna stöder ett universitetsnätverk för att främja politiken på idrottsområdet.

69. Kommittén föreslår att man inom ramen för livslångt lärande stöder nyskapande initiativ för fysisk aktivitet i skolan, särskilt för elever mellan fyra och fjorton år.

70. ReK anser att man bör inleda en studie om de ekonomiska konsekvenserna av idrottsevenemang med direkt deltagande av de regionala och lokala myndigheterna och att man bör inrätta en övervakningsfunktion och en databas för idrott för att analysera och samla in uppgifter om olika evenemang.

71. Kommittén anser att kommissionen i större utsträckning bör involvera de lokala och regionala myndigheterna, regionala avdelningar av de nationella idrottsorganisationerna samt de nationella olympiska kommittéernas regionala avdelningar – där sådana finns – i arbetet med att anordna ett europeiskt idrottsforum eller årliga möten, eftersom sådana möten har fungerat som bas för att integrera idrottsverksamheten i EU:s fonder, program och initiativ.

Bryssel den 12 oktober 2011

*Regionkommitténs
ordförande*

Mercedes BRESSO

PRENUMERATIONSPRISER 2012 (exkl. moms, inkl. frakt och porto)

<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	1 200 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, pappersversion + årsutgåva på dvd	22 officiella EU-språk	1 310 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L-serien, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	840 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, månatlig (kumulativ) utgåva på dvd	22 officiella EU-språk	100 euro per år
Tillägg till <i>Europeiska unionens officiella tidning</i> (S-serien), meddelanden och offentliga kontrakt, dvd, 1 nummer per vecka	flerspråkig: 23 officiella EU-språk	200 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , C-serien – allmänna uttagningsprov	Antal språk beroende på uttagningsprov	50 euro per år

Europeiska unionens officiella tidning (EUT) ges ut på EU:s officiella språk, och det går att prenumerera på den i 22 olika språkversioner. Den består av två serier: L (lagstiftning) och C (meddelanden och upplysningar).

Varje språkversion kräver en separat prenumeration.

Enligt rådets förordning (EG) nr 920/2005 som offentliggjordes i EUT L 156 av den 18 juni 2005 är Europeiska unionens institutioner under en övergångsperiod inte skyldiga att avfatta och offentliggöra alla rättsakter på iriska. Den iriska utgåvan av EUT säljs därför separat.

En prenumeration på tillägget till EUT (S-serien: meddelanden och offentliga kontrakt) omfattar en flerspråkig dvd med alla de 23 officiella språkversionerna.

Prenumeranter på EUT kan på begäran få de olika bilagorna till tidningen. När en bilaga ges ut meddelas prenumeranterna detta genom ett "meddelande till läsarna" i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Försäljning och prenumeration

Prenumerationer på olika tidskrifter, såsom *Europeiska unionens officiella tidning*, kan beställas från någon av våra kommersiella distributörer. En lista över dessa finns på följande Internetadress:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sv.htm

Via EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) har du kostnadsfritt direkt tillgång till Europeiska unionens lagstiftning. På webbplatsen kan du söka i *Europeiska unionens officiella tidning* samt i fördrag, lagstiftning, rättspraxis och förberedande rättsakter.

Mer information om Europeiska unionen finns på <http://europa.eu>

Europeiska unionens publikationsbyrå
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

SV